

12

La gent al carrer diu...

Nova secció de participació:
pregunte sobre el carrer Ballester

20

Les castanyeres

L'Eva i la Sandra treballen al
barri com a castanyeres

22

Olga Sacharoff

I la Colla dels
artistes del Putxet

40

Mariette Llorens

'L'Olga Sacharoff ens va pintar
al meu germà i a mi'

Temps de castanyes

ACRÒNIM

LOGOTIP | DISSENY | WEB | MARKETING

PLATÓ 6, 2N 2A | 938 791 770 | ACRONIM.CAT

EXPO ALFOMBRA IRÁN

alfombras y kilims, persas orientales y modernas

Desde 1973 CALIDAD, CONFIANZA, SERVICIO

c/ Laforja 109, (esq. Calvet) Tel. 93.209.95.80

www.expoalfombrairan.com

FESTA DE CAP D'ANY 2017 NOTA 79

DISCO,
SOUL,
80'S
FUNK

La millor sala
de Sant Gervasi

25€ * 3 consumicions,
cotilló i molt més!

* Entrades ja a la venda

Entrades: www.nota79.cat i Ticketea.com
Nota79 C/Vallirana 79 (entre Plaça Molina i Plaça Lesseps)

CLINICA DENTAL

JOSEP MARIA CLEMENTE

25 anys | 1990
2015

Ronda General Mitre 190 - 93 211 12 11
www.cldental.es - recepcio@cldental.es

Comprem Relotges Antics

ESPECIALISTES EN LA COMPRA DE RELLOTGES ANTICS I CLÀSSICS

*Si té un rellotge antic, nosaltres li comprem.
No importa l'estat ni condicions de funcionament.*

VINGUI A VEURE'NS,
LI TAXEM GRATUÏTAMENT
I SENSE COMPROMÍS.

C. València, 308 (no tanquem al migdia) · Tel. 93 487 87 49
C. Calvet, 9 · Tel. 93 209 08 38

Clínica ServiDigest

Esòfag de Barrett. Ablació Endoscòpica amb Radiofreqüència

L'Esòfag de Barrett és un dels factors de risc relacionat directament amb l'Adenocarcinoma d'Esòfag.

La Ablació Endoscòpica per Radiofreqüència és una tècnica efectiva i segura que pot disminuir la progressió de la displàsia i d'adenocarcinoma.

Clínica ServiDigest disposa de l'equip de RF més avançat amb els catèters d'ablació per radiofreqüència d'última generació i amb Unitats especialitzades en l'Esòfag de Barrett i en la Malaltia per Reflux gastroesofàgic.

Clínica ServiDigest: la medicina adaptada a cada pacient.

més informació a
www.servidigest.com

Balmes 334 (Clínica ServiDigest)

Balmes 271, 5ª planta (Hospital El Pilar)

08006 - BARCELONA

93 545 09 90 - 93 415 34 64

Crèdits

Edició:
El jardí de Sant Gervasi SL
Coordinació comercial:
Martí Rodríguez Mestre
marti@eljardisg.com
Mariona Alumà
mariona.aluma@eljardisg.com
Coordinació editorial:
Jesús Mestre Campi
jesus@eljardisg.com
© Textos: dels autors
© Fotografies i il·lustracions:
s'esmenta l'autoria de la il·lustració o la seva procedència
Redacció: Elena Bulet, Juanjo Compairé, Gràcia Farràs, M. Antònia Font F., Jesús Mestre, Carme Rocamora, Eduard Sant, Javier Sardà, Marta Trius
Correcció: Jordi Gamundi
Disseny de maquetació i maquetació: Jesús Mestre, G. Farràs
Tirada: 12.000 exemplars
Dipòsit legal B 25204-2014

Il·lustració de portada:
Oriflames, Juanjo Compairé

Avis legal: El titular de la publicació no serà responsable de cap error, inexactitud o irregularitat que puguin tenir els continguts publicitaris o dels patrocinadors. Per tant, estarà exempt de qualsevol responsabilitat derivada d'eventuals descomptes, ofertes i promocions de tercers, que es puguin oferir en la publicació. Tampoc no es fa responsable de les opinions i continguts expressats per terceres persones en la publicació.

EDITORIAL

Aquesta tardor mandrosa, que progressa lentament gairebé Ens diuen que s'ha vist algun pit-roig a la part alta del barri, anunciant l'arribada del fred i de l'hivern, però encara no se'ns ha instal·lat a la capçalera. De fet, en prou feines les fulles dels arbres en acabat de completar el canvi de color: aquesta tardor és poc tardorenca, amb uns primers freds que han seguit a la calor d'estiu. Una persona que apreciava molt la gamma cromàtica d'aquesta estació era la pintora Olga Sacharoff, a qui dediquem part d'aquesta revista, ja que ha començat les commemoracions de l'Any Sacharoff. L'Olga va ser la representant més emblemàtica de la Colla, un grup d'artistes vinculats al barri del Putxet. La seva obra és molt interessant, potser en aquest moment menys valorada del que mereixeria. Desitgem que les activitats que ja s'han començat a fer la tornaran a situar en el lloc destacat que va tenir en el món artístic internacional els anys d'entreguerres.

El món polític segueix convuls. En el barri s'han viscut diverses mobilitzacions, de signes diferents, alguna ha acabat amb actes violents com la trencadissa de vidres a la seu de Catalunya Ràdio o l'assalt a l'escola CIC, a la Via Augusta. Els ciutadans hem de ser respectuosos amb qualsevol ideologia política i els polítics molt cauts i ben informats en fer les seves manifestacions, ja que cal preservar la convivència entre veïns. Les diferències s'han de saber superar a partir del diàleg.

Estem a les portes de la campanya de Nadal, moment molt important pel comerç del barri, de proximitat, que està passant uns mesos difícils. Però els dies vinents hi haurà les Mostres de Comerç de Galvany i Sant Gervasi, i el Tast de Nit del Mercat de Sant Gervasi, cosa que ha d'animar el comerç de cara a Nadal. També és temps de solidaritat amb els més desfavorits. Així, des de la Bonanova, ja es fa la crida a col·laborar amb el Gran Recapte d'Aliments d'aquest any.

SUMARI

- Agenda, Nomenclàtor** | 4 - 5
Notícies del barri | 6, 8, 10, 12
C. Rocamora, M. Antònia Font, M. Trius, J. Compairé, Toni Molist, J. Mestre
- La gent al carrer diu...** | 12
La mobilitat a Ballester, Juanjo Compairé
- Articles** | 14, 16
Xavier Boned, Jaume d'Oleza, Marc Talló i Neus Mestre, Judit Garrido, Fra Valentí Serra, Mireia Verdaguer
- Política de barri** | 18
Sobre la inversió als barris.
Entrevista a Josep Guillén, C. Rocamora
- Treballant a Sant Gervasi** | 20
Les castanyeres, J. Sardà i J. Mestre
- Reportatges** | 22 - 23
Olga Sacharoff i el Putxet, Jesús Mestre
Acadèmia Marshall, Eduard Sant
Els CDR, Elena Bulet, Carme Rocamora
- Explorar el jardí** | 24
El jardí vertical del Putxet, M. Josep Tort
L'aratinga mitrada, Enric Capdevila
- Bellesguard** | 25
La muralla de Bellesguard, E. Galindo
- 26 | **Galvany - Turó Parc**
La capella de Laforja, R. Díaz
Casa Usher
- 27 | **Passatemps**
Joc de lògica, Sudoku
- 28 | **Abans i ara**
Turó Parc, J. Sardà i J. Mestre
- 29, 30, 31 | **Arts i lletres**
Albert Lesan, Sandra Palau.
Jordi Que. *Exposició Pertegaz*, M. Trius
- 32 | **Salut i nutrició**
La magrana, Marta Castells, Blai Pérez
- 33 | **Gent de mercat**
La Formatgeria, J. Xurigué
- 34 - 35 | **La mirada jove**
Guillem Olivella, Elena Bulet. *Assemblea Jove de Cassoles*. J. J. Alvarez
- 36 | **Per als petits de casa.**
- 38 | **Gent Gran**
Neus Gavalvà, Clàudia Aineto
- 39 | **Guia d'empreses, comerços i serveis de Sant Gervasi**
- 40 | **Contraportada**
Mariette Llorens, M. Antònia Font F.

Per publicitat: 637 96 16 17 / marti@eljardisg.com

Més de 60 anys
tenint cura de la
teva salut auditiva

Amb la millor atenció i l'últim
en tecnologia per a l'audició

**Ara més
a prop teu!**

Visita el nostre nou centre
General Mitre, 134

Informa-te'n
93 550 79 20

Segueix-nos: [f](https://www.facebook.com/salesa) [i](https://www.instagram.com/salesa) [v](https://www.youtube.com/salesa)

www.salesa.es

INSTITUT AUDITIU

salesa

El meu centre auditiu
de confiança salesa

Audioprotesistes des de 1949

AGENDA DEL 15/XI AL 13/XII/2017

DEL 27 D'OCTUBRE AL 16 DE DESEMBRE

Exposició: **Pertegaz en diagonal**. Obert de dilluns a dissabte, de 10 a 14 h
Fundació Rocamora
 c. Ballester, 12
 Preu entrada: 7 €

FINS EL 15 DE DESEMBRE
#Instantcraft: Concurs de fotografia.
 Centre Cívic Casa Sagnier

NOVEMBRE

DEL 6 AL 23 DE NOVEMBRE
 Exposició: **La rebel·lió dels objectes**, David Pérez Pol.
 Centre Cívic Can Castelló

15 DIMECRES

A LES 17:30 H
 Tallers: **Crea el teu propi hort vertical**.
 Espai Putxet

A LES 19 H

Trobada mensual d'intercanvi per practicants de **reiki**, amb Daniel Zaragoza i Rubén Pérez.
 Centre Cívic Can Castelló

16 DIJOUS

A LES 18:30 H
 Consell de Barri de **Sant Gervasi – La Bonanova**
 Centre Cívic Vil·la Florida
 carrer Muntaner, 544

A LES 19 H

El continent Rodoreda: les novel·les i els contes.
 Xerrada amb l'editora Maria Bohigas, de Club Editor.
Casa Usher
 c. Santaló, 79

A LES 19 H

Cicle de Concerts Joves: **Joves intèrprets**, amb alumnes de l'EM Sant Gervasi
Centre Cívic Pere Pruna

A LES 20 H

IV Mostra de Teatre Amateur de Sarrià Sant Ger-

vasi: **Separar-se està de moda**, de F. Forteza, amb el grup Teatregem.
Espai Vil·la Urània
 c. Saragossa, 29-31
 Organitza: Ajuntament de Barcelona

A LES 20 H

Concert de de **Claudia Schneider i Antoni Comas**.
Pequeña historia para un desamor, cant, piano i teatre.
Academia Marshall
 c. Conde de Salvatierra 10

17 DIVENDRES

A LES 17:30 H
 Renova la Teva Roba: **Mercat d'intercanvi**.
 Centre Cívic Casa Sagnier

A LES 17:30 H

Diverdivendres: Petit Cine Club **Petits herois**.
 Infants a partir de 4 anys
Vil·la Urània

A LES 18 H

Tardes de Patch
 Centre Cívic Casa Sagnier

A LES 19 H

Musica't: **The Blues Prisoners**, amb Lluís Souto Gassó (harmònica) i Sergio Giunta Díaz (guitarra i veu).
Can Castelló

A LES 19:30 H

Vi Cicle Compositors Catalans: **Cançons Secretes**, amb Albert Ferrer Flamarich (conferència), Maria Teresa Garrigosa (soprano), Carme Talleda (piano) i Mercè Corretja (poesia).
Espai Pere Pruna
 Entrades: 5,01 €

A LES 20 H

Nit de jazz: **Acoustic Guiri**, amb Julie Hamar (veu), Fanny Abella (guitarra), Fran Asencio (guitarra) i François George Picot (contrabaix).
Espai Putxet

A sobre, cartell de la Mostra de Comerç de Galvany. A sota, el 20 de novembre a l'1 de desembre tindrà lloc la tercera edició de Bibliocurts, Festival de Curtmetratges de Biblioteques de Barcelona. El festival, que s'organitza amb la col·laboració del Districte de Sarrià - Sant Gervasi, oferirà projeccions de curtmetratges en competició, tallers i activitats per a joves i nens.

L'agenda recull les informacions que ens arriben a la redacció. Hi ha notícies i informació més completa de les activitats, i enllaços a internet, a l'agenda del web: eljardide.santgervasi.cat

A LES 22 H

Concert d'**Anna d'Ivori**.
Rere els vidres és la seva primera proposta discogràfica.
Nota79
 c. Vallirana, 79

18 DISSABTE DE 10 A 15 H

5a Mostra de Comerç de Galvany
 Carrer Madrazo, entre Santaló i Amigo

A LES 11 H

Raverly: 'Els millors patrons per Nadal', amb Lalanalú. Punt, punt, punt.
 Centre Cívic Casa Sagnier

A LES 12 H

Manifestació #18N.
 Defensem la convivència en la diversitat.
 Via Augusta – Ganduxer – FGC Bonanova

A LES 18 H

Espectacle familiar: **Papageno i Papagena**.
 Centre Cívic Pere Pruna
 Preu: 3,19 €

A LES 20 H

La dernière danse de Brigitte, amb la companyia Zero en Conducta.
 Centre Cívic Vil·la Urània

A LES 21 H

49è Festival Internacional Jazz Barcelona: **Cory Henry & The Funk Apostles**.
 Luz de Gas
 Entrades: 30 €

19 DIUMEGE

A LES 19:30 H
Seda i Setí (Un dia en la vida d'Erik Satie), amb Berta Vidal & Efrém Garcia.
 Amb música d'Erik Satie.
 Nota 79

DEL 20 DE NOVEMBRE AL 15 DE DESEMBRE DE 2017
 Campanya de **Llibre Juvenil 2017**. De dilluns a divendres

des de 10 a 20:30h i dissabtes de 10:15 a 13:30 h
Centre Cívic Can Castelló
 Organitza: Creu Roja Joventut

20 DILLUNS

A LES 19 H
Inauguració de la 3ª edició de Bibliocurts.
 Projecció de curtmetratges
Atenes en curt.
Biblioteca Joan Maragall

A LES 19:30 H

Un té con Leonardo: **Churchill i el colapse de l'Imperi Britànic**. Una clau per entendre el Brexit.
EspacioConSentido
 pl. Adrià, 3
 Preu conferència: 15 €

21 DIMARTS

A LES 18 H
 Xerrada: **Prepara't per un Nadal saludable i sense excessos**, amb I. Garibaldi.
 Centre Cívic Casa Sagnier

A LES 19 H

Bibliocurts. Projecció **Barcelona en curt 1**
Biblioteca Joan Maragall

A LES 19 H

Vina a saber més de... **El caqui**, amb Maria Alcolado
 Centre Cívic Vil·la Florida

22 DIMECRES

A LES 19 H
 Bibliocurts. **Projecció Megacurt 1**
Biblioteca Joan Maragall

23 DIJOUS

A LES 11 H
Què t'explico, bebè?, amb Gina Clotet
Biblioteca Joan Maragall

A LES 18 H

Estudiar al Japó, amb el Consolat General del Japó.
Centre Cívic Casa Sagnier

A LES 19 H

Bibliocurts. Projecció

Megacurt 2
Biblioteca Joan Maragall

A LES 19 H

Productes de Mercat.
 Presentació de llibres de cuina que SD Edicions.
Casa Usher

A LES 20 H

Cant per a tothom: **El fantasma de l'òpera**, amb els cors de l'Orfeó Sarrianenc.
Centre Cívic Pere Pruna

A LES 22 H

Festival Django L'H: Sca-ramouche i Valentí Moya & Joan Pau Cumellas Quartet.
 Nota 79

24 DIVENDRES

I DISSABTE 25, DE 10 A 14 H I DE 15 A 18:30 H
Taller de filmació i revelatge en super 8, a càrrec de Cràter-lab.
Biblioteca Joan Maragall

A LES 17:30 H

Diverdivendres: **Espectacle conta-contes**.
 Infants a partir de 5 anys
Centre Cívic Casa Sagnier

A LES 19 H

Gal·la d'entrega de premis Docs Cooperants
Centre Cívic Casa Sagnier

A LES 19 H

Bibliocurts. Projecció **Barcelona en curt 2**.
Centre Cívic Vil·la Florida

A LES 20 H

Vi Cicle Compositors Catalans: **Confessió**, amb Abraham Tena Manrique.
Espai Pere Pruna

A LES 20 H

IV Mostra de Teatre Amateur: **Cinco horas com Marui**, de Miguel Delibes, amb la companyia Elenc Teatral J.V. Foix.
Espai Vil·la Urània

DUET CORTINES

Serveis

- Cortines
- Tradicionals
- Paquetos
- Enrotllables screen/tèxtils
- Tendals
- Coixins
- Plaid
- Cobrellits
- Entapissats

Servei d'instal·lació i reparació

Tel: 93 768 72 86
 Via Augusta, 166
 08006 Barcelona
duet@duetcortines.com
www.duetcortines.com

25 DISSABTE

DE 10 A 1H MATINADA
Mostra de Tardor, Comercial i Gastronòmica.
A l'entorn del Mercat de Sant Gervasi

A LES 10 H

Taller de light-painting, amb: El Bombeto.
Biblioteca Joan Maragall

A LES 10 H

Itinerari: **Els rics també ploren.** Reserves: viajealabarcelonasecreta@gmail.com
Preu: 10 €

A LES 11:30 H

Projecció **Bibliocurts Jove 1**
Biblioteca Joan Maragall

A LES 16 H

Pel 25n... Plantem cara a la violència masclista!
Casal de Casa Sagnier

A LES 20 H

La Màlaga, concert de rumba catalana.
Centre Cívic Casa Sagnier

26 DIUMENGE

A LES 19:30 H
Cicle Clàssica 79: **La melodia romàntica**, amb Ferran Cullerell, piano.
Nota 79
Entrades: 15 € / 19 €

DEL 27 DE NOVEMBRE AL 15 DE DESEMBRE

Exposició: **Espai és paraula**, a càrrec de Kognitif i Col·lectiu Difusor.
Centre Cívic Can Castelló

27 DILLUNS

A LES 19 H
Projecció **Megacurt 3**
Biblioteca Joan Maragall

28 DIMARTS

DE 10 A 14 H I DE 15 A 18:30 H
Converteix el teu guió en un producte, amb Marta Ordeig, cineasta.
Biblioteca Joan Maragall

A LES 17:30 H

Aula de Salut: **Les vacunes a l'infància**, amb la Dra. Casademont, pediatra.
Espai Putxet

A LES 18:30 H

Xerrada: **25 anys de les Olimpíades**. Transformació urbanística d'una ciutat, amb Marta Piñero.
Sala d'Actes del CAATEEB

A LES 19 H

Projecció **Megacurt 4**
Biblioteca Joan Maragall

29 DIMECRES**A LES 18 H**

Recital: **Lo Lleó de l'Ateu**. Cançons i poemes cantats i dits per Ignasi Roda i Ricard Mariné.
Llar Mn. Lluís Vidal
c. Bigal, 12

A LES 19 H

Bibliocurts. Projecció **Barcelona en curt 2**.
Biblioteca Joan Maragall

30 DIJOUS

A LES 19 H
Inauguració de l'exposició: **17a exposició de la gent gran del districte**.
Centre Cívic Pere Pruna

A LES 19 H

Bibliocurts. Projecció **Megacurt 5**
Biblioteca Joan Maragall

A LES 20 H

IV Mostra de Teatre Amateur de Sarrià Sant Gervasi: **Casats per amor a la pasta**, de L. Coquard, amb la companyia Molt Particular.
Espai Vil·la Urània

DESEMBRE**1 DIVENDRES**

A LES 17:30 H
Diverdivendres, Petit Cine Club: **Ernest & Célestine**
Espai Vil·la Urània

A LES 18 H

Activitat familiar: **L'hora del conte. Dit i fet**, a càrrec d'Associació Enruta't.
Centre Cívic Can Castelló

A LES 19 H

Cloenda de bibliocurts. Lliurament de premis i projecció dels curtmetratges guanyadors.
Biblioteca Joan Maragall

A LES 19 H

Cant per a tothom: **Concert de Nadal**, alumnes de l'Acadèmia Marshall.
Centre Cívic Pere Pruna

A LES 22 H

Concert de Paula Valls.
Nota 79
Entrades: 10 € / 12 €

2 DISSABTE

DE 11 A 20 H
Tuset Street, mercadillo cada dissabte de desembre.
Passatge Arcàdia

A LES 11 H

Atreveix-te amb els llibres, amb Carles Alcoy.
Biblioteca Joan Maragall

A LES 12 H

Activitat Familiar: **Contactes amb els cinc sentits**, amb Mon Mas.
Espai Putxet

A LES 20 H

Mobilus.
Casa Sagnier

A LES 20:30 H

Beatles Vs Stones.
Luz de Gas
Entrades: 20 €

A LES 22 H

Concert **Exili a Elba**.
Nota 79

4 DILLUNS

A LES 19:30 H
Un té con Leonardo: **La República de Weimar**, el laboratori de la modernitat.
EspacioConSentido
Preu conferència: 15 €

A LES 20 H

Maragall a casa, de Josep M. Jaumà. Direcció: Dolors Vilarasau. Actor: Jep Barceló.
Arxiu Joan Maragall
c. Alfons XII, 79
Preu: 12 €

8 DIVENDRES**A LES 22 H**

El Sobrino del Diablo.
Nota 79
Entrada: 5 €

10 DIUMENGE

A LES 19:30 H
Cicle Clàssica 79: **Grans cicles pianístics**, amb Efrém García Salinas, piano.
Nota 79
Entrades: 15 € / 19 €

12 DIMARTS

A LES 17:30 H
Taller familiar de joieria creativa. Infants a partir dels 3 anys.
Espai Putxet

A LES 18:15 H

Xerrada familiar: **Les emocions al post part**.
Centre Cívic Casa Sagnier

Òpera al cinema: **La Bohème**, en directe des de l'Òpera de París
Cinesa Diagonal, Gran Sarrià, Bosque i Boliche
Entrades: de 22,40 a 23,50 €

NOMENCLÀTOR**Carrer Quatre Camins**► **Jesús Mestre Campi**

És un dels vials més antics del barri, ja que havia estat el camí vell de Sarrià a Sant Gervasi. El fet d'anar elevat, al límit d'un pla amb poc pendent a la falda de Collserola, li permetia anar superant els torrents i rieres que s'anava trobant i que, més avall, per on ara hi ha el passeig de la Bonanova, ja eren més grans i cabalosos. Així, entorn d'aquest camí, s'hi van anar construint torres senyoriales com Bellesguard, Pedralbes o Veciana, i masos d'origen medieval com Can Cansé o Can Canals. A finals del segle XIX, el carrer dels Quatre Camins mantenia la seva aparença tradicional, amb les cases mencionades i alguna altra de més recent construcció.

No va ser fins a l'any 1912 quan es va aprovar la urbanització, a partir d'un projecte de rectificació i eixamplament del camí, per fer-ho més recte i regular, però les obres van avançar poc. De fet, fins als anys vint, arran de l'interès de Consol de Vidal i de Moragas d'urbanitzar la finca de Can Canals, no s'inicià les obres del carrer fins a l'avinguda del Tibidabo, ni la construcció dels primers edificis en el tram entre els carrers de Jesús i Maria i del Cister. El nom del carrer ha mantingut el topònim antic, que feia referència a l'encreuament de quatre camins: camí de Bellesguard, camí antic de Sarrià per la Torre Veciana, carrer del Raval que portava al centre urbà de Sant Gervasi de Cassoles, i el camí de Can Canals que portava a la finca Pedralbes i seguia fins a Horta de Sant Joan. •

La fotografia, d'autor desconegut, mostra l'encreuament del carrer dels Quatre Camins amb el carrer de Jesús i Maria, a l'alçada de la plaça de Calvó, els anys cinquanta. La casa que s'hi veu, a la dreta de la imatge, encara existeix molt ben conservada, així com els murs.

dsushi.es
take away & delivery

Santalo, 153

Abierto de lunes a domingo de 13:00 a 16:00 y de 20:00 a 23:30
PEDIDO MÍNIMO 15€ (Servicio a domicilio +1€)

Haz tus pedidos a través de nuestra WEB o APP!!

www.dsushi.es info@dsushi.es [f dsushi.es](https://www.facebook.com/dsushi.es)

(93) 143 38 78

(93) 681 45 17

NOTÍCIES DEL BARRI

BREUS

La parròquia de la Bonanova, amb "El gran recapte" del Banc dels Aliments► **El jardí**

També aquest any, la parròquia de la Bonanova ha decidit seguir col·laborant en l'acció que tots els bancs dels aliments es veuen obligats a portar a terme.

Com ja saben tots els nostres lectors, aquesta campanya és una recollida d'aliments bàsics per aconseguir que les persones més necessitades del nostre entorn puguin continuar rebent ajuda alimentària.

Enguany es realitzarà durant els dies 1 i 2 de desembre. La parròquia de la Bonanova coordina l'organització en els següents establiments del barri:

- BONÀREA (carrer Bigai)
- CAPRABO (carrers Bigai i Moragas)
- MERCADONA (c. Sant Gervasi de Cassoles)
- SORLI-DISCAU (passeig de Sant Gervasi)

Ens permetem recordar que l'objectiu d'aquesta campanya és informar i sensibilitzar a la ciutadania sobre la realitat de la pobresa al nostre país, així com fer possible que a totes aquestes persones els arribi un missatge clar de que no estan soles davant la seva adversitat i que sàpiguen que poden comptar amb la solidaritat de la societat civil.

En nom d'aquesta part de la societat més desfavorida, donem les gràcies a tots els lectors de la nostra publicació per la seva voluntat de compartir, que tantes vegades han vingut demostrant.

Nou carril bus a la Travessera de Gràcia, entre Balmes i Santaló

En el marc de les actuacions a la via pública per fer possible el desplegament de la Nova Xarxa de Bus, s'ha fet la implantació d'un nou carril bus a la Travessera de Gràcia, entre els carrers Balmes i Santaló, en sentit Llobregat, i per tant, en contra direcció al sentit actual de la via. Aquesta nova infraestructura ha de permetre un millor funcionament dels autobusos de les línies 27 i de la nova D40, que va començar a operar el dia 13 de novembre, escurçant el recorregut de manera significativa.

Per materialitzar aquest nou carril bus també es reordenarà la vialitat i els usos de la calçada existents. Així, el nou carril bus ocuparà el costat muntanya de la Travessera, tot desplaçant al costat mar l'actual cordó d'aparcament i deixant el carril bus actual en segona posició. L'actuació es completarà amb la corresponent obra de semaforització, mobiliari urbà i col·locació de noves parades i petites adaptacions de l'urbanització. ●

Tres perles de l'Open House 2017► **Juanjo Compañé**

El Festival "48H Open House" ens ofereix visitar al llarg de 2 dies (21 i 22 d'octubre) un seguit de més de 200 edificis. L'edició d'enguany d'aquest Festival d'Arquitectura s'ha estès no tan sols a la ciutat de Barcelona, sinó també a Santa Coloma de Gramenet, Vilassar, Sant Joan Despí, Badalona i L'Hospitalet de Llobregat, gràcies a la col·laboració de més de 700 persones voluntàries. Centrant-nos tan sols en els edificis de Sant Gervasi, es podia visitar una desena d'edificis. A més de la torre Bellesguard i la Vil·la Urània, de les quals ja hem fet esment anteriorment a la nostra revista, s'ha visitat tres "perles".

Dipòsit del Rei Martí (Bellesguard, 14). Era un antic dipòsit d'aigües pluvials soterrat construït a finals del segle XIX i destinat a servir les necessitats de la veïna torre Bellesguard. Ha estat rehabilitat pel despatx d'arquitectura Archikubik. La intervenció (acabada el 2015) ha consistit sobretot en treure la vegetació que es trobava sobre el propi dipòsit (que serà substituïda per vegetació menys pesant), dessecar l'interior i aïllar-lo acústicament i de la humitat. La il·luminació pretén sobretot ressaltar l'estructura de l'edifici, format per un bosc de pilastres i una coberta de voltes de canó que deixen un espai molt ric visualment que ens acosta a altres edificis religiosos o altres dipòsits (com ara el dipòsit d'aigües del campus de la Ciutadella de la UPF, d'una mida incomparablement major). Per mantenir a ratlla la humitat, el dipòsit ha de comptar amb una enorme sala annexa dedicada a la ventilació. Esperem que el Districte prengui una decisió al més aviat possible que ens el faci gaudir de manera més sovintejada.

Residència Mare Güell (Esperança, 5-7). Aquest edifici és potser el cas contrari a l'anterior. Es tracta d'una intervenció (2016) molt curosa sobre un edifici que ja era tot un premi FAD de 1967, l'estructura i forma externa del qual calia preservar. L'arquitecta M.

Detall Mas de Miquel. Fotografia: Juanjo Compañé

Àngels Negre ha rebut al seu torn un premi d'excel·lència energètica, perquè ha modernitzat l'edifici acomodant-lo a les necessitats de les noies estudiants d'avui dia, però intentant minimitzar la despesa d'energia que abans era desmesurada. Aquest aïllament bioclimàtic s'aconsegueix combinant materials moderns i d'altres tradicionals com ara la vegetació, la ceràmica de La Bisbal o un ús renovat de les persianes tradicionals. S'han eliminat les barreres arquitectòniques. S'hi suma un tractament reductor dels sorolls, molt adient en un edifici destinat en part a convent religiós i en part a residència d'universitàries.

Edifici Mas de Miquel (Diagonal, 520). La tercera perla és aquest edifici d'habitatges i oficines, obra de Domènec Sugranyes per als marquesos de la Pobla de Claramunt (les lletres PC gravades a les dues entrades —la de la Diagonal i la del carrer Tuset— ens ho recorden). Va ser la primera casa feta amb formigó a la ciutat. Construïda entre els anys 1923 i 1929, la podem situar dintre del noucentisme, però encara amb elements modernistes. Situada al rovell d'ou de la ciutat, roman amagada de la gent barcelonina. Paga la pena sobretot el seu magnífic pati oval, coronat per una cúpula de vidre policromat. Al pati donen els habitatges (3 per planta, d'una superfície cada un d'uns 300m²).

La nostra ciutat vista des del Tibidabo té forma de petxina i amaga perles

com aquestes i tantes altres. Per poder admirar-les haurem potser d'esperar fins a la pròxima edició de l'Open House. Ens ho anotem a l'agenda

El nom del Putxet► **Jesús Mestre**

Magí Camps ha publicat un interessant article a *La Vanguardia* del 6 de novembre, on fa referència a les "vacil·lacions ortogràfiques que presenta el nom del barri, fins a tres: el Puget, el Putxet, el Putxet". Conclou: "Quan l'Ajuntament va fixar els barris de la ciutat el 2006, va fer servir la grafia intermèdia: el Putxet. Una solució salomònica que no solucionava res". Al seu criteri "o fem servir la paraula correcte deriva de puig (Puget), o optem per l'adaptada a la pronúncia barcelonina (Putxet)". Així: "Definitivament perdut el Puget, tornem al Putxet".

Incendi al Putxet**Carme Rocamora (@CarmeCRS)**

El dia de Tots Sant al matí, abans de les 10 h, els bombers van rebre un avís de foc a un edifici de Ronda General Mitre amb Saragossa, exactament a la planta 6 del número 132, que va afectar a tres pisos i el sobreàtic. Dues persona, una de 93 anys i l'altre de 18, han mort a conseqüència de les cremades a més d'altres afectats lleus per inhalacions de fum i episodis de pànic. Les causes del foc són desconegudes. ●

scÖts
CORSETERIA • MODA ÍNTIMA • BANY

Especialistes en corseteria:
confort, maternal, esportiva,
terapèutica, bodys, faixes
i moda bany.

Disponibles en totes les talles i copes.

Anita
SINCE 1886

BIBLIO CURTS

C/ d'Armon, 6 Telèfon: 93 66
www.corseteriascots.com

Centre de Medicina Estètica. E08941181
Autoritzat per la Generalitat de Catalunya

- MÁS POR MENOS -
DEPILACIÓN LÁSER

INGLES O AXILAS GRATIS

POR 1 SESIÓN MEDIAS PERNAS O SUPERIOR

etern
WELLNESS CLINIC

EL LUGAR DONDE SE DETIENE EL TIEMPO

NOTÍCIES DEL BARRI

BREUS

La plaça Rosa Sabater

► Carme Rocamora (@CarmeCRS)

Diversos veïns i usuaris de la plaça Rosa Sabater, situada al barri de la Bonanova, sol·liciten que s'iniciïn les oportunes mesures de rehabilitació de l'espai que consideren que està abandonat i en un estat deplorable des de fa més de dos anys.

La iniciativa, conduïda principalment per Jordi Torras, veí del barri, es va iniciar a principis d'estiu i ha consistit en fer un anàlisi de l'estat de la plaça i una recollida de firmes per posteriorment enviar-les al regidor del districte. De moment, no han parlat amb cap conseller ni amb cap institució, ni s'han posat en contacte amb l'associació de veïns, tot i que no descarten aquestes opcions.

Els veïns consideren que la plaça no compleix les normatives aprovades per l'Ajuntament corresponents a l'Ordenança d'Àrees d'Esbarjo de Gossos (AEG) de juliol de 2014, així com la resta de la plaça, que es troba en un estat que titllen de "lamentable". A l'espai d'esbarjo de gossos, el tancament metàl·lic està trencat i a més a més no té l'alçada reglamentària. També denuncien que falta l'abeurador i jocs per a gossos i l'espai és reduït i petit. Per altra banda, els arbres es troben sense protectors als troncs i els bancs de fusta estan descalçats, la paperera oxidada i hi ha filtracions d'aigua que plouguin o no, provoquen zones de fang.

Nou relleu de regidor a Sarrià-Sant Gervasi

Arran de la ruptura del pacte municipal entre Barcelona en Comú (BeC) i el PSC, sembla que el regidor Daniel Mòdol i el conseller Blas Navalón deixaran els seus càrrecs. Així ho fa entendre una piulada de BeC del districte: "El registre de BComú consultat s'ha decantat per desfer l'acord de govern a Barcelona amb el PSC. Continuarem governant la ciutat, els districtes i els barris, ara en solitari. Procurant fer avançar els projectes de la millor manera possible. Moltes gràcies Daniel Mòdol i Blas Navalón per la vostra implicació i col·laboració durant aquests mesos que hem compartit el govern del districte de Sarrià - Sant Gervasi".

Obres de rehabilitació del Turó Parc

L'Ajuntament de Barcelona va començar el dilluns dia 30 d'octubre les obres de rehabilitació del Turó Parc al districte de Sarrià-Sant Gervasi. Les obres tenen una durada aproximada de sis mesos, fins a l'abril del 2018. La inversió prevista en aquest projecte és d'un import de 806.000 euros. Cal recordar que el parc no tancarà, ja que hi ha zones on no s'actua.●

Teatre de la Gleva

► Jesús Mestre Campi

El Teatre la Gleva va oferir la primera representació pública un dia especial, el dijous 26 d'octubre. Aquell vespre segurament el més sa era anar al teatre i riure a gust de la situació política que estem vivint. I Mali Vanili ho van propiciar: unes 50 persones omplien les cadires d'aquest nou i acollidor teatre, i l'obra (Espanya, *carinyo*) **Lo nostra no funciona**, era el remei molt oportú per superar l'estrès viscut.

El nou teatre és una aventura que té l'origen en l'Estudi Bárbara Granados, una productora audiovisual del carrer Francolí que cercava un espai proper per fer-hi un plató. I ho van trobar ben a prop, a la casa que havia estat les carboneres del carrer La Gleva. Al projecte s'hi han afegit empreses col·laboradores (Aurora Il·luminació, Emotions Plus Concept, BCN360...), que van proporcionar suport tècnic, i gent vinculada al sector, com Juli Modesto, David Sardà, Rafa Puig-Samper i Albert de la Torre. Amb l'Albert, periodista, crític d'art i persona vinculada a l'estudi de la Bàrbara, xerrem una estona abans de l'estrena. Ens explica com, al llarg del darrer any, el projecte de fer un plató s'ha anat transformant per incloure també un teatre, la forma com s'hi ha anat afegint els diversos socis i col·laboradors, i la difícil negociació amb el Districte de Sarrià-Sant Gervasi, molt reticent a què s'obrin locals públics de lleure en zones de nucli antic com, sembla, és aquesta part del Farró; això ha estat el més complicat de superar.

Finalment van arribar totes les autoritzacions i el dijous 19 d'octubre es va inaugurar el projecte, que té com a programadora Júlia Simó Puyo pel seu coneixement d'allò que es cou en el món teatral català actual. Però La Gleva teatre-espai cultural, vol ser més que un espai de representacions escèniques. De dia està obert al públic des de les 9 del matí com a llibreria, cafeteria, espai de lectura i de tertúlia. Els dilluns i dimecres al vespre acull a diverses entitats i alumnes dels instituts del barri per fer-hi reunions o activitats. Fins i tot s'han posat d'acord amb el filòsof Ricardo Bravo

Mali Vanili. Fotografia: Teatre de la Gleva

per organitzar conjuntament el *Teatro de los Libros*, que vol oferir la possibilitat de comprar i llegir llibres sobre filosofia i teatre, tot prenent un cafè. Finalment, de dijous a diumenge, hi ha les representacions teatrals.

Tornant a Mali i Vanili, als còmics i músics Jofre Borràs i Miquel Malirach, dir que l'obra es podrà veure aquest cap de setmana i de dijous a diumenge de la setmana vinent, fins al dia 5 de novembre. Tal com ells mateixos ho defineixen, és "una comèdia d'humor anti-intel·lectual, un show pop d'autajuda, una gamberrada extraordinària", en la que presenten la improbable història dels seus millors fracassos.

La programació segueix, del 16 al 26 de novembre, amb l'espectacle d'il·lusionisme *Dejà vu i la col·lecció Roca*, amb la Maga Gisell i la col·laboració del Museu de les Arts Escèniques.

Música en petit format a la sala Nota 79

Juanjo Compairé

La sala "Nota 79" és una petita sala, apareguda a començaments d'aquest any i que ofereix cada dia música en viu. Música de tota mena; música per escoltar o per ballar, perquè —com ens explica el seu director, Bernat Padrosa— la idea fonamental de la sala és la promoció de grups o solistes emergents. La sala augmenta l'oferta cultural d'un barri com el del Farró, que properament comptarà també amb la Vil·la Urània en ple rendiment. Un cop al mes la sala dedica una sessió a la música clàssica. El diumenge 29 d'octubre va ser un plaer escoltar

un trio de piano tot prenent una copa, en un ambient que recorda el dels cafès parisencs de començaments del segle XX. Perquè així Glinka, Xostakóvitx o Debussy sonen d'una manera diferent a com sonen en una gran sala de concerts. Perquè, de fet, en l'origen l'anomenada "música de cambra" era això, música per ser gaudida dintre d'una sala, en intimitat. Va actuar un trio reunit a l'escola de música de Martina Franca, una població de la Pulla, una regió italiana famosa per les seves escoles de cant. El trio "Gioconda de Vito" està dirigit per Gaetano Simone (cello), juntament amb Silvia Grasso (violí) i la intèrpret russa Liubov Gro-moglasova (piano).

La major part del concert es dedicà a la música russa, des de Glinka a Rachmaninov i Xostakóvitx. L'aire melangiós de molts passatges d'aquests autors s'interromp de tant en tant per les vibracions dels cops dels *staccati* i *pizzicati*; els episodis vibrants s'intercalen amb altres en que l'arc frega suaument la corda. Són aspectes de la interpretació que podem copsar en un espai reduït com aquest. Com a complement, un trio d'un jove i jove Debussy, com si fos un terrós de sucre que contraresta la malenconia i l'angoixa.

El trio interpreta les peces amb molta sensibilitat i donant a cada obra el "tempo" adequat. I ens acarona amb "il *rumore del tempo*", com resa el títol del llibre de Julian Barnes dedicat a Xostakóvitx. El temps fa soroll, sí, però els artistes aquest soroll el converteixen en música.●

Silvia Grasso. Fotografia: Juanjo Compairé

T'ajudem a desactivar pors i bloquejos emocionals

- SI TENS POR DE LA FOSCOR
- POR DE L'AIGUA
- POR AL BUIT
- POR DE LA VELOCITAT
- POR D'AGAFAR EL METRO, L'AVIÓ, EL VAIXELL...
- POR D'ANAR AMB ASCENSOR
- POR DE SENTIR-TE ATRAPAT
- POR DE LA MULTITUD
- POR DELS GOSSOS, DE LES RATES, DELS INSECTES...
- POR DE PASSAR UN EXAMEN
- POR DE PARLAR EN PÚBLIC
- POR DE MORIR
- SI NO TENS GANES DE VIURE O SI ET SENTIS SENSE ENERGIA...

txellfarres66@gmail.com
Tel: 667 623 803
C/ Copèrnic, 87 · Barcelona 08006
www.txellfarres.cat

Txell Farrés
PSICÒLOGA CLÍNICA

Residencial Augusta Park
 Amb la Gent Gran

C/ Copèrnic, 30-32 · 08021 Barcelona · T 93 362 49 10
 informacio@residencialaugustapark.com
 www.residencialaugustapark.com

Residències i Centres de dia

*En el cor del barri de Sarrià-Sant Gervasi,
 dos centres acollidors i tranquils
 en un entorn privilegiat,
 amb atenció personalitzada i professional.*

*Un model assistencial amb experiència
 i serveis hotelers especialitzats des de 1985.*

Residencial Bellesguard Park
 Amb la Gent Gran

C/ Valeta d'Arquer, 30-34 · 08017 Barcelona · T 93 254 05 70
 informacion@bellesguardpark.com
 www.bellesguardpark.com

NOTÍCIES DEL BARRI

EL RACÓ DELS VEÏNS

Participació a Galvany

► Toni Molist

El febrer de 2017 vam llegir en *El jardí de Sant Gervasi* que el conseller portaveu deia que Casa Sagnier deixarà de ser centre cívic i passarà a ser "completament" un casal de joves. Posteriorment, en la Comissió de Seguiment del 22 de febrer, el mateix conseller ens ho va confirmar com una decisió irrevocable. Mai abans s'havia comentat aquesta possibilitat. Altrament, el barri havia demanat més equipaments de cohesió de barri com són els centres cívics.

Les comissions de seguiment de consell de barri són òrgans consultius no vinculants, on associacions de veïns, entitats, partits polítics i ciutadans participen per resoldre les qüestions del barri, fan propostes i són consultats. En una democràcia no és admissible que la comissió no sigui consultada en relació a una decisió tan rellevant pel barri i que la notícia es conegui per una revista. En conseqüència vaig renunciar a continuar com a membre de la Comissió i vaig presentar una queixa a la Síndica de Greuges de Barcelona. El 19 d'octubre la Síndica emet la següent decisió: "Estimar en part la queixa perquè, malgrat que s'ha actuat de forma ajustada a la normativa, cal ajustar l'actuació del Districte de Sarrià - Sant Gervasi al Nou Reglament de participació ciutadana". Interpreto que executivament el Govern podia actuar com ho ha fet (decisió política) però va evitar la participació.

L'Ajuntament parla de democràcia participativa i, al mateix temps, el Govern del nostre Districte no respecte a l'òrgan de participació directa i transparent més proper del barri. Entenem que el Districte necessita el Casal de Joves, una antiga reivindicació dels "no tenim lloc", que calia donar solució. Però Sant Gervasi - Galvany, amb més de 46.000 habitants, en perdre Casa Sagnier es queda només amb mig centre cívic, el de Can Castelló que també fa funcions de Casal de Gent Gran. Moltes activitats de Sagnier seran traslladades fora del barri, al nou espai Vil·la Urània, al Farró. El tan esperat nou casal o centre cívic a Galvany no està previst. Recordem que en altres temps ens deien que no tenien lloc i lluitàvem per la Clínica del Dr. Ripoll. En l'actualitat tenim Can Ferrer. No és de franc, ens arriba de l'anterior mandat per una permuta d'habitabilitat precisament provinent de Vil·la Urània, que densificarà més el barri. De moment, només endreçaran mig jardí i deixaran darrere una tanca, una "casa encantada" en ruïnes.

Les decisions provenen d'un Pla d'Equipaments de Districte redactat per QSL Serveis Culturals. He demanat el document al Districte, però em responen que "no es fa públic a la ciutadania", "no s'ha obert cap procés de participació veïnal", "va ser presentat al Plenari del Districte de Sarrià-Sant Gervasi del passat mes de maig", "En ser un document de treball, no se sotmet a l'aprovació del Plenari" i està en execució. En resposta a la meua queixa, la Síndica de Greuges de Barcelona dictamina un segon punt: "Recomanar al Districte de Sarrià - Sant Gervasi que valori la possibilitat de prosseguir amb el Pla d'equipaments de forma participativa i redefinint i fent públic el valor que es donarà a les aportacions ciutadanes". Recordem que la Síndica recomana, no obliga ni sanciona. **A més d'impedir la participació dels ciutadans se'ns amaga el futur dels equipaments.**

Nota: A la versió web, es publicarà els documents de la síndica i del Districte a que es fa referència a l'article.

Consell de barri del Putxet i el Farró a Vil·la Urània

► Juanjo Compairé

Dimarts 7 de novembre tenia lloc el primer acte participatiu al nou auditori de Vil·la Urània. Hi havia una gran expectació, amb la sala plena de gom a gom. El conseller Joan Manel del Llano va portar la trobada, amb la presència del regidor Daniel Mòdol, que no va intervenir.

L'acte ha començat amb la lectura en veu alta dels representants de les associacions de veïns d'un comunicat reclamant "l'alliberament immediat dels presos polítics". Lectura rebuda amb forts aplaudiments.

Funcionament de Vil·la Urània

Esther Rodríguez, en nom de l'associació de veïns del Farró, ha presentat Marc Pujol, president de la Federació d'Entitats de Vil·la Urània. El nou equipament estarà gestionat de manera mixta per la mateixa empresa que ja gestiona Can Sagnier i per aquesta Federació que aplega 10 associacions que s'hi allotjaran. Hi haurà tres comissions que portaran la direcció: una de programació, una de gestió i una científica, perquè a Vil·la Urània es vol prioritzar la divulgació científica en honor de l'astrònom Comas.

Aquests dies s'hi fan algunes activitats puntuals, com ara la IV Mostra

Silvia Grasso. Fotografia: Juanjo Compairé

de teatre amateur, però de fet la programació regular començarà a partir del mes de gener.

Manacor, 1, nou local d'entitats

La caseta del guarda d'aquesta finca servirà de local social a tres entitats: el cau Santes, la casa del Silenci i l'associació de veïns del Putxet. Fran Ribera, en nom d'aquesta associació, ha remarcat la reivindicació de tota la finca per al barri.

Reurbanització de Príncep d'Astúries

Aquest assumpte ha provocat debat. El projecte consisteix bàsicament en l'ampliació de les voreres i la consegüent reducció dels carrils de circulació, que passen dels 5 actuals a 3, a banda d'altres millores. Les obres començaran al març i s'allargaran 12 mesos.

Campanya de recollida de la brossa orgànica

S'ha acabat la campanya pilot per incentivar el reciclatge de matèria orgànica. El resultat han estat esperançadors, amb un increment del 15% i una millora en la qualitat del triatge de la fracció orgànica de la brossa. Aquests resultats s'atribueixen a la col·laboració de botigues i entitats i a les més de 12000 persones que han estat contactades i informades.

Quan gairebé eren les 9 i ja portàvem més de 2 hores de consell, un cop respostes algunes de les preguntes plantejades per la gent present, l'acte s'ha donat per acabat. Satisfacció per l'estrena del local, tot i que cal dir que des del fons es feia difícil llegir la pantalla i poder seguir, doncs, els parlaments. ●

L'art en moviment

► Marta Trius

La Biblioteca Joan Maragall de Sant Gervasi va oferir el passat 16 d'octubre la xerrada *Mirar* per primera vegada cinema experimental en la qual, de la mà del cineasta i programador Albert Triviño i en col·laboració amb la sala de cinema cooperativa Zum Zeig, es va fer un recorregut per la història del cinema d'autor.

Durant la sessió vam poder gaudir d'alguns fragments d'obres clau del cinema experimental coneixent de prop els detalls de cadascuna d'elles.

L'Etoile de Mer, l'obra que Man Ray va dirigir el 1928 pot definir-se com l'obra llançadora d'aquest tipus de cinema, ja que gràcies a ella l'obra d'art va deixar de ser mimètica per convertir-se en una realitat en si mateixa. "Man Ray pren el cinema com un mitjà per donar sortida a la seva especial forma de veure la realitat" va afirmar Triviño.

El director Stan Brakhage és el responsable de la creació de *Stellar*, una pel·lícula rodada en 70 mil·límetres que proporciona a la imatge un ús més pictòric, aconseguint que l'espectador tingui una experiència sensorial: "Brakhage vol aconseguir tornar a l'experiència de viure les coses per primera vegada" va concretar Albert

Triviño. I sens dubte ho aconseguí gràcies a aquest curtmetratge que transmet tot el pes de l'univers (d'aquí el seu títol).

El cinema experimental és tan multidisciplinari com ho són els seus creadors, i en *Berlin Horse* tenim un clar exemple. El director anglès Malcolm Le Grice va buscar la seva especial manera de mostrar al món l'atemporalitat del cinema i ho va fer a través del què denominem loop o bucle. Amb això és el propi espectador el que tria la durada de l'obra, una obra que no és lineal i que juga amb el concepte de la repetició. *Berlin House* és considerada una de les obres clau del cinema experimental, juga amb l'espectador demanant-li que adopti una posició

molt diferent a la qual està acostumat.

I si bé Le Grice reconeix l'atemporalitat, el canadenc Michael Snow escapa de la realitat eliminant la subjectivitat de l'artista en *La Region Centrale*, fent que el que pervisqui sigui la subjectivitat de la pròpia obra d'art. Triviño ho va deixar clar: "el contingut aquí és la forma en si mateixa. La pel·lícula es fa a si mateixa i es converteix en hipnòtica. És el que cridem estètica autogenerada".

I seguint el fil conductor de la xerrada vam conèixer la sèrie *Optical Sound Films* una sèrie única que recull els treballs de recerca duts a terme per Guy Sherwin en l'extens període que va de 1971 a 2007, que conclouen en la relació sinestètica entre el so i la imatge manifestada a través del so produït pel material cinematogràfic. Per finalitzar la trobada, Albert Triviño ens va mostrar la seva pròpia obra *Vanitas*, un film rodada en super 8 i que ell mateix va definir com "un joc visual en el qual s'utilitzen les bombolles de sabó perquè l'atzar creï la seva pròpia lògica interna".

En definitiva vam gaudir i vam aprendre sobre un art que fins a no fa molt només podia veure's en sales alternatives i que avui, gràcies a iniciatives com la sala Zum Zeig de Barcelona, arriba a un ampli nombre de persones interessades a anar més enllà del cinema convencional. ●

Albert Triviño. Fotografia: Marta Trius

Superservis

Supermercats des de 1945

Les nostres botigues:

- Vallirana 21 93.368.45.71
- Major de Sarria 85 93.203.04.94
- Avinyó 11 93.317.53.91
- Aribau 156 Fruiteca 93.218.10.58

i també estem al Vallés Oriental (Parets)
Obert de dilluns a dissabte: 09:00 - 21:00h

Arribem a tot arreu: Bonanova, Monterols, Galvany, Turo Park, Farró, Putget, Sarrià....

Tenim de tot! xarcuteria, carnisseria, fruiteria, totes les seccions i departaments...

VISITI'NS

!!Nou servei a domicili amb furgoneta!!

gràcies per escollir-nos

MONLEÓN

ELECTRÓNICA

HOME CINEMA

TV GRANS DIMENSIONS

BANG & OLUFSEN

**El millor regal és compartir aquest Nadal amb qui més estimes.
Regala i regala't electrònica.**

C/ Balmes 317
(cantonada C/ Copènic)
08006 Barcelona
T. +34 932 177 431
E. monleon@monleon.com

NOTÍCIES DEL BARRI

LA GENT AL CARRER DIU...

La mobilitat a Ballester

► Juanjo Compairé

La gent d'aquest carrer es queixa del trànsit que el travessa, degut al fet que el carrer Ballester serveix d'enllaç entre l'av. de la Rep. Argentina i la Ronda del Mig. Hem plantejat les següents preguntes:

- Heu observat un excés de circulació de vehicles al carrer Ballester?
- Teniu una proposta per millorar la mobilitat al carrer?

Ana Forastier, veïna del carrer:

- Efectivament, el carrer Ballester és un carrer interior, de veïns, i està suportant un trànsit absolutament inadient i propi d'una autovia, ja que després de la reforma de la plaça Lesseps enllaça les dues rondes. Els camions i autocars no hi caben a la calçada i puguen a les voreres amb gran risc per als vianants.

- Un canvi de sentit del carrer total o parcial podria ser una bona solució, però hem demanat a l'Ajuntament que faci un estudi per tal d'establir la solució més adient i amb visió global de totes les necessitats. El regidor Daniel Mòdol es va comprometre a estudiar-ho. Esperem respostes.

Anna Marimón, farmacèutica adjunta de la Farmàcia del carrer Ballester

- Últimament hi ha més cotxes, més trànsit.

- El que es podria fer és que els cotxes que baixen de Vallcarca, de la Ronda, anessin directament a la plaça Lesseps sense passar pel carrer Ballester. I que es possessin voreres més àmplies per als vianants.

Fran Ribera, Associació de veïns del Putxet

- Sí, hem observat un augment del trànsit de camions i camionetes.

- L'Associació de Veïns no està d'acord amb la proposta de canvi de sentit perquè aquesta mesura afectaria la resta de vies de l'entorn. Proposaríem com a mesura alternativa la construcció d'alçaments de la calçada per obligar els vehicles a reduir la velocitat.

Joan Boronat, Jardineria Putxet

- La circulació és bastant alta, sobretot en hores punta, però generalment al llarg de tot el dia. No es respecta el límit de 30 Km/h. És un carrer estret.

- Si treuen aquest carrer com a opció per anar a General Mitre, segurament passarà a un altre. Ho veig complicat.

Jaume Medina, empleat d'UNIPOST

- Passen molts vehicles i a molta velocitat. No es respecta el senyal dels 30 Kms/h.

- Posar més "badens" d'aquests.

Així s'hi pensaran dues vegades haver de passar per aquest carrer.

Guillermo Van Schengel, Centre Veterinari Putxet

- Pasan muchos coches y muy rápido. A veces los cristales del negocio retumban y nos asustamos.

- Sería conveniente poner algo en la calzada para que los coches se vieran obligados a disminuir algo la velocidad.

500 anys de la Reforma de Luter

El dissabte 28 de novembre, la comunitat evangèlica luterana de Barcelona va commemorat el cinquè centenari del començament de la Reforma protestant. L'acte va tenir lloc a l'Església evangèlica del carrer Brusi i va tenir com a plat fort la interpretació de dues cantates de J. S. Bach.

Xerrada introductòria

► Juanjo Compairé

El pastor Holger Lübs ha introduït amb una breu xerrada al crític musical Albert Torrens, acompanyat pel responsable musical de la comunitat, Mathias Weinmann. Torrens ens ha parlat de la iniciativa BZM. Cada una de les cantates estan són traduïdes al català per un grup de poetes i aquesta traducció es lliura al públic –com en l'acte d'avui– abans de cada concert, de tal manera que el públic pugui entendre-les més bé.

Les cantates s'inscriuen dins del calendari litúrgic luterà, incloent la "Festa de la Reforma" del 30 d'octubre, que ara estem celebrant. El crític ha traçat, doncs, dues trajectòries que s'entrellaçen: les de Luter i de Bach, dos segles més tard. Al llarg del temps el cant s'ha anat fent més complex. Les cantates ara ja no les canta la comunitat, sinó el cor sorgit de l'escola i dirigit pel "kantor".

Dintre del cicle, una de les dues cantates, "Ein feste Burg ist unser Gott" (El nostre Déu és una sòlida fortalesa, BWV 80) és especial, perquè el seu text està esculpit al campanar de l'església del castell de Wittenberg i la música va ser utilitzada posteriorment per reis i músics. Com a d'altres cantates corals de Bach, el mateix tema es va repetint en diferents formats. El cor dialoga i es va alternant amb els solistes.

Bach i la Reforma

► M. Antònia Font Fernández

El darrer cap de setmana d'octubre, els veïns de Sant Gervasi no ens vam sentir impel·lits a sortir del barri si volíem gaudir d'una activitat cultural veritablement accessible a tothom, o sigui, assequible. Més en concret, els melòmans vam estar de sort i ens vam congreguar a l'Església del carrer Brusi per escoltar dues cantates de Johann Sebastian Bach: les BWV 79 i BWV 80.

Com potser haureu sospitat, al darrere hi havia l'organització Bach Zum Mitsingen (*Bach per cantar plegats*, BZM): el meu desig de tornar-los a tenir a Sant Gervasi s'ha fet realitat. La gràcia del BZM, tanmateix, és que el gruix de cantaires són com els núvols del cel: mai acaben de configurar-se igual. Parlant terrenal, el que fan són cantates participatives, en les quals tothom que sàpiga música hi és convidat. Els cantaires reben per correu les partitures, se les preparen pel seu

Fotografia: Juanjo Compairé

compte i el mateix dissabte del concert es troben en l'únic assaig que es fa. Al matí, doncs, posen en comú la interpretació, a la tarda la presenten en públic en format concert i l'endemà matí repeteixen el concert però inserit en el marc de la litúrgia.

En aquesta ocasió, a banda de la plantilla, formada per 16 cantaires amb prou experiència musical, hi havia un cor participatiu amb 28 voluntaris i 12 instrumentistes. Així mateix, cal destacar l'actuació dels quatre cantants solistes: Carine Tinney (soprano), Dida Castro (mezzosoprano), Jorge Losana (tenor) i Oriol Mallart (baix).

Tal com fa habitualment, el director, Pau Jorquera, l'ànima del BZM, va contextualitzar el projecte BZM en general i les cantates 79 i 80 en particular. Ens va recordar que ara celebren 7 anys (nodrit pels donatius voluntaris) i també que fa 500 anys que es dur a terme la reforma luterana.

El repertori va constar, en paraules de Jorquera, de *dues cantates germanes*: la 79, la petita; i la 80, la gran (ja se sap que les metàfores no són literals). La primera cantata evoca un moment d'entrega (per a ell, la plenitud d'estar amb la seva companya quan encara no eren casats), mentre que la segona fa posar en relació la rutina i les circumstàncies que l'alteren, ja sigui positivament (per exemple, la naixença d'un fill) o negativament (per exemple, una mort). Aquesta darrera cantata, la 80, ha estat més versionada: en origen, no hi havia trompetes ni timbales, sinó que les va afegir el seu fill en una versió més solemne. Al meu entendre, és difícil imaginar la cantata 80 sense aquests instruments: els intèrprets van treballar de valent.

Per acabar, dos detalls: el primer, que els músics van fer honor als dos sentits històrics del concepte *deport*: el medieval d'entreteniment i l'actual, no admès en la normativa catalana però sí castellana, de 'esport', ja que van cantar vestits de carrer; i el segon detall, el bis: van acomiadar-se del públic amb el primer número de la cantata 80. Bé, van acomiadar-se'n després del soparet de deport / esportiu que tots poguérem gaudir en sortir de l'església.

La Reforma a la Bonanova

► M. Antònia Font Fernández

I quan encara no havia passat una setmana del concert de Bach Zum Mit-

singen, l'esperit del 500è aniversari de la reforma luterana es tornava a deixar sentir, aquest cop a la Parròquia de la Bonanova, el dia de Tots Sants.

A l'altar, transformat en escenari per encanteri musical, hi havia l'Orquestra Simfònica Victoria de los Ángeles, dirigida per Pedro Pardo. Portaven un programa de dues parts. A la primera, van interpretar dues obres de Bach: el Concert de Brandenburg BWV 1048 i la Cantata BWV 82, «*Ich habe genug*». Pel meu gust (o, pròpiament, per les meves orelles, acostumades a altres versions), el Concert de Brandenburg va sonar un pèl massa ràpid i difuminat. La bona tècnica dels músics era fàcil de captar, i les dinàmiques arribaven a l'auditori perfectament contrastades, però ni el tempo ni sobretot l'acústica hi anaven a favor. Així mateix, la soprano solista, Sara Sarroca, no em va decebre gens ni mica.

La segona part del concert, en canvi, em va arribar més, com si les condicions ambientals aboessin la música del segle XIX. El repertori va esdevenir més hivernenc, amb «*Aus Holberg's Zeit*» de Grieg. Es tracta de música que, per a mi, evoca una tristesa continguda i alhora estimulante. L'Orquestra Simfònica Victoria de los Ángeles em va transmetre tota l'olor de fred que esperava.

I finalment va aparèixer al Cor Bruckner, dirigit per Júlia Sesé (en aquesta ocasió, però, pel mateix Pedro Pardo). Van interpretar els Psalms 86 i 148 de Holst, que he de reconèixer que ignorava però que van arrodonir el concert: l'acoblament de veus i instruments va sonar formidable, i la dicció va ser ben clara, sobretot la del tenor solista, Robert Bailey. El que em va impressionar més, però, va ser el darrer acord, amb els violins que grinyolaven santament fins que van elevar-se per deixar ressonar les veus. Era una tensió de veure, un moment dels que et fan pensar que val la pena desplaçar-se i escoltar la música en directe. Malgrat l'altre fred.

Oficialment, el concert acabava aquí, però ens havien reservat una grata sorpresa que tancaria el cicle de Bach: el director va anunciar que interpretarien el cèlebre «*Jesus bleibet meine Freude*», de la Cantata 147. Un home del públic va exclamar un «*ooooh!*» pletòric. Aquell coral va sonar com un panell rodó i amb els pinyons daurats: Semblava que el cor era conscient de la plenitud que vam experimentar el públic en aquell moment. Una bona manera de cloure la castanyada, sens dubte. ●

Aquest Nadal... regala Records!

*El Millor Regal el tens dins un calaix, una maleta
o potser en aquella caixa de sabates...*

*Porta'ns les teves pel·lícules, fotografies
i diapositives per digitalitzar, i ho podràs
compartir amb la Família **Aquestes Festes!!***

ARTICLES

MOSSOS D'ESQUADRA

Manifestacions i concentracions

► **Xavier Boned**

En cas de voler fer una manifestació o concentració de persones, la llei disposa que cal informar-ne l'Administració per mitjà d'un escrit de comunicació.

El termini per presentar-lo és de 10 dies abans, com a mínim, i 30 dies abans com a màxim. Si hi ha causes extraordinàries que justifiquin la urgència de la celebració de l'acte, l'escrit de comunicació es pot presentar amb una antelació mínima de 24 hores.

El tràmit de comunicació es pot fer per **internet** o de **manera presencial**.

En cas de **tramitació per internet**, cal accedir a la pàgina inicial de la web, <http://mossos.gencat.cat>, i emplenar un dels formularis que apareixen a l'apartat "comunicació de manifestacions".

1. El sistema validarà les dades comprovant les que són obligatòries. Si es detecten errors en les dades introduïdes o falten dades obligatòries, el sistema avisarà mitjançant el missatge d'error corresponent.

2. Cal emplenar totes les dades obligatòries que es presenten al formulari de sol·licitud, a més de les dades opcionals que es considerin. Després s'ha de prémer el botó "enviar" i la sol·licitud validada s'envia a la Direcció General d'Administració de la Seguretat.

3. El formulari informa que la sol·licitud s'ha enviat correctament. Si el sol·licitant ha informat el camp de correu electrònic, rebirà un missatge de correu que conté, entre altres dades, el número de registre, i el dia i l'hora de presentació. Tant l'avis en pantalla com el correu electrònic de resposta acrediten que la sol·licitud ha quedat enregistrada correctament.

En cas de **tramitació presencial**, cal emplenar un dels formularis que trobareu a l'apartat "comunicació de manifestacions" de la pàgina web de mossos. L'escrit de comunicació s'ha d'avançar per correu electrònic a l'adreça: manifestacions@gencat.cat

També es pot enviar per fax (93 551 24 06/16) i presentar l'original a qualsevol registre de l'Administració, d'acord amb l'art. 38.4 de la Llei 30/1992.

En compliment de l'article 5 de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, amb la finalitat de gestionar les comunicacions de reunions i manifestacions que es tramiten, les dades de caràcter personal s'inclouran al fitxer "Comunicacions del dret de reunió i manifestació" de la Direcció General d'Administració de la Seguretat. La persona afectada pot exercir els drets d'accés, rectificació, oposició i cancel·lació davant la persona responsable del fitxer, el director o bé la direcció general d'Administració de Seguretat, carrer de la Diputació, 355, 08009 Barcelona.

Però què passa si participem en una manifestació espontània o no comunicada? La policia ha de vetllar per la seguretat de les manifestacions, hagin estat comunicades o no. També té la potestat de sancionar administrativament els responsables o caps visibles de les concentracions o manifestacions no comunicades. El dret de manifestació és un dret constitucional i podem participar-hi sempre que sigui de manera pacífica. Un bon consell a seguir, però, és que quan una manifestació deriva en actes de violència, destrosses o aldarulls ha arribat el moment de marxar cap a casa.

ARQUITECTURA A SANT GERVASI

Col·legi de les Teresianes de Gaudí

► **Jaume de Oleza**

El col·legi de les Teresianes és un edifici docent situat al carrer Ganduxer de Barcelona. És una construcció realitzada per encàrrec del pare Enric Ossó, fundador de l'ordre Teresiana per a l'ensenyament de Nenes a l'any 1873. El projecte inicial correspon a un arquitecte del que es desconeix el nom, i comprenia una escola i el convent de la Congregació de les Religioses Teresianes. Un cop començada l'obra, el pare Ossó va encarregar el projecte i l'obra al cèlebre arquitecte Antoni Gaudí. Aquest últim va respectar la planta de la proposta inicial i va redactar un projecte sota una estètica d'un castell neogòtic, possiblement en al·lusió a l'obra *El Castell Interior* de Santa Teresa.

L'edifici està projectat com un cos compacte coronat de merlets com una fortalesa i que reflecteixen al mateix temps, certa austeritat d'acord al vot de pobresa que tenia el mateix Gaudí. Una sobrietat que s'explica perquè Gaudí era un catòlic confés i molt devot, i també com a conseqüència dels pocs recursos econòmics de què disposava l'ordre. Construït cap a l'any 1890, l'edifici consta de planta baixa i tres plantes d'alçada, es de maó vist i pedra, i te un volum considerable i consistent que incorpora també diversos símbols de caràcter religiós. En el seu interior, són de destacar els coneguts arcs parabòlics en forma d'ogiva, un element constructiu que proporciona una perspectiva suggestiva i rítmica de llums i ombres. Pels passadissos s'hi respira una atmosfera de clara intencionalitat mística i de recolliment. Gaudí va ser un arquitecte que sempre va aprofitar les característiques estructurals dels materials per, a partir d'aquestes, definir una arquitectura original i molt vinculada amb la natura. El jardí, també projecte de Gaudí, va ser concebut amb una singular concepció naturista, però gran part del mateix es va veure afectat per la construcció del cinturó de ronda, destaquen els treballs de forja de la porta d'accés, una interpretació dels símbols representatius de l'ordre, i realitzada entre ferros entrellaçats i retorçats amb motius vegetals.

L'any 1969 el col·legi va ser declarat Monument històric-artístic d'Interès Nacional. Una excel·lent obra d'arquitectura que s'ha vist ampliada amb el projecte de l'estudi d'arquitectura Pich-Aguilera. Un projecte d'ampliació del volum de Gaudí, respectuós i intel·ligent així com treballat mediambientalment.

En definitiva, una arquitectura més de Gaudí digna de ser contemplada i admirada, i no tan sols per haver estat realitzada per aquest conegut arquitecte, sinó també, i no menys important, per el seu notable resultat estètic fruit d'unir arquitectura i sentiment.

NATURALMENT CURIOSOS

Epidèmia, pandèmia o brot

► **Marc Talló i Neus Mestre**

Ahir mentre anava a treballar vaig sentir dues persones comentant que el número de les epidèmies causades per nous virus havia augmentat i ho atribuïen al fet de poder viatjar per tot el món com la causa d'aquesta expansió. Aprofitant que els dos redactors d'aquesta columna estem a puntes diferents del món (la Neus a Brasil i el Marc a Barcelona), vam decidir que en parlaríem en aquest número.

En els últims anys, el nombre de persones infectades per virus endèmics (d'una zona en concret) ha anat augmentant fins a arribar a nivells d'alerta mundial. Als diferents diaris i mitjans informatius segurament haureu llegit o sentit paraules com un "brot epidèmic" o "aquesta epidèmia" s'ha convertit en una "pandèmia". Però quina diferència hi ha entre els termes pandèmia, epidèmia o brot?

Una **epidèmia** ocorre quan moltes persones d'una regió o d'un país s'infecten al mateix moment d'un agent causant d'una malaltia. Un exemple podrien ser les infeccions amb el virus de la grip durant l'hivern.

Un **brot epidèmic** (o simplement *brot*) és l'aparició d'una epidèmia en una àrea geogràfica reduïda en un espai temporal de temps curt.

Una **pandèmia** és una epidèmia que s'estén a diferents països i continents. En aquest cas, el causant de l'epidèmia és molt infecciós i és fàcilment transmissible, cosa que permet el trasllat d'un país a un altre.

Tornant a la conversa que tenien les dues persones al tren i tenint en compte aquests tres conceptes, podem veure com els darrers casos que ens han arribat a través dels mitjans, com són el cas de l'Ebola o el del Zika, en provocar infeccions a diferents països del món, es tracta de pandèmies. Així i tot, no es tracta de virus nous, com deien al tren, es tracta de virus que durant molt temps han existit. Ara bé, us podríeu preguntar com és que si ja es coneixien, van poder provocar aquest problema de salut global.

Molt fàcil, durant molts anys aquests dos virus que us hem posat d'exemple, havien provocat brots puntuals a zones tropicals de l'Àfrica o d'Amèrica del Sud. Per tant, la recerca sobre aquests brots i sobre nous tractaments era molt limitada. En l'actualitat, ens trobem en un context on la gent pot viatjar fàcilment d'un país a un altre i on el canvi climàtic provoca que els vectors d'aquestes malalties, com els mosquits, puguin viure en hàbitats on no els era còmode anteriorment i es vagin expandint. Aquests fets han provocat que aquests brots locals es generalitzin fins a arribar a situacions crítiques a escala mundial.

Així doncs, no hem de menystenir mai cap causant de malaltia per molt local que sigui. És molt important la recerca en aquests casos per poder actuar amb rapidesa i evitar situacions com les que ens hem trobat en els últims anys.

RÀPID MODOLELL

www.cerrajeriamodolell.com

Reparació de calçat | Duplicat de claus | Comandament de pàrquing | Obertura de portes | Claus Fichet 787, Soler, Sidese | Instal·lació, canvi i reparació de panys | Centre Tècnic SAG Seguridad i DOM | Receptors de Comandaments | Claus i comandaments per cotxes i motos

c Modolell, 57, local 4 Barcelona

DLL 16-20 h DM-DV 9-13:30 h | 17-20 h DS 10-13:30 h
DILLUNS MATÍ I DIMECRES TARDA TANCAT

Botiga especialitzada en tot tipus de labors, tenim teles, fils, accessoris, kits...
Club de labors per compartir espai i experiència.

Laforja, 26
Tel.: 93 215 91 37

Especialistes en punt de creu, patchwork a mà i a màquina, ganxet, mitja, llenceria, puntes de coixí, etc.

Provença, 256
Tel.: 93 488 27 84

Per a més informació:
info@puntadona.com

Botiga en línia:
www.puntadona.com

¿Sigues lesionada?

Sal del modo pause.

Cuando nuestro cuerpo nos obliga a estar en pause, también está en pause todo aquello que nos gusta.

Fisiobcn; descubre la fusión de la tecnología más vanguardista con los tratamientos más tradicionales.

Disfruta en tu primera visita de un reconocimiento gratuito y de un 15% de dto. en tu primer tratamiento.
t. 93 217 86 55 • www.fisiobcn.eu

FISIBCN
FISIOTECHNOLOGY

ARTICLES

UN MÓN GLOBAL

Economia col·laborativa

► Judit Garrido Fontova

Internet i les noves tecnologies han impulsat models de consum alternatiu en els últims anys. La relació entre qui ofereix un producte i qui té una necessitat concreta està canviant de manera significativa. Un dels models que més seguidors ha aconseguit dia

re dia és l'economia col·laborativa, basada a prestar, llogar, comprar o vendre productes en funció de necessitats específiques més que no pas en funció de beneficis econòmics. De fet, en aquest sistema és possible que els diners no siguin l'únic valor d'intercanvi per a les transaccions.

Els serveis són considerats béns d'intercanvi. Per exemple, una persona que pugui oferir allotjament a una altra durant uns dies, pot intercanviar aquest servei per unes classes d'anglès o francès. Com el seu propi nom ho indica, és un model centrat en la col·laboració i l'ajuda mútua. Actualment, gairebé tots els sectors de l'economia ja compten amb negocis col·laboratius.

El concepte d'*economia col·laborativa* és molt més ampli del que sembla en un principi. Dins el mateix sistema de col·laboració, també anomenat «economia compartida», hi ha diversos tipus de relacions que varien en funció de les necessitats i els productes:

- Consum col·laboratiu.** Utilitza plataformes digitals a través de les quals els usuaris es posen en contacte per intercanviar béns o articles, gairebé tots de forma gratuïta i altruista, com AirBnB, Uber o Wallapop.
- Coneixement obert.** Són totes aquelles modalitats que promouen la difusió del coneixement sense barreres legals o administratives. Poden presentar-se en el dia a dia o a través de plataformes informàtiques a les quals acudeixen usuaris amb necessitats.
- Producció col·laborativa.** Es tracta de xarxes d'interacció digital que promouen la difusió de projectes o serveis de tota mena. La diferència amb els dos models anteriors és que el que s'ofereix també es produeix en el si d'aquestes xarxes.
- Finances col·laboratives.** Microcrèdits, préstecs, estalvis, donacions i vies de finançament s'inclouen en aquest subgrup de l'economia col·laborativa. Els usuaris es posen en contacte per satisfer necessitats en qualsevol d'aquests aspectes. El millor exemple el veiem en el crowdfunding, model de finançament per a aquells que desitgin aportar capital a certes iniciatives de forma desinteressada

Principals beneficis del consum col·laboratiu

- Desenvolupament sostenible.** L'economia col·laborativa estimula el segon ús dels productes. Allò que algú ja no necessita pot tenir un nou destinatari en alguna xarxa de contactes.
- Gestió de recursos.** Un altre principi de l'economia col·laborativa és que si a algú li serveix una cosa, el més probable és que a una altra persona també. Per què no compartir-la? El millor exemple són els cotxes de carretera, que poden servir per dur diversos passatgers amb destinacions pròximes.
- Major oferta.** Els productes amb un segon ús i els serveis compartits amplien l'oferta dels mercats tradicionals. Sense l'economia col·laborativa, és possible que aquests mai veïessin la llum.

Si bé és cert que les institucions internacionals, com la Comissió Europea, ja s'han pronunciat sobre l'economia col·laborativa indicant que genera noves oportunitats per a consumidors, empresaris i particulars, també és cert que avui dia aquest fenomen en creixement també ha posat de manifest la necessitat de què les normes evolucionin i reconeguin les noves realitats i els nous models, aportant la seguretat jurídica necessària per als que hi participen.

Judit Garrido Fontova és advocada especialitzada en noves tecnologies i protecció de dades

CUINA DE CONVENT

Els bolets en la cuina pairal i monàstica

► Fra Valentí Serra

Des de finals de l'estiu, i durant tota la tardor, la cuina pairal i també la conventual i monàstica s'enriqueix amb l'aroma i amb el peculiar gust dels fongs o bolets. Els bolets necessiten humitat i calor per a desenvolupar-se i, per aquesta raó, ja se'n poden trobar

en els últims dies d'estiu, passades tres o quatre setmanes després d'haver plogut.

Quan aneu a buscar bolets heu d'anar amb molt de compte per no malmetre el sotabosc. Els fongs s'han de collir sencers i posar-los dins d'un cistell. Cal saber identificar els bolets, ja que n'hi ha de molt tòxics, i només s'han de collir els coneguts i que siguin comestibles, ja que la barreja de bolets de temporada, cuinada i posada a taula, és una menja excel·lent.

Quan els bolets arriben del bosc a la cuina, cal netejar-los amb cura i trossejar-los, posar-los dins d'una cassola de fang i rostir-los amb oli d'oliva. Quan els bolets ja són cuits, aquesta barreja pot esdevenir un bon acompanyament de la carn rostida o guisada, dels ous remenats (especialment amb llenegues i rossinyols), de les panades i, també, de les coques de recepte.

En la nostra tradició culinària són molt estimats els rovellons, els rossinyols, la llenega, el fredolic i el popular cama-sec o carrereta; un bolet, aquest darrer, molt apte per fer truitada, per acompanyar la pasta eixuta i per fer farcits com, per exemple, els canelons amb pinyonada i amb cama-secs. Pel que fa al rossinyol, és un fong que té la particularitat de no corcar-se i és, alhora, tan apte per assecat-lo com per salar-lo; àdhuc es poden menjar crus i se'n poden fer uns pastissos molt gustosos. En una vella recepta hi llegim: "couràs la ceba amb oli en una paella a foc suau i, quan s'hagi estovat, hi afegiràs els rossinyols i que es vagin fent a foc lent. Després hi afegiràs sal i un pols d'all i julivert, i ho barrejaràs amb la pasta que hauràs preparat. Posat a dins d'un motlle, ho posaràs al forn un quart i ho tindràs llest per dur a taula". Els religiosos caputxins d'abans de la supressió religiosa de 1835 solien preparar els menuts i la carn capolada de l'aviram acompanyada de bolets, i aconsellaven de fer-ho d'aquesta guisa: "Després de netes i ben escaldades les despulles de l'aviram, les posaràs en una cassola amb llard, alls, una bona barreja de bolets, farigola i llorer. Seguidament hi afegiràs el brou que ja tindràs preparat i alguns naps sofregits que hagin agafat una mica de color a la paella i ho salpebraràs. Ho deixaràs coure, en trauràs el greix i ho presentaràs al refetor en una safata afegint-hi, també, una mica julivert picat" (*Receptari*, s. c.). L'ànec amb bolets, fet a la cassola, amb un sofregit de ceba, és una menja molt apreciada i de gran categoria gastronòmica.

Com cuinar els bolets

La millor manera de menjar els bolets són fets a la brasa (preferentment amb llenya d'alzina o amb rabassa d'olivera o de bruc) ja que li potencien el gust i li donen un toc d'exquisidesa que els fa particularment saborosos. De bolets n'hi ha una gran varietat i els podem combinar en una infinitat de plats: arròs, guisats de carn, adobats en conserva i, a més de ser molt sanitosos, en temps hivernal reforcen les defenses de l'organisme, revitalitzen l'organisme i són una font excel·lent de fibra, de manera que la seva ingesta afavoreix el trànsit intestinal i són un aliment recomanable, propi de la cuina rural i conventual del temps de tardor i, també, alhora, formen part dels plats més refinats com és el cas del "Risotto" italià, que es prepara amb bolets del país trossejats, sofregits a la paella amb alls i ceba, i amb un pols de formatge parmesà ratllat: una menja deliciosa i de gran nivell gastronòmic! A l'article vinent us vull parlar, D. v., sobre els ous i la botifarra.

Fra Valentí Serra de Manresa és arxiver dels caputxins

COMPORTAMENT

Dèficit d'atenció i hiperactivitat a les aules

► Mireia Verdaguier

El creixent nombre de nens i adolescents diagnosticats amb trastorn per dèficit d'atenció i hiperactivitat va suscitar certa polèmica sobre què és realment el TDAH, quines són les causes que el provoquen i la validesa del diagnòstic d'aquest trastorn. Actualment, és el trastorn amb major incidència en població infantil segons el DSM-IV, i assoleix entre el 3 i el 7% en edat escolar.

Avui sabem que és un trastorn de caràcter neurobiològic que es manifesta amb la simptomatologia de la inatenció, la hiperactivitat i la impulsivitat, tant en l'àmbit conductual com cognitiu. Les seves causes són majoritàriament genètiques, encara que també hi poden influir factors ambientals.

Educar i ensenyar no és una tasca senzilla i un nen o adolescent amb TDAH no diagnosticat i per tant, no tractat, pot influir negativament en la seva trajectòria acadèmica, social i emocional.

El TDAH pot tenir una predominança en el dèficit d'atenció o en la hiperactivitat i impulsivitat. La falta d'atenció no implica ser mogut. I ser mogut i impulsiu no implica necessàriament tenir falta d'atenció. Per això és molt important que quan hi ha sospites, es faci un diagnòstic diferencial. Sense aquest diagnòstic, podem trobar simptomatologia clara de TDAH, però generat per un bloqueig ansiós vinculat a dificultats emocionals. Aquí rau la importància del diagnòstic diferencial.

Fins fa pocs anys els nens afectats no disposàvem d'instruments per avaluar-lo. Aquests nens acostumen a mostrar dificultats en el comportament o mostren conductes poc desitjades dins l'aula. En el dèficit d'atenció, tendeixen a distreure's amb facilitat davant estímuls irrelevants, interrompen freqüentment, s'obliden amb facilitat de les coses o perden les seves pertinences. Tendeixen a no acabar les tasques, i a no entregar els treballs o els entreguen incomplets o amb retard. En l'àmbit social, el dèficit d'atenció pot expressar-se per canvis freqüents en les converses, no escoltar als altres i els costa seguir les normes dels jocs o activitats.

La hiperactivitat pot manifestar-se per estar inquiet, per un excés de córrer i saltar en situacions poc adequades, i per la dificultat d'estar assegut mentre es menja, es mira la televisió o es fan activitats tranquil·les. Tots aquests comportaments, que són difícils de ser reprimits per part del nen, provocaven també situacions difícils de conduir per part dels docents. Era fàcil trobar nens sota l'etiqueta de: *el nen pesat, desafiament, mogut, gandul o els seus pares no li posen límits*. I és que totes aquestes conductes, estan generades per aquesta simptomatologia. Val a dir que, perquè la simptomatologia destaqui, els símptomes han de tenir una freqüència i intensitat que afectin la vida diària i s'han de manifestar en tots els àmbits.

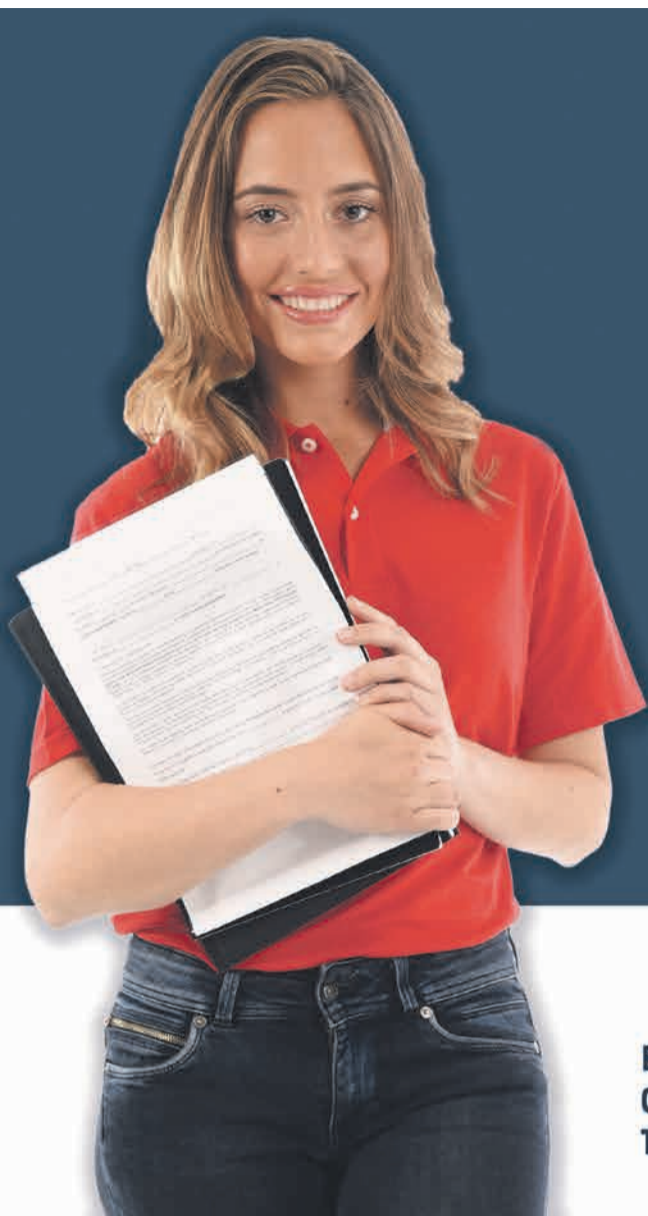
El coneixement i el diagnòstic del TDAH ha portat a poder adquirir recursos i estratègies perquè els docents puguin afrontar millor la situació. No oblidem que ells són els referents dins l'àmbit escolar i per tant, la flexibilitat, la paciència i comprendre les característiques pròpies d'aquests, els ajuda a afrontar i gestionar millor la situació. L'ambient estructurat, organitzat, motivador i amb pautes clares, ajuden a millorar el seu autocontrol.

El tractament normalment és farmacològic per la seva efectivitat, prop del 95%. En tractar-se d'un problema estructural i no adquirit, el pacient nota l'efecte tan bon punt el pren (periodicitat diària). Tot i això, és important la teràpia perquè poden afegir-se problemes emocionals o socials.

Mireia, psicòloga educativa de: www.crecimientofamiliar.com

instaPrint

Imprenta Online con envíos en 24h

www.instaprint.es

Impresión Online

BN- 0,03 € / Color - 0,15 €

Recibe tus documentos en 24 - 48h
O recógelos en tienda con entregas de 2 a 24h.

info@instaprint.es

Barcelona

Balmes 221, local 1
08006 Barcelona
Tel. 933 680 995

promoció vàlida
del 17 de novembre
al 17 de desembre

et regalem un lot de nadal per la teva compra!

Promoció exclusiva per clients amb targeta Plusfresc

del 17/11 al 17/12

Acumulant
400 €
de compra

*Aquí trobaràs
productes
de proximitat*

Acumulant
600 €
de compra

A més del lot gran, et regalem
una ampolla de cava!

*el SÚPER
QUE
T'estima*

Visita'ns a
Sant Gervasi!

Via Augusta 188, o
Teodora Lamadrid 21-23

Promoció no acumulable:
un lot per targeta Plusfresc

Acumulant
250 €
de compra

plusfresc: **ilersis**
de Lleida

*el SÚPER
QUE
T'estima*

plusfresc:
de Lleida
SUPERMERCAT

POLÍTICA DE BARRI

Sobre la inversió als districtes

Carme Rocamora (@CarmeCRS)

L'Ajuntament de Barcelona està preparant els pressupostos per 2018 que, com ha passat en els darrers anys, no seran fàcils d'aprovar. Segons el gràfic, Sarrià-Sant Gervasi és el districte on menys inversió hi ha, i on ha baixat més en els darrers mandats.

— Sovint es justifica la poca inversió a les zones amb més nivell de renda (Sarrià-Sant Gervasi, Eixample, Les Corts...) per un sentit redistribuïdor. Però sembla que aquesta redistribució no tingui gaire efecte. Potser caldria cercar altres alternatives?

— Té gaire sentit invertir tant poc en una de les zones més actives de la ciutat?

— Quines mesures aplicaríeu per solucionar aquesta situació?

Pol Liró, GMD

Els veïns de Sarrià – Sant Gervasi paguem impostos com tothom i, per tant, tenim dret a tenir inversions com les que reben la resta de districtes. Ni més, ni menys, unes inversions que estiguin a la mitjana de la ciutat de Barcelona. I això és precisament el que no passa actualment, on el Govern Colau discrimina deliberadament el nostre districte, dotant-lo d'una inversió molt inferior a la de la mitjana de la ciutat. Som alhora el districte amb més escoles i el més envellit de la ciutat, però som el districte amb menys biblioteques per habitant i disposem d'un únic casal de gent gran. El Govern Colau no ens proporciona els serveis que els veïns necessitem. Durant el mandat de l'alcalde Trias no només vam impulsar la biblioteca Joan Maragall o el Centre Cívic Vil·la Urània, sinó que vam engegar el projecte del districte del coneixement per unir i potenciar el talent ubicat al nostre districte en escoles, universitats, empreses i centres mèdics per generar feina i millorar la productivitat, un projecte que l'actual govern ha deixat aturat.

Boris Valls, PP

És cert que Sarrià – Sant Gervasi és un dels districtes amb les rendes més altes de Barcelona, però també és cert que hi ha moltes famílies al districte que hem patit els greus efectes de la crisi econòmica, ara per això el panorama econòmic ha canviat i podem afirmar que de mica en mica anem sortint d'aquell mal son, que d'una manera o altra ens va acabar afectant a tots. El Govern Municipal davant d'aquesta situació continua apostant per una política econòmica de baix nivell que ofega al districte i a totes aquelles mesures que poden aportar cert progrés econòmic als districtes. Sarrià – Sant Gervasi en els últims anys ha patit un maltractament pressupostari per part dels diferents Governos Municipals que han gestionat la ciutat. Sarrià – Sant Gervasi és un districte amb un caràcter emprenedor i cosmopolita, aquest caràcter s'ha de saber aprofitar en moments on la innovació està a l'ordre del dia, i on ofegar al districte pressupostàriament tindrà conseqüències en l'àmbit de ciutat que a hores d'ara no són gens recomanables.

Ivan Bello, Cs

Considerem que no està justificada la baixa inversió al nostre districte, ja que si bé és cert que s'ha de seguir un criteri de redistribució de la inversió en els districtes de la ciutat, també s'ha de prioritzar la inversió en funció de les necessitats reals del veïnat, i en aquest sentit el nostre districte té moltes mancances d'equipaments i d'inversions que no són degudament ateses. Creiem que la causa principal de la baixa inversió al districte és perquè els partits que han governat prioritzen la inversió en funció d'on tenen més vots, i en aquest sentit, Sarrià-Sant Gervasi sempre ha estat el gran castigat. Per solucionar aquestes mancances, Cs proposaria augmentar la partida pressupostària en inversions del tot necessàries com el reivindicadíssim bus de barri, o no deixant escapar oportunitats com la que va desapropiar el Govern del districte quan no va adquirir en subhasta les instal·lacions de l'antiga «Via Wagner», que podrien haver sigut un excel·lent equipament per un barri tan necessitat d'equipaments com Galvany.

Guillem Casals, ERC

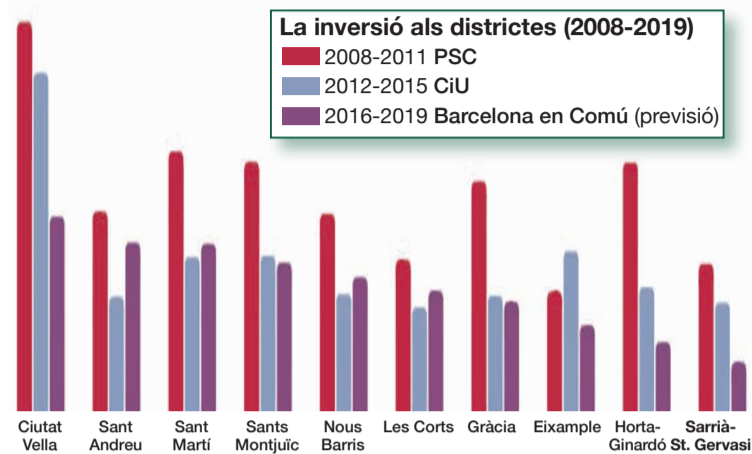
La redistribució de la renda, més que en el PIM, es fa en polítiques de despesa. Per això, el que és rellevant és la suma de despesa i inversió que es fa en cada barri, dada que no ofereix segregada l'Ajuntament de Barcelona i que des d'ERC hem demanat insistentment. Malgrat l'actual aplicació del 155, i per tant no saber com quedarà la seva aplicació, des d'ERC hem impulsat a través de la Generalitat la Renda Garantida de Ciutadania, bàsica per lluitar contra la desigualtat. La inversió, però, és bàsic que sigui generadora d'activitat i que afronti els reptes més importants -i pendants- de cada barri. Així doncs és necessari cobrir les necessitats del districte en urbanisme -com els trams superiors de Balmes i Major de Sarrià, República Argentina, o accessos i vies principals dels barris de muntanya- o d'equipaments -com l'Antic Mercat de Vallvidrera, Palau del Marqués d'Alella, o recuperar Can Ponsic, aprovades totes en Plenari a proposta d'ERC-, entre molts altres.

J. Manel del Llano, BeC

No es tracta tant de redistribuir (això s'hauria de fer via impostos i correspon bàsicament a altres administracions), sinó de compensar l'increment de les desigualtats ocasionat per la crisi i les polítiques realitzades invertint més allà on hi hagi més mancances educatives, culturals, sanitàries..., i pensant preferentment en les necessitats de les persones més vulnerables. Les inversions al districte creixeran el 2018. Enguany, l'Ajuntament hi invertirà 9,48 milions d'euros; l'any vinent preveu invertir-ne 11,82. Aquest esforç permet consolidar projectes socials com el Radars o tirar endavant la millora del Casal de Sant Ildefons o la reurbanització de carrers com Balmes i Príncep d'Astúries. Malgrat aquest creixement, és cert que és menys que en altres zones de Barcelona més desfavorides. Sobre la gràfica, els valors de 2016-19 es refereixen a inversions previstes i per tant no són comparables a les dades d'anys anteriors, corresponents a inversions fetes. Tots els districtes, doncs, estan infravalorats quant a les dades de l'actual mandat.

Blas Navalón, PSC

Cal començar dient que la inversió al districte sempre ha estat de les més baixes de la ciutat. Tot i això, s'havia mantingut sempre en els mateixos nivells durant anys i és segons el gràfic, quan entra l'equip de CIU al govern de la ciutat que el nostre districte pateix un daltabaix. El PSC aposta de manera decidida per la redistribució d'impostos. Una mostra d'aquesta aposta són les actuacions que impulsem en matèria social, com és la potenciació del projecte Radars, dels casals de gent gran, però també en grans inversions apostant per la cultura i la ciutadania, com es la construcció de la Biblioteca de Sarrià, el CC Vil·la Urània, el mercat de vallvidrera, etc. El PSC sempre ha estat impulsor dels canvis socials a Barcelona, amb un projecte clar, social i inclusiu i on el centre de tot és la ciutadania. Aquest model és el que està al nostre ADN i treballarem fermament per portar-lo a terme.

Realització El Jardí, a partir d'un gràfic del diari Ara

Fotografia: Carme Rocamora

CONSELLERS DEL BARRI
Josep Guillén

► Carme Rocamora (@CarmeCRS)

Els carrers estan diferents el dia que ens reunim. Tot i que "diferents" no sé si és un terme adient en aquests moments, perquè ja són molts dies que la ciutat no està tran-

quil·la i que la normalitat comença a ser l'escenari de protesta constant. 8 de novembre, el dia de la segona Vaga General des de l'1 d'octubre. Quedem als Jardins de Can Castelló, en el barri on viu Josep Guillén. Va néixer fa 43 anys a Galvany i hi ha passat absolutament tota la seva vida, de petit jugant als Jardins Moragas, el Turó Park i Can Castelló. Ara hi viu amb la seva dona i filla d'un any. Guillén va estudiar també a Galvany, a Estudios Nelly, l'actual Escola Augusta. Després es va llicenciar en Dret a la Universitat Abat Oliba i es va especialitzar en dret penal. Va començar l'etapa laboral on encara avui treballa, al barri de Galvany.

Guillén va entrar a militar al Partit Popular als 26 anys i va ocupar el càrrec de president de les Noves Generacions al districte. Va ser l'any 2010, però, que va començar la seva etapa com a conseller, que allarga fins el dia d'avui: "Estar en política no és entrar i agafar la cadira. És una cosa molt bonica

que s'ha d'entendre i viure i analitzar si estàs preparat o no, si tens afinitat amb l'equip i pensar a millorar les coses del barri".

Amb contundència assegura que la **inversió al districte** no està millorant i amb un parèntesi explica que quan va governar "Convergència" sí que es van fer millores d'infraestructures, com el cas de Balmes entre plaça Molina i Diagonal, així i tot remarca: "sense el suport del PP no s'hauria fet". De totes maneres, creu que la gent havia confiat molt en el govern de Trias, però que realment "no va fer grans millores". "En aquest mandat de Colau les inversions van pel mateix camí", declara. Guillén considera que l'única gran millora prevista del mandat actual és Príncep d'Astúries i el tram de Balmes fins a Mitre, "tot i que això ja estava a l'anterior programa, com Vil·la Urània, que ja estava prevista i només han executat l'obra". A més a més critica que "Galvany ha perdut", tot referint-se a la Casa Sagnier:

abans aquest espai era un Centre Cívic però enfront dels reclams dels joves del districte en la necessitat de tenir un espai propi, el Govern va decidir destinar Casa Sagnier exclusivament a aquest col·lectiu. Guillén considera "ara només tenim casal de joves i casal de gent gran, però no un centre cívic per tots. Hem retrocedit a Galvany".

Fem un petit tast sobre **el moment actual**. Considera sobre la posada en presó dels consellers que "no es pot pressionar als jutges perquè llavors no funciona la divisió de poders", i que "els jutges no tenen gens d'interès de decretar presó per ningú". A més a més valora que la justícia belga i l'espanyola no tenen punt de comparació perquè són dos escenaris diferents. Sobre les eleccions, prefereix no fer càlculs ni posar-se en escenaris, l'únic que es permet assegurar és que "la participació serà molt alta".

Podreu llegir la versió ampliada al lloc web

Maurici Masferrer, carnisseria i xarcuteria

“Artesania i qualitat en carns, elaborats frescos i menjars cuinats únics”

Josep Xurigué (@josepxurigue)

Al carrer de Calaf, 14, entre el carrer de Muntaner i el de Santaló, trobem una de les millors carnisseries i xarcuteries del districte. Fundada el 1968, ja està regentada per la tercera generació de la família. Una excel·lent selecció de carn, els elaborats artesans de frescos, els millors formatges del país, internacionals i menjars cuinats com a casa, ens esperen per delectar-nos i cuidar-nos. A través d'una conversa amb en Maurici Masferrer pare i fill, ens introduïm en aquest servei ofert al barri, amb un ofici fet amb amor, dia rere dia.

Quines carns podem trobar a la carnisseria Maurici Masferrer?

Trobareu sobretot vedella femella de Giróna. Tenim una carn que no té gust de vaca i és més tendre. I un porc ibèric excel·lent, ric en Omega 3 i amb baix colesterol. La carn de porc que venem és de la raça RAL i DUROC, amb poc greix. I el **pollastre és blanc i ecològic**, de molta qualitat.

Sens dubte, és en els **elaborats frescos de la carn** on Maurici Masferrer marca la diferència. Les salsixes, les botifarres fresques elaborades a la mida i segons la necessitat de la clientela, sense sal, amb sal i amb el tany que desitja el client –han arribat a servir una botifarra de 72 metres!- donen fe d'unes de les màximes de l'establiment: **adaptar-se totalment al gust i desig de la clientela**. En Maurici prepara tots els encàrrecs especials: botifarres de bolets, sense bolets, amb les espècies i contingut que us vingui de gust.

Si voleu gaudir d'unes exquisides **hamburguers meat** fetes de bistec de vedella, que també us poden elaborar sense sal i pebre, tingueu en compte que sempre us la faran de la cuixa. Sempre resulta més tendre i amb menys greix que d'altres parts. I trobareu a la botiga d'altres especialitats d'hamburguesa com l'elaborada amb poma i formatge de Brie.

En Maurici Masferrer fill és el responsable de l'elaboració. El pare coordina la botiga. I la mare i la tieta estan al capdavant dels fogons. En Maurici duu a terme l'elaboració tradicional de la carn fresca: fa el pernil dolç, les mortadel·les, les botifarres negres i blanques, el bull, la botifarra de bisbe. Us ben asseguro que tenen el sabor exquisit i de qualitat de sempre. I són elaborades artesanalment sense additius, ni conservants. Les podem trobar fetes de manera apte per a tot tipus d'intolerància, sense gluten, sense lactosa, etc. Podem gaudir també del pernil i el llong ibèric, de la mortadel·la italiana, de la mortadel·la d'aquí, i del pit i cuixa de gall d'indi alemany, entre d'altres.

La selecció de productes tradicionals i gourmet de la botiga també ens delecta amb la acurada selecció de formatges manxecs i internacionals. Formatges de llet crua, formatges italians trufats, i els principals formatges suïssos i francesos. Trobem veritables formatges d'afinador i de llet crua; com l'Emmental de la barreja de llet de crua, el Gruyère suís, el Parmigiano Reggiano de 24 mesos, el Comté Marcel Petite o el Beaumont de Savoia, entre d'altres.

En Maurici Masferrer pare i fill parlen amb orgull i estima dels productes que elaboren i seleccionen. Parlen amb respecte d'uns aliments valuosos i saborosos que cada dia, des de fa gairebé mig segle, ofereixen a la clientela. Sabedors que els aliments formaran part del nostre cos i de la nostra salut. Els aliments ens defineixen.

I, en els **menjars cuinats**, Maurici Masferrer torna a excel·lir. Hi trobarem uns magnífics canelons que cuinen a diari la mare i la tieta. Es tracta d'una empresa familiar que atesora els valors tradicionals de la màxima cura per a l'alimentació, els ingredients naturals i la seva qualitat. Ens ofereixen també canelons d'espínacs, canelons de pollastre amb foie i canelons de carn trufada, entre d'altres. I una àmplia varietat de crestes elaborades a diari de manera natural.

Ara que som a la tardor i, en poques setmanes ens trobarem a les portes del Nadal, és moment de no oblidar la carta de plats que ofereixen per a les festes que vindran. Una carta tradicional i de qualitat. Per encàrrec, elaboren un magnífic pollastre de pinyons i prunes. I pels àpats familiars, espàtlla de porc dessossada i repleta al gust de cada client. A banda, dels tradicionals peus de porc cuits. Es tracta, d'una immillorable proposta per les reunions familiars al voltant de la taula.

També de cara a festes i per als àpats familiars hi trobarem uns deliciosos brous. No es pot fer millor escudella que amb el gustós brou natural i sense additius, que elaboren. Els productes que gaudirem i que ens ofereixen són únics, típics, tradicionals i de molta qualitat.

Hi ha l'ofici de mestre, i sobretot tradició, treball i amor a la bona alimentació. En aquest sentit, conserven i han posat al dia una caldera que bull la carn al bany maria, amb la

màxima qualitat i les millors condicions. Una caldera tradicional que asseguren influeix en el gust dels magnífics elaborats frescos.

La carnisseria i xarcuteria Maurici Masferrer és a prop nostre. Des de la tradició de gairebé mig segle, vol fer arribar els seus productes, a tota la seva clientela a través de la **botiga online**, www.mauricimasferrer.com, amb un servei a domicili que reparteix a tots els districtes de Barcelona. Al telèfon **93 209.33.90** us atendran amb la confiança i amabilitat d'un negoci familiar i excel·lent.

És una xarcuteria molt propera. **Veureu que us podeu subscriure a la web i al newsletter, i rebreu cada setmana les suggerències i promocions de les millors carns, elaborats frescos, formatges i productes gourmet**. Amb una llista d'exquisits productes gourmets, com ara les melmelades angleses Wilkin, les delicioses llegums de la Rosara, els espàrrecs de la cooperativa del Juncal, i una selecció -a l'alçada dels excel·lents menjars- de vins blancs i negres de qualitat.

Maurici Masferrer és una opció immillorable al nostre districte per gaudir de les millors carns, elaborats casolans, menjars cuinats i productes gourmet. Amb esperit familiar i una professionalitat propera. I amb la innovació constant que en Maurici Masferrer fill imprimeix a la botiga, a partir de l'ofici heretat i de la formació càrnica especialitzada que ha seguit. Us invitem a conèixer aquest magnífic establiment!

c. Calaf, 14
08021 BARCELONA
Telf. 93 209 33 90
Horari: 8 a 14 i de 17 a 20 h
dissabtes tarda festa
info@mauricimasferrer.com
www.mauricimasferrer.com

TREBALLANAT A SANT GERVASI

Eva i Sandra, les castanyeres de Sant Gervasi

Dues ànimes complementàries, no són germanes ni cosines

Fotografies: Javier Sardá; textos: J. Sardá i J. Mestre

A la tardor, quan les temperatures comencen a baixar, a Sant Gervasi apareixen diverses parades de castanyeres. Dues d'aquestes, les de les places Joaquim Folguera i Adrià, les porten l'Eva i la Sandra, neboda i tieta respectivament. La família porta aquestes dues parades des de fa gairebé 30 anys.

La primera castanyera de la família va ser la mare de la Consuelo, que és la mare de la Sandra i àvia de l'Eva (que és filla de l'Enriqueta, una altra dels 13 fills de la Consuelo). La primera parada, doncs, la va obrir la besàvia a la plaça Urquinaona abans de la guerra, i la va continuar la Consuelo amb el seu marit, en Manolo "el Niolet" que era paleta i li va arreglar la torradora on couen les castanyes i els moniatos.

Els fogons o torradores de castanyes de carbó vegetal, tenen un disseny enginyós amb dos pisos; en el superior hi ha una graella on es torren les castanyes, i en l'inferior una altra graella amb un aro de ferro que reté el carbó incandescent en la part central per a la cocció ràpida i intensa, quedant una zona de calor no tan intenses a l'entorn. Una gran tapa metàl·lica cobreix el fogó i el converteix en forn, i també permet utilitzar aquesta tapa com una superfície de calor que manté els moniatos a la temperatura adequada per menjar.

Consuelo, que va morir l'any 2014, va ser qui va decidir el 1989 que el barri de Sant Gervasi, seria un bon punt de venda, on ara trobem la seva filla petita Sandra, nascuda el juny de 1971, i la seva néta Eva, nascuda el juny de 1972, filla de la seva filla major. Així, Sandra i Eva són gairebé germanes amb caràcters complementaris: Eva és pacient, discreta, però amb caràcter, i Sandra no tan pacient però en el fons més plàcida de caràcter, potser perquè és mare d'un adolescent.

La proximitat en edats entre Eva i Sandra és l'habitual en germanes o fins i tot entre cosines, potser per això malgrat que ser tieta i neboda han mantingut una relació més semblant a unes cosines o germanes ben avingudes. Recorden la cocció de castanyes i moniatos des dels 8 i 9 anys quan ajudaven a la família a la parada, en sortir de classe i els caps de setmana.

Eva no menga castanyes cuites, ni tan sols les prenien de petita excepte alguna de crua. Sandra sí que ho fa, reconeix que té minva de producte per l'autoconsum i procura mantenir al seu fill lluny del seu lloc, per evitar majors pèrdues. El treball de castanyera és de temporada i exigeix una dedicació plena i a temps complet amb esforç continuat. En aquells anys l'ajuda familiar dels nens no era,

Fotografies: Javier Sardá - www.fotosarda.com

Al costat, la Sandra i l'Eva a la parada de castanyera de la plaça de Joaquim Folguera. A sota, d'esquerra a dreta, les diverses parts de la torradora de castanyes: el pis de sota, amb la brasa de carbó vegetal ben controlat per un aro metàl·lic; la graella superior, on es torren les castanyes i la tapa, amb els moniatos que mantenen l'escalfor.

com avui seria considerat, explotació infantil amb el risc de perdre el negoci.

Les parades a Sant Gervasi

Han passat 29 anys des que Eva i Sandra van començar a treballar a les places de Joaquim Folguera i Adrià. A Sant Gervasi tenen clients que han vist créixer des de petits i ara són pares de família amb infants. Eva diu sentir-se molt a gust en aquest barri amb persones de caràcter respectuosos. L'actitud i educació dels veïns és d'agrair en un treball que és molt dur en dies de tardor i hivern amb fred intens.

Els primers dies de fred se'ls fan durs, fins que el cos s'acostuma. Aquest any s'ha retardat el fred, disminuint el consum d'un producte calent i de capritx, però sembla que ha tornat el fred i esperen augmentar les vendes. El fred, amb tota la seva cruessa, és el seu millor aliat comercial i la pluja o la calor els seus pitjors companys de treball.

Per experiència saben que es venen més moniatos a Sant Gervasi respecte a altres zones, ja que als barris amb infants agraden més les castanyes i aquí hi ha una mitjana d'edat superior que prefereixen els moniatos.

Malgrat ser un treball estacional, de cara al públic, abans i després de la temporada elles mateixes reparen i mantenen les torradores i les casetes, que han evolucionat des d'aquelles primeres de fusta que es connectaven al fanal més proper. Pagaven un percentatge a l'ajuntament del districte, per connectar-se a la xarxa pública.

Avui dia disposen d'una presa elèctrica amb connexió a través de comptador i magneto tèrmics, amb la seguretat de qualsevol instal·lació homologada. Les casetes són de metall, per seguretat i resistència als agents atmosfèrics, això sí, pintades de color marró i verd, colors que sempre han mantingut tots aquests anys, sense saber realment el motiu.●

CLÍNICA DENTAL MANDRI 10

Dra. Esperanza Causapé
Dr. Arturo Anadón

93 4179235

- Odontologia no invasiva
- Implantologia y Cirugía Oral
- Ortodoncia Infantil- Adulto

- Prótesis Dental
- Periodoncia
- Invisalign

- Estética Dental
- Endodoncia
- ATM

Trato Familiar y Personalizado

Des de 1991 més de 25 anys al vostre servei

Mandri, 10 ; 2° - 2^a 08022- Barcelona Tel. 93 4179235 - 636889750
cd@mandri10.com www.mandri10.com

5a Mostra de Tardor, Comercial i Gastronòmica, de Sant Gervasi

dissabte **25** de novembre

de 10 del matí a l'1 de la matinada

Pl Frederic Soler - Pl Joaquim Folguera - Pl Bonanova - Carrer Vilarós - Mercat de Sant Gervasi

Vine

et convidem a

de 10 del matí a 8 de la nit
Mostra Comercial

d'11 a 14.30 i de 17 a 19.30 h.

castells inflables i tallers participatius per als més menuts

de 19.30 a 01 h. "Tast de nit"
del Mercat de Sant Gervasi

tastet preparat a les parades del Mercat

Info Mostra Tel. 93 217 61 79

10 del matí, xocolatada
per a tothom

10.30 h. masterclass de ZUMBA

12 h. "Sardanes a Sant Gervasi"
ofert per l'Associació de Veïns de
Sant Gervasi

13.30 h. vermut popular
vermut, patates, olives i...

a partir de les 18.30 h.

exhibicions de country

a càrrec de "Llar Country Bonanova"

a partir de les 22 h i fins a l'1 de la matinada
música en directe amb animació
i disc jokey fins al final de la festa

de 10 a 14 h

Torneig infantil
de futbol

CUP 3X3

a la pl Bonanova

d'11 a 14 h.

Mostra
d'Entitats
del barri

al carrer Vilarós

d'11 a 14
i de 17 a 19 h

Tallers de cuina
d'aprofitament
#jonollenço

al carrer Vilarós

Organitzen :

Amb el suport de :

Ajuntament de
Barcelona

REPORTATGE: OLGA SACHAROFF

Olga Sacharoff, artista del Putxet

► Jesús Mestre Campi

L'Espai Putxet va ser la seu de l'inici oficial de l'Any Sacharoff en què, per primera vegada, la Generalitat fa homenatge a una dona nascuda fora de Catalunya, però amb lligams molt profunds amb el país, sobretot amb el barri del Putxet. Així, tenia molt de sentit fer la primera activitat d'aquesta commemoració a pocs metres d'on va viure l'Olga Sacharoff, una gran artista de projecció internacional. L'acte va consistir amb una magnífica xerrada a càrrec d'Elina Norandi, la comissària de l'Any Sacharoff, i la inauguració d'una exposició sobre la vida de l'artista. Tot i així, el plat fort serà l'exposició retrospectiva que s'inaugura a finals de novembre a Girona.

Olga Sacharoff (Tbilisi, Geòrgia, Imperi Rus, 1881-Barcelona, 1967) neix en una família d'una posició econòmica i social privilegiada, cosa que li va permetre anar formar-se a l'Acadèmia de Belles Arts. Va completar la seva formació a Europa: l'any 1910 fa una estada a Munic i després viatja a París i a Itàlia. L'any 1912 presenta la seva obra al Salon d'Automne de París, el més prestigiós de l'època, i obté molt bones crítiques. La seva pintura té influències cubistes però també una forta personalitat, situant-se a les avantguardes. Des d'aleshores, serà convidada a participar cada any en aquest Salon i d'altres de similars. S'instal·la al barri de Montparnasse però viatja molt per França i Itàlia. En un d'aquests viatges coneix al pintor i fotògraf anglès Otho Lloyd (1885-1979), membre d'una família aristocràtica, nebot de Constance Lloyd, l'esposa de l'escriptor Oscar Wilde; Olga i Otho es van enamorar i van ser parella fins a la seva mort.

En esclatar la Primera Guerra Mundial, el 1914, l'Olga i l'Otho deixen París i, després de passar per Ceret,

arriben i s'instal·len a Barcelona. També va venir el germà d'Otho, el poeta Arthur Craven -i boxejador ocasional-, amb qui comparteixen llar al carrer d'Albigesos, a Vallcarca. En aquesta època passen l'estiu a Tossa de Mar, on coincideixen amb altres artistes. A Barcelona coincideixen molt amb Francis Picabia i la seva esposa Gabrielle Buffet -també havien fugit de la guerra-, que viuen a l'avinguda de la República Argentina. Poc després lloguen una bonica torreta amb jardí al carrer Bertran. En acabar la guerra, l'Olga decideix tornar a París, on tenia la seva carrera com artista, però Otho es queda a Barcelona, on obra un negoci d'importació. Tot i la separació de "residències", l'Olga i l'Otho coincideixen sovint i l'Olga sempre passa els estius al Putxet: s'ha enamorat per sempre de Barcelona.

El període d'entreguerres converteix a Sacharoff en una de les artistes més ben valorades del moment. La seva obra també arriba a la maduresa: manté traces cubistes però sempre s'hi troba la influència de l'art popular rus (de fet, ella sempre es va considerar una «camperola russa») i afegeix tendències primitivistes, com Gauguin. A part dels retrats, tan individuals com en grup, el món natural és molt protagonisme de les seves obres, sempre amb animals i una exuberant vegetació on l'ésser humà viu i gaudeix. La vida i obra de la pintora són molt coherents i coexisteixen harmoniosament, com mostren les seves pintures de vida quotidiana amb esmorzars, pícnic, festes, balls a l'aire lliure. L'artista és una exponent del corrent de "le joie de vivre". I, així i tot, una mirada detallada de les seves pintures, també descobreixen l'ús de l'humor com una crítica de la societat de l'època. Al llarg d'aquests anys, l'Olga fa exposicions individuals a prestigio-

Aquarel·la d'Olga Sacharoff que va donar a Mariette Llorens, com a regal d'aniversari. Agraïm a Llorens que ens hagi autoritzat a reproduir-la.

Sacharoff és una exponent de "le joie de vivre"

ses galeries de Londres, París i Barcelona, i participa en col·lectiva a Nova York, Venècia i molts altres llocs. Ven obra a l'aristocràcia, l'alta burgesia però també a escriptors i estrelles de Hollywood.

Viure al carrer Manacor

Amb l'esclat de la Segona Guerra Mundial, el 1940, l'Olga s'instal·la definitivament a Barcelona. Uns anys abans havien llogat una torre amb un gran jardí al carrer Manacor on construeixen el seu petit paradís particular. A la seva llar hi van passar els intel·lectuals més destacats del moment (Eugeni d'Ors, Josep M. Junoy, molts d'ells veïns del barri com Carles Riba, Clementina Arderiu, Ángeles Santos,

Juan Eduardo Cirlot, Joan Peruchó...), i és una de les seus de La Colla, un grup d'artistes del Putxet que van fer molta amistat, entre els quals hi ha Josep Llorens Artigas, Antoni Vila Arrufat, Josep Amat, els germans Monpou, Maria Llimona, o Eduard Toldrà, entre altres. La casa de Manacor es converteix en un espai mític de les avantguardes de Barcelona, i de la vida cultural de la postguerra. Moltes obres d'Olga en són fidels testimonis, i exposa periòdicament a les Galeries Syra del passeig de Gràcia.

L'any 1950, l'Olga i l'Otho es traslladen a un pis del carrer Balmes, 383, molt a prop de Joaquim Folguera. La situació econòmica de la parella no és tan bona i l'Olga es dedica sobretot a fer retrats d'infants i dones. Tot i això segueix treballant en els temes que sempre l'hi han interessat: les parelles, les escenes de lleure, les flors, els animals i paisatges, sobretot vistes del Putxet. També segueix fent pintures de sardanes, un tema que sempre l'hi ha interessat molt. La seva darrera exposició és a la Sala Parés, el 1964, i tot i estar malalta de càncer va continuar pintant fins poc abans de la seva mort, el març de 1967.

L'any 1994 es va fer una gran exposició retrospectiva, amb un catàleg de M. Lluïsa Borràs i Mariette Artigas. L'Olga ha deixat un llegat pictòric important tot i que, com que no disposa d'uns hereus o una fundació que en vetllí, també està molt exposat a les falsificacions. Elina Norandi, una de les principals especialistes en Sacharoff, té escrit un monumental "Catàleg raonat de l'obra" que no està publicat però que és una guia fiable sobre l'obra autèntica de l'artista russa. L'exposició de Girona, que s'inaugura el 25 de novembre, pot ser l'oportunitat decisiva per recuperar plenament aquesta gran artista. ●

EL FARISTOL: indiVIDUAL, el concert inaugural del curs de l'Acadèmia Marshall

► Eduard Sant Chalois (@Eduard_Sant)

Amb l'arribada de la tardor i el conseqüent canvi d'horari on a partir d'ara els dies es faran més curts, un clàssic de Sant Gervasi torna per donar llum a les fosques tardes-nits dels pròxims mesos. Em refereixo al cicle de concerts de l'Associació Musical Granados Marshall, organitzat per l'emblemàtica Acadèmia Marshall. Des de finals d'octubre fins al juny del proper any, noms com Claudia Schneider, Antoni Comas, Oriol Romani, Elena Lasco, Josep Maria Colom, Marta Zabaleta, i un llarg etc. ompliran de sentiments les seves interpretacions en l'històric i especial saló del principal del número 10 del carrer Comte de Salvatierra.

A causa de la posposició a darrera hora de la conferència de Joan Vives sobre Debussy, Ravel i amics prevista inicialment pel dijous 19 d'octubre, els joves pianistes Alice Burla (Toronto 1996) i Pierre Delignies (Santander 1990) van rebre l'honor d'inaugurar la temporada 2017-2018 el passat dijous 26 d'octubre.

Alice Burla i

Pierre Delignies, formats entre altres a l'Escuela Superior de Música Reina Sofía (Madrid) i sota la tutela dels prestigiosos pianistes Dimitri Bashkurov

i Marta Gulyas, formen, l'any 2015, un duo de piano per títol IndiVIDUAL.

Amb IndiVIDUAL, estem davant un projecte que pretén trencar amb la idea clàssica de dos pianistes iguals o amb maneres de veure i interpretar la música de la mateixa manera. Executant les peces amb diferents varietats, tonalitats tímbrics, Burla i Delignies constantment busquen una interacció dels pianos curiosa i a la vegada atractiva. Com ells mateixos defineixen en la seva filosofia: "la individualitat i a dualitat enfront de la unitat".

Respecte al recital en si mateix, pocs minuts després de les 20 h i davant unes 25

Alice Burla i Pierre Delignies. Fotografia d'Eduard Sant

persones que omplien $\frac{3}{4}$ parts de l'emblemàtic saló, Burla i Delignies es varen instal·lar en els seus respectius pianos per presentar

el projecte IndiVIDUAL amb un programa que necessitava màxima coordinació i memòria, ja que en cap moment van utilitzar partitures com a acompanyament.

Una intensa i expressiva interpretació a duo dels "Tres Moviments de Petrouchka" de Stravinsky va donar el tret de sortida al recital. A continuació, Alice Burla va cedir el protagonisme a Pierre Delignies i a Chopin, en concret amb Berceuse op.57 i "Masurques op.68".

Seguidament, els papers es van intercanviar i Alice Burla, sola al piano, va interpretar un relaxant "Images 1er livre" de Debussy que

transportava fàcilment al món dels somnis pensat pel compositor francès.

Per últim, el format duo va tornar a fer acte de presència interpretant "Après une lecture de Dante" composta originalment per Franz Liszt però amb uns intensos arranjaments, obra del mateix Delignies.

Sota una sonora ovació, i després que Àl·cia Torra, filla d'Àl·cia de Larrocha, els entregués un regal recordatori, Burla i Delignies van obsequiar al públic assistent amb un bis format per tres cançons de Mompou originàriament pensades per veu i piano però arrançades per ser interpretades a 4 mans.

Com a anècdota, quan van anunciar aquesta interpretació de Mompou, la prestigiosa pianista i compositora Carlota Garriga, present a les primeres files, va avisar als intèrprets que estaven tocant en el piano del mateix Mompou, que va donar a l'Acadèmia Marshall.

En definitiva, en unes hores tan convulsives en el país, aquesta hora de música va aportar pau i tranquil·litat, gairebé com un oasi dins un desert d'incertesa. ●

Els CDR's. Un canvi de paradigma social

► **Elena Bulet** (@elenabulet) i **Carme Rocamora** (@CarmeCRS)
L'origen: "Sarrià - Sant Gervasi pel referèndum". Era el nom d'un usuari de Twitter que apareixia a finals d'agost i que no comptava amb masses seguidors. Així i tot, hi vam contactar. Ens va contestar el **Bernat Julià**, un jove del districte, militant de la CUP i d'altres espais associatius de Sarrià. Ens va convidar a l'acte de presentació de la plataforma a la plaça Frederic Soler, però hi va assistir molt poca gent. Això no va ser un motiu perquè deixessin estar la iniciativa. Avui, aquella plataforma s'ha convertit en un èxit total: el Comitè de Defensa de la República (abans del Referèndum) de Sarrià-Sant Gervasi. Una eina imprescindible per a les mobilitzacions del districte a favor de la independència. Va ser clau l'1 d'octubre. També la setmana següent, amb l'aturada de país. Clau en les encartellades massives. En les concentracions. En les vagues generals. Un CDR que ha arribat a conjurar més de 90 persones en una assemblea a la plaça Joaquim Folguera en un barri conegut com a immobiliista, parat, còmode i poc reivindicatiu.

•
Les sigles CDR ens porten al 28 de setembre de 1960. Aleshores, a L'Havana es fundaven els Comitès de Defensa de la Revolució (CDR). La seva funció principal era mobilitzar tot el poble per defensar el procés revolucionari de Cuba. Encara avui segueixen sent organitzacions actives de la societat civil. Se n'ha parlat poc de la semblança dels CDR cubans i els catalans. Comparteixen sigles, són organitzacions veïnals i defensen, ambdós, una "revolució".

Territoris, edats i simpaties polítiques

Fa poc es va crear el compte de Twitter CDR Catalunya, amb la funció de compartir el que passa arreu de tots els CDRs i establir una xarxa comuna. A hores d'ara (12 de novembre) es comptabilitzen 259 comitès. Una xifra volàtil: constantment n'apareixen de nous o bé n'hi ha que no han comunicat al CDR nacional la seva existència. Estan per tot arreu, i arriben, fins i tot a Mallorca. El CDR oficial de Catalunya explica aquests organismes com una eina capaç "de despertar complicitat i solidaritat veïnal, tornant-nos a conèixer entre nosaltres i fent-nos fortes als barris i viles". Aquestes plataformes són un fenomen nou al territori. Es tracta d'un canvi de paradigma social,

Fotografia: Elena Bulet

que fins i tot ha fet a la històrica **ANC** replantejar-se moltes coses. L'Assemblea del districte, d'alguna manera, reconeix que no ha tingut un paper clau en la mobilització de carrer d'aquests últims dies. "L'1 d'octubre a la protecció dels col·legis, els de l'Assemblea érem un veí més, no vam ser els organitzadors", explica un soci. Davant aquesta nova forma d'organització, alguns socis i sòcies de l'ANC han decidit participar-hi activament, fins al punt d'impulsar el CDR Farró, mentre d'altres s'han mostrat més recelosos i no han volgut entrar dins el CDR perquè consideren que no és "el perfil de gent" de l'ANC. Malgrat això, la **Cesca Gasull**, del CDR Cassoles, explica precisament la diversitat que hi ha als CDRs, amb gent de totes les edats, professions i simpaties polítiques: "el més interessant del CDR és entre tota la transversalitat arribar a una resposta comú i organitzar el veïnat". I és que els CDR han assolit objectius complicats únicament amb el suport popular. Per exemple, són els responsables de tallar les vies del tren durant la vaga general. Des del barri, sovint s'observen els moviments de caràcter reivindicatiu amb certa desconfiança. Ara bé, el CDR està trencant amb aquest costum. És una lluita per un objectiu compartit entre molts. Dretes i esquerres, grans i joves, dones i homes. Persones més o menys reivindicatives, que serien capaces de trencar més o menys normes, però que ara treballen braç a braç. En aquest sentit, en Bernat Julià (CDR Sarrià) explica: "l'altre dia a la manifestació antifeixista al barri hi havia gent amb banderes de l'ANC als balcons que ens aplaudia. Abans a aquestes manifestacions érem quatre i ens miraven malament".

El CDR al districte: junts, però separats

3.541 persones van donar confiança a la CUP al districte en les últimes eleccions municipals. Aquesta xifra no va donar cap conseller als cupaires. Però ha estat la seva militància, juntament amb la d'Arran, la de l'Assemblea Jove de Cassoles, la de La Tecla i la de l'Ateneu (llocs on de fet es reuneixen), la principal promotora dels CDR al districte. També arreu. Amb traça han aplegat dins el comitè gent del PDeCAT, d'Esquerra Republicana o bé de l'ANC. Segons Bernat Julià, "Tenim molta formació perquè fa molts d'anys que organitzem co-

ses". Tot i això no han volgut vendre la seva marca "nosaltres vam fer això precisament per sortir de nosaltres, no hem venut la nostra marca". En aquest sentit, l'**Albert Freixa**, del CDR-Cassoles explica que la CUP com a marca el que ha fet ha estat ajudar en la difusió: "la CUP ha donat visibilitat a aquests projectes, fa d'altaveu de moviments populars i s'hi ha volgut implicar, però com una part més, sense voluntat de gestionar o canviar el discurs". Ara bé, no tothom ha entrat dins la coordinadora del CDR, explica Julià "si no seria un guirigall". Al CDR de Cassoles, per exemple, les **Joventuts d'Esquerra Republicana** van haver de demanar expressament entrar dins la coordinadora. Els joves republicans hi participen perquè consideren que "tots hi fem un paper fonamental". A la vegada, reconeixen que no hi han pogut dedicar tant temps com els hi hauria agradat "teníem a la militància molt cremada després d'haver fet molta feina a Universitats per la República" però ara tenen la intenció de reincorporar-se amb més participació.

Encartellada del CDR de Cassoles. A sota, detall d'un cartell de l'Assemblea de Joves de Cassoles.

•
Un element clau de l'èxit dels CDR han estat les xarxes socials, a partir de l'espai comunicatiu unidireccional a Telegram, el CDR Sarrià-Cassoles. L'estructura inicial van ser diversos grups de WhatsApp de cada centre electoral. Molts d'ells encara es mantenen en funcionament, però ja no són tan un canal pràctic, sinó un espai d'unitat, cohesió i informació entre tot el veïnat.
Twitter: @referendumSSG i @CDRFarro

•
Sobre la localització de les assemblees obertes, l'Albert explica que la inten-

Fotografia: CDR El Farró

ció és que vagin rotant de lloc. "El barri és molt gran i, si no, hi ha gent d'altres zones que no ve o no sent seu el comitè. Volem intentar descentralitzar una mica". Amb aquesta voluntat de dividir per sumar forces, el CDR Sarrià-Sant Gervasi s'ha separat en dues parts (tot i que conserva convocatòries i xarxes socials unitàries). Per una banda hi ha el CDR de Sarrià i per altra el de Cassoles "Som barris diferents, amb teixit i gent diferent", afirma la Cesca. D'aquesta manera, es treballava millor el territori. Es tracta d'una separació únicament funcional, ja que tècnicament són un i funcionen amb coordinació. Així mateix, un tercer CDR s'ha constituït recentment, el del Farró, aquest sí, independent del CDR Sarrià-Sant Gervasi.

CDR Cassoles

L'Albert i la Cesca expliquen que a partir de la darrera assemblea oberta, es van crear grups d'organització per tal que "fossin els mateixos veïns i veïnes els qui s'organitzessin i tressin endavant les seves propostes". Des del CDR es proporcionen espais, infraestructures, organització, etc. És "una dinàmica anormal, però ens dona resultat i s'aconsegueix una major capacitat d'implicació del veïnat. S'està constantment fent xarxa i actes al carrer. Així també es descentralitza una mica". A més, també hi ha una reciprocitat i una complementació entre diversos CDR. Es comenten activitats realitzades, es comparteixen maneres de funcionar... L'objectiu del CDR és "tenir i consolidar una República catalana". Des del comitè, "treballem perquè així sigui i per una clau de procés constituent, de donar contingut al país". En aquest sentit, la diversitat de perfils de gent que integra el CDR li confereix riquesa, ja que no només es tracten ideologies polítiques, sinó que també hi ha temes provinents de moviments socials.

CDR El Farró

El CDR del Farró és el més jove de Sant Gervasi. Es va constituir oficialment el passat divendres 3 de novembre tot i que els seus orígens es remunten a una nit de protecció de l'Escola Poeta Foix, el 30 de setembre entre activitats i germanor. La **Berta** és una de les principals encarregades de fer-lo funcionar i ens explica que el van conformar precisament per la necessitat de tenir un òrgan més proper veient "necessària la presència d'un organisme a nivell més local que mobilitzés i motivés els veïns". Tot i la "joventut" d'aquest CDR, una seixantena de persones ja estan participant de les trobades que fan a la plaça de Mañé i Flaquer i de les accions que fan, com cassolades itinerants, el tall de carrers i empaperades. La majoria dels participants són simpatitzants de l'ANC i Òmnium. També ho són els organitzadors, que reconeixen que al Farró hi havia poc moviment, que el moment actual "ha suposat una major [necessitat] organització" i que s'han "motivats els uns als altres per perdre la por i ser més reivindicatius".

EXPLORAR EL JARDÍ

Un jardí vertical al turó del Putxet

Maria Josep Tort

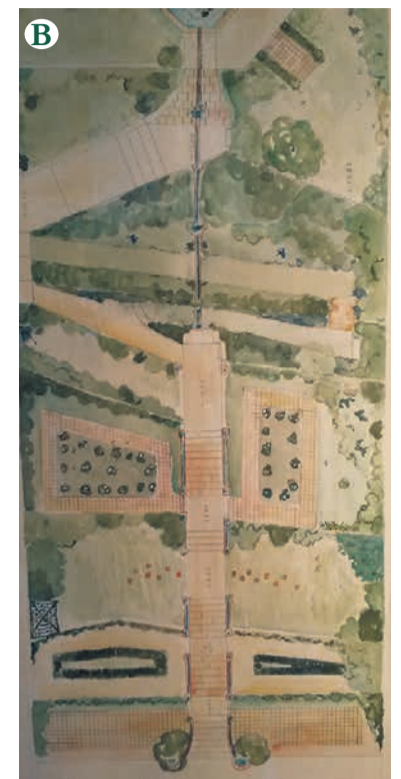
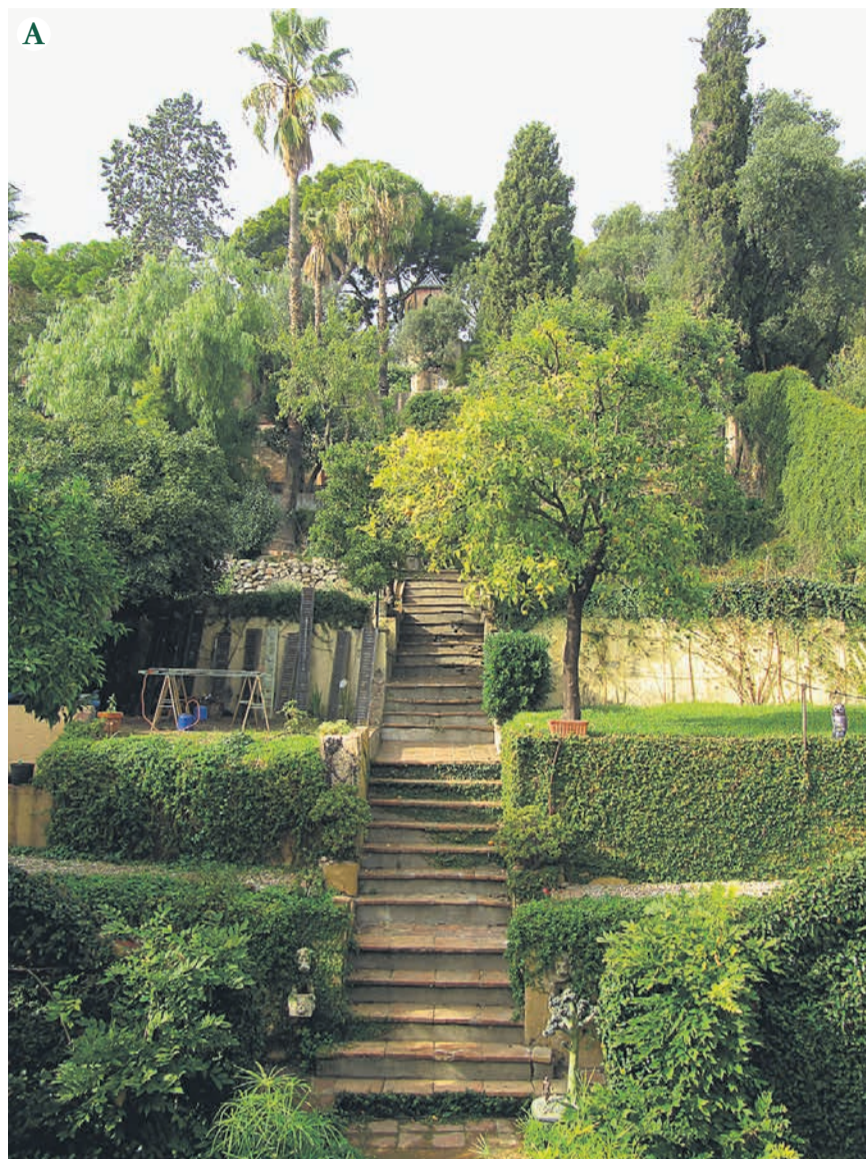
A finals del segle XIX, la burgesia catalana va començar a construir torres al turó del Putxet fugint de l'aclaparadora vida a la ciutat de Barcelona. Al carrer Manacor se situa una d'aquestes magnífiques torres que contenen una casa senyorial i uns jardins en pendent que brinden unes vistes excepcionals sobre la ciutat i la mar Mediterrània.

La reconeguda pintora georgiana Olga Sacharoff (1889-1967), molt arrelada a Catalunya, va viure entre els anys 1935 i 1950 en aquesta torre del Putxet on va crear una part importantíssima de la seva obra pictòrica. Aquest any 2017, la Generalitat de Catalunya commemora els 50 anys de la seva mort.

El seu gran amic Eduard Rosa, va comprar la propietat i encomanar la rehabilitació de la casa i els jardins a l'il·lustre arquitecte i paisatgista Nicolau Rubió i Tudurí que va dissenyar un projecte de reordenació dels jardins, documentat en un dibuix original molt descriptiu que conserven les nètes d'Eduard Rosa. L'arquitecte va dissenyar els camins d'enllaç a les terrasses i va jugar amb l'aigua, a través d'una xarxa de brolladors, estanys i recs visibles que regaven el conjunt de terrasses i que avui dia en queden alguns vestigis.

La propietat té una extensió d'uns 1.500 m² i assoleix un desnivell de 35 m d'altitud. La casa s'alça entre dos jardins, un dels quals, limita amb el carrer Manacor i s'estén sobre el cobert de dues construccions annexes, separades per una bonica escala d'accés a la casa, catalogada pels antics mosaics que atesora.

Aquest petit jardí s'estructura en dues terrasses separades per una balustrada i conté algunes peces decoratives com gerros i busts de terracota que embelleixen l'entorn i defineixen el seu estil romàntic. Alguns arbres generen una ombra excepcional, molt agraïda per encarar els tòrrids estius barcelonins i algunes plantes com les clívia (*Clivia*

A -Vista general del jardí, organitzat a partir de bancals.

B - Detall del plànol de Nicolau Rubió i Tudurí, de l'any 1951. Imatge cedida per les germanes Rosa.

C -Detall de la part final de l'escala, al costat de l'accés a la casa.

D - Vista sobre la ciutat, des del punt més elevat del jardí.

L'Aratinga mitrada

► **Enric Capdevila**

L'Aratinga mitrada (*Psittacara mitrata*), originària dels Andes, és una de les set espècies de cotorres que crien a la ciutat, on s'han comptabilitzat fins a 75 parelles, a llocs com la plaça Molina o el Putxet. La seva longitud és de 34 a

38 cm, amb la cua llarga, de color verd i amb taques vermelles a la cara i les cames. Té un anell ocular blanc i un bec corbat fort de color d'os pàl·lid. Es pot confondre amb l'aratinga de màscara roja (*Aratinga erythrogenys*), que té les potes fosques i taques vermelles a les ales. És un ocell gregari, que dorm en joques comunals, i una de les dues més importants de la ciutat es troba prop dels jardins d'Enric Sagnier, on provoca molèsties als veïns pel seu soroll tant estrident. A Barcelona les primeres cites daten de l'any 91, provinents d'ocells criats en captivitat escapats o alliberats. És un ocell en expansió, que no té predadors, llevat del falcó, i s'alimenta preferiblement de dàtils i fruits del lledoner, però no té manies a menjar patates fregides, galetes, crispetes, escorça d'eucaliptus i fins i tot baies del xiprer.

La dita: *Bella ploma, bell ocell*

Fotografies: M. Josep Tort

miniata) o les aspidistres (*Aspidistra elatior*) s'arreglaren als marges del jardí.

Al costat de la façana principal, cal destacar la presència d'un petit arbret, un pitòspor (*Pittosporum tobira*) especialment singular a causa de l'avançat i curiós envelliment que presenta. Una gran part del tronc i del brancatge està esberlat, obert i buit per dins, però paradoxalment la capacitat es manté amb força vitalitat.

El pitòspor és una espècie originària de l'extrem orient que s'utilitza moltíssim en els parcs i jardins dels països temperats. El seu port normalment és arbustiu, però pot esdevenir sovint un petit arbre.

El gran jardí vertical situat darrere la casa està constituït per un conjunt de terrasses més o menys enjardinades i algun petit hortet. S'enfila fins a un temple parcialment enrunat que antigament recollia les aigües de pluja procedents de l'escorrentia del turó. L'accés entre les diferents terrasses es resol mitjançant trams d'escalas i rampes d'enllosat ceràmic o totxo massís que dibuixen diferents traçats per trencar la uniformitat. També si destaca la presència d'una font en desús i dues petites basses amb peixos amb alguna planta aquàtica.

El conjunt de la vegetació està dominat per espècies típicament mediterrànies, com els garrofers, les oliveres, els badrades, els xiprers, els pins blancs, els llozers, les truanes, els pitòspors i un parell de bellíssims tarongers situats al costat de la casa que produeixen excel·lents taronges amargues. També trobem algunes espècies de palmeres com la canària o les washingtonies que s'eleven primes i dretes, ben amunt.

En el primer tram d'escalas, cal destacar un exemplar molt vell, anomenat **evònim del Japó** (*Euonymus japonicus*) que s'emparra sobre l'estructura d'una marquesina. El seu gruixut tronc, tortuós i retorçat ens indica el grau d'envelliment de l'arbre. L'evònim és una espècie oriünda del Japó, normalment arbustiva però, pot esdevenir un petit arbre. És de fulla persistent amb flors poc vistoses de color blanc verdós i amb les fulles gruixudes, ovals i finament serrades. S'utilitza habitualment per fer tanques vegetals delimitant espais. Pertany a una família integrada per unes 430 espècies que contenen en diferent proporció un alcaloide, l'evonimina, que té algunes propietats terapèutiques en dosis mínimes però, en general és considerada altament tòxica.●

Maria Josep Tort és biòloga i especialista en arbres singulars

La muralla de Bellesguard

► Esteban Galindo

Alguna vegada ja hem fet referència a les torres i muralla de la casa Bellesguard. El que avui dia es conserva és la reconstrucció que va fer Antoni Gaudí per incorporar les dues torres i un tram de muralla dins la propietat i així protegir-les, posant fi a la seva degradació. S'ha de tenir present que aquesta part de la muralla és el tancament per la part mar, per tant, la resta de torres i del tancament pujava direcció Collserola, on a l'actualitat es localitza el cementeri de Sant Gervasi. De fet, és durant el primer terç del segle XIX, quan va segregar-se una part de la parcel·la de Bellesguard per poder-se fer dit cementeri.

Però a part d'aquestes restes més conegudes, hi ha un element arquitectònic del palau reial que massa sovint passa desapercebut. Es tracta d'una tercera torre cilíndrica, adossada al viaducte que va fer Gaudí per salvar el torrent, que formava part del sistema defensiu per la banda oest del recinte, i que es localitza entre el carrer Benedetti i el carrer Bellesguard.

A les campanyes arqueològiques fetes l'any 2005 per netejar i consolidar la zona, es va poder documentar que aquesta tercera torre era d'època medieval, i per tant, del període del

Muralla medieval de Bellesguard. Fotografia: Esteban Galindo

rei Martí. En efecte, tant el morter de calç, com els materials i sistema de construcció, es corresponen amb els emprats a la part baixa de les torres del cos de guàrdia, que és la part més antiga de les mateixes.

Actualment, s'ha tornat a netejar la torre i podem comprovar com la direcció del mur no tancava a 90 graus amb el cos de guàrdia, sinó que faria un angle de 270 graus, travessant el torrent de Betlem.

Tot això ens porta a pensar que el recinte, almenys per la seva banda oest, es trobava reforçat amb petites

torres de defensa circulars, torres que indicarien la importància de l'edifici que allà es protegia, un edifici i una infraestructura que el rei Martí ja es va trobar feta quan la va comprar l'any 1408, fent-li algunes reformes orientades a donar-li la dignitat adequada per a un rei.

Caldria que aquesta resta arqueològica pogués disposar d'una major atenció, donant-li la importància que es mereix, recuperant-la de la foscor en la que es troba per posar-la en context amb les altres restes del palau de Bellesguard. ●

Campionat d'Espanya per equips femenins de tennis

► El jardí

El dissabte 28 d'octubre, el Club Tennis Barçino va defensar el títol que va guanyar l'any passat i s'ha proclamat de nou campió absolut d'Espanya per equips femenins després d'una final molt emocionant amb el Real Club de Tennis de Barcelona-1899, que s'ha resolt en el super tiebreak de dobles. El campionat s'ha disputat aquests dies en les instal·lacions del Club Tennis Barçino, que s'ha omplert de públic per assistir als partits, especialment en la final per animar a l'equip local.

L'equip del Barçino, format per Tita Torró, Estrella Cabeza, Cristina Bucsa, Eva Guerrero, Paula Arias, Meritxell Perera i Ana Giraldo, amb Albert Portes com a capità i Rubén Auir com subcapità, ha arribat a la final després de vèncer a quarts al Reial Saragossa CT per 4-0 i en semifinals al CT València per 3-0. En el lliurament del trofeu ha estat present Miguel Díaz, president de la Real Federació Espanyola de Tennis. ●

Fotografia: Club de Tennis Barçino

CLÍNICA DEL DOLOR

HOSPITAL EL PILAR (CLINICA DEL PILAR)
quirónsalud
 La salud persona a persona

DOLOR LUMBAR

El dolor lumbar o lumbalgia, hace referencia al dolor de la zona lumbar (baja) de la espalda, siendo una sensación circunscrita a la columna vertebral o áreas próximas, que impide la movilidad normal.

La lumbalgia es muy frecuente y es una de las principales causas de consulta médica; no en vano la padece en algún momento de la vida entre el 65-80% de las personas.

Se denomina lumbalgia **aguda** si dura menos de 3 meses, y **crónica** a partir de éste límite temporal, acompañándose de intolerancia al esfuerzo, con o sin afectación de las piernas. La sensación dolorosa puede centrarse exclusivamente en la región lumbar, o incluir una o ambas piernas. Se habla entonces de **síndrome lumbar** al dolor que se acompaña de una contractura de los músculos paravertebrales (situados a ambos lados de la columna), con afectación de la mayoría de los movimientos de la columna (flexión, extensión y rotación). Hablamos de **síndrome radicular o lumbociática**, cuando el dolor se irradia a una o a las dos piernas,

siguiendo el trayecto del nervio ciático, afectando la sensibilidad o la fuerza de las mismas.

Para diagnosticar todas estas enfermedades contamos con la ayuda de las técnicas de imagen, mediante radiografías simples,

Tomografía Computarizada (TC), Resonancia Magnética (RM) y Gammagrafía ósea y de pruebas electrofisiológicas como la Electromiografía (EMG) y los Potenciales Evocados (PE) que nos muestran el estado de los nervios y de las vías nerviosas.

Tratamientos en nuestro centro mediante:

- Bloqueos o infiltraciones de nervios
- Radiofrecuencia o Rizolisis
- Ozonoterapia
- Acupuntura y Electroacupuntura
- Iontoforesis
- Vertebroplastia o Cifoplastia

Dr. C. de Barutell Dr. F. Domingo

TRABAJAMOS CON LAS PRINCIPALES MUTUAS

GALVANY - TURÓ PARC

LES RESSENYES DE CASA USHER

La otra parte del mundo

c. Santaló, 79
casausher.com

La otra parte del mundo, de Juan Trejo (Tusquets editores, 2017), és una història d'amor. O això és el que ens diu la mateixa novel·la —és la primera frase que llegim a la primera pàgina—, encara que també és la història d'una tornada a casa, la del Mario, i podem llegir-la com història sobre la ciutat de Barcelona, i, fins i tot, és un joc de miralls amb "El mag d'Oz" (el llibre, no la pel·lícula). L'autor decideix posar aquesta cita al principi del llibre: "¡Mi querida niña!-gritó tía Em estrechando a Dorothy entre sus brazos y cubriendo su carita de besos-. ¿De qué parte del mundo vienes?". De la mateixa manera que Dorothy ha de descobrir la manera de tornar a casa seva, la granja de Texas on viu amb els seus oncles, el protagonista haurà de descobrir la manera de retornar a casa seva, sigui quina sigui, el seu refugi.

El protagonista, Mario Aldana, és un reputat arquitecte que, des de fa un temps, pateix uns estranys marejos que l'han fet apartar de la seva feina. Aquest parèntesi laboral fa que es replantegi la manera com està vivint: ha d'intentar resoldre l'apatia i el buit que últimament sent. Sense sentir cap passió ja per la seva feina i saltant de casa d'uns amics a casa d'uns altres, Mario pren la decisió de tornar a Barcelona a buscar alguna cosa. Però, com pots arribar a trobar allò que et falta si no saps de què es tracta? Qui ens explica la història sembla que sí que ho sap, com sap les coses que li passen pel cap a Mario, com coneix per avançat algunes de les coses que estan a punt de passar a la novel·la (sempre va un pas per davant dels personatges i dels lectors)... i és així com nosaltres anem descobrint més de Mario i com avança la novel·la.

Mario torna a Barcelona, una ciutat en què va viure i que va ajudar a construir durant les dècades dels 80 i 90. Es passeja per la ciutat tal com ara la coneixem però es retroba amb espais que un dia va trepitjar i els records el van assaltant per reconstruir una història, la seva història. També torna per retrobar-se amb el seu fill Marc, un adolescent amb qui quasi no ha tingut contacte els últims anys i amb el que no sap com parlar, perquè pare i fill són pràcticament uns desconeguts. I finalment torna per veure a la Marta, la seva exdona, la mare del seu fill, la que el lector sospita —si realment aquesta és una història d'amor com la primera frase de la novel·la ens adverteix— tindrà alguna cosa a dir.●

La capella de Laforja

(Capella de Nostra Senyora de la Mercè i Sant Pere)

► Roser Díaz Martín

Segur que estem tips de passar per davant. Al número 21 del carrer Laforja hi ha una petita capella que guarda curiosa un ritu de celebració de la missa que a molt pocs llocs trobem. Fa molts anys, a les acaballes del segle XVIII, la capella formava part de la finca de la família Delaforge. Pere Delaforge va comprar els terrenys a un pagès (Jaume Roses), qui els necessitava vendre perquè tenia molts deutes. Era una finca molt gran, alineada amb el carrer actual d'Alfons XII i que tenia la seva entrada principal pel carrer Laforja. La família Delaforge, era natural de Lió, a França. El seu nom es va castellanitzar i va batejar el carrer tal com ara el coneixem, carrer de Laforja. La capella era originalment l'església de la finca, en aquell temps un referent en mig del no-res. Quan la ciutat va créixer cap al nord, les monges alemanyes varen comprar l'heretat. La casa va passar a ser una escola on la capella s'utilitzava de manera privativa per les activitats de la congregació. Al principi dels anys 60 del segle passat el col·legi va quedar petit i una vegada més tota la finca es va posar en venda. L'any 1964 va ser adquirida per la "Fundación Internacional una Voce" i la seva finalitat era preservar la missa llatina i el cant Gregorià. La capella va ser l'habitatge d'una congregació de monges fins al Concili Vaticà II, en què van marxar a Argentona. Llavors l'edifici va quedar en suspens fins que es va fundar a Barcelona, l'associació de la "Roma Eterna."

La missa tridentina, la singularitat de la capella

Quan el Concili Vaticà II va dictar les noves formes del ritual eclesial, la capella de Laforja va continuar, com fins ara fa, celebrant la **missa tridentina**. Se'n diu així perquè és l'hereva dels rituals del Concili de Trento (1570), qui a la vegada reprenia les formes de l'antic ritual romà. Aquestes formes van perdurar de manera general fins a 1970 en què el papa Pau VI,

Fotografia: Roser Díaz Martín

va autoritzar el seu canvi. Ara només unes poques esglésies, entre elles la capella que ens ocupa, les conserven. A la capella hi trobem el ritual de la missa segons el papa Pius V (Concili de Trento). Els rituals més diferenciats són:

- S'utilitza el Llatí (els textos es llegeixen també en espanyol per facilitar la comprensió).
- El sacerdot gira l'esquena al públic i oficia la missa de cara a l'altar, crucifix o retaule.
- Les dones han d'anar cobertes amb vel.
- Si és missa solemne, és cantada (acostuma a ser els diumenges), dura dues hores amb cants gregorians i acompanyament de l'orgue.
- La comunió sempre es rep de genolls i amb la llengua, mai amb les mans.
- És més rica amb gestos i simbolismes (*Ritus servandus del Missae Romanum*).

Actualment la capella ja no està associada a Roma Eterna i depèn administrativament de la Parròquia de Santa Teresa de la Petita Flor.

La fundació "Oasis de Jesús Sacerdot"

Aquelles monges que els anys 60 van marxar de la capella, de la mà del pare Pere de la Immaculada Muñoz, es van instal·lar a Argentona, en un convent retirat del món, on fan vida monàstica de clausura. Actualment també és un Institut de dret Pontifici. Segueix l'ordre Tridentí i la tradició de Sant Francesc de Sales, que uneix obediència, silenci i humilitat. Per això, si voleu conèixer i compartir la celebració de l'Eucaristia tal com era abans del Concili Vaticà II us podeu apropar a la capella de Laforja, qualsevol diumenge a dos quarts d'onze i viureu una experiència de recolliment especial...●

Pregària Tridentina

► Roser Díaz

I com si el món s'aturés, l'aire envoltat d'emoció, darrere l'altar major, penja la creu del dolor.

Música de molt antics sons en un idioma llunyà, qui guanyant el temps al temps encara roman present en els llibres de pregar.

I s'enlairen, i esgarriren a l'ànima dels creients, i es cusen amb sentiment notes de cants gregorians.

I els fidels, i el mossèn, tots enfilats de cara a Déu, reviu la cerimònia Tridentina, per lloar a aquell Jesús de la Creu, oracions d'estil romà.

ANTIGÜEDADES
SAN FRANCISCO

COMPREM ANTIGUITATS

ESCULTURA - PINTURA - COBERTERIES - JOCS DE CAFÉ - ART RELIGIÓS - ETC.

FEM VALORACIONS PER HERÈNCIES I
BUIDAR PISOS
PASSEM A DOMICILI

SERIETAT I PROFESSIONALITAT

932 936 278
607 268 428

607 34 62 90
C/ del Camp, 13-15
sc@altacosturabcn.com

CONFECCIÓ A MIDA ALTA COSTURA

El millor patronatge per a
la teva roba de festa i cerimònia

Acabats i teixits de qualitat

Visita'ns
Pressupostos sense
compromís

PASSATEMPS

JOC DE LòGICA

Fa molts i molts anys, quan els ocells parlaven i les pedres caminaven, a Sant Gervasi hi havia un jardí màgic ple de flors i d'arbres amb les fruites més suculentos i saboroses.

Era un jardí màgic perquè els arbres eren màgics. Alguns tenien sis préssecs i tres prunes; els altres, vuit préssecs i quatre prunes. Si, en total, al jardí hi havia vint-i-cinc prunes, quants préssecs hi havia?

a) 32 b) 45 c) 48 d) 50 e) 58

(La solució us la donarem al proper número de *El jardí*)

SUDOKU

6	5		1					
9		2			8	4	3	
				7	9		5	
1	8			6	4	2		
4						7		5
	3	7	9		5			
5	2			3		1		7
3					7		6	
		4		8				9

Solució sudoku:

6	2	8	1	8	5	7	9	7
7	9	5	2	6	2	8	1	3
2	8	1	9	3	7	6	2	5
9	7	8	5	1	6	2	3	2
5	1	2	3	2	8	9	6	4
3	6	2	7	9	2	5	8	1
2	5	9	6	2	3	1	7	8
1	3	4	8	5	9	2	2	6
8	2	7	6	2	7	1	3	9

I) $E = 10 - 0$.
II) $E = 10$, que l'hem de descartar perquè té dos dígits.
III) $E = 0 - 0 \rightarrow E = 0$ no pot ser perquè la T ja val 0.
IV) $E = 0 - 1 \rightarrow E = -1$ no pot ser perquè el valor és negatiu
V) $E = 10 - 1 \rightarrow E = 9$. Per tant, el valor d' E és 9.
e) Sabent el valor de d' E, anem a l'equació $A + A + Y = E + X$.
Aïllem A: $2A = E (9) + X - Y \rightarrow A = (9 + X - Y) : 2$.
Substituïm, tal com hem fet abans i obtindrem diferents resultats entre els quals l'únic vàlid és $A = 4$.
f) Procedirem igual amb les altres equacions.

SOLUCIÓ AL JOC D'OCTUBRE

a) Partim de l'equació $5 + 5 = 0$ (en portes 1) que és falsa, perquè $5 + 5 = 10$. Això vol dir que a cada sumant hi ha una variable que pot ser 10 o 0.
Ho podem expressar així: $X = 10$ o $X = 0$.
b) També hi ha una altra variable: $1 + L + L = R + Y$, que pot ser 1 o 0 (que és la que en portes), on seria $Y = 1$ o $Y = 0$
c) Sabent tot això:
 $5 + 5 = T + X$. Si substituïm la X pels seus dos valors, tenim $5 + 5 = T + 10$.
Aïllem la T: $T = 5 + 5 - 10$. Per tant: $T = 0$
També tenim $5 + 5 = T + 0$.
Aïllem la T: $T = 5 + 5 - 0$. Per tant: $T = 10$.
Com que el resultat no pot ser de dos dígits, llavors ha de ser $T = 0$.
d) Després anem a l'equació $0 + E + Y = 0 + X$.
Aïllant E, ens queda que $E = X - Y$.
Si substituïm els valors de X - Y, obtenim els següents resultats:

REFORMAS MODERNAS S.L.

Más calidad, más detalle, mejor precio.

- REFORMAS DE LOCALES COMERCIALES
- REFORMAS INTEGRALES DE PISOS
- ELECTRICIDAD • FONTANERÍA
- PLADUR • PARQUET

CLÍNICAS PISOS PANADERIAS

PRESUPUESTO SIN COMPROMISO

+34 634 61 42 90

Carrer Font, 16 08905 L'Hospitalet de Llobregat Barcelona
www.reformasmodernas.com
info@reformasmodernas.com @reformasmodernasbcn

COMPREM PISOS A BARCELONA CIUTAT

No importa l'estat en que es trobi : nou o per reformar

Telf. Contacte: 699079310
Sr. Xavier

www.imisabarcelona.com
Rambla de Catalunya 115 bis 14A Barcelona

ABANS I ARA

El primer edifici del barri del Turó Parc?

► **Fotografia: Javier Sardá;**
text: Jesús Mestre Campi

Quan l'any 1929 va tancar el Parc d'Atraccions del Turó Park, l'Ajuntament i el propietari de la major part dels terrenys de la zona, en Josep Bertrand i Salsas, van negociar un acord que, a canvi de deixar un generós espai verd (els actuals jardins del poeta Eduard Marquina, dissenyats per Nicolau M. Rubió i Tudurí el 1932), la resta de la zona es pogués urbanitzar. Aquest és l'origen del barri del Turó Parc, amb un nucli delimitat pels carrers Ganduxer, Johan Sebastian Bach, Calvet i Diagonal.

El parc va obrir les portes el 1934 però el barri encara era un erm: hi havia el torrent de Bellescà, el camp de futbol del Catalunya SC i alguns edificis, com Can Figueres o la Campana del Moro, al Camp del Galvany; i, segons testimonis dels primers veïns, molts horts i camps de cols. Els anys trenta es va començar a projectar carrers i fins i tot es va decidir alguns dels seus noms, dedicats a músics i escriptors. Però, tal com testimonia la fotografia de 1948 (d'autor desconegut, proporcionada per l'Associació de Comerciants i Veïns del Turó Parc), poc s'havia construït als anys quaranta. Així, segurament l'edifici de la fotografia, a l'encreuament entre Pérez Cabrero i Bori i Fontestà, va ser una de les primeres del barri (excepte l'illa Calvet-Francesc Macià-Pau Casals-Mestre Nicolau), cosa que ens situa a l'inici de la seva urbanització, que es va accelerar els anys cinquanta. La fotografia actual mostra l'excel·lent estat de conservació de l'edifici, situat en un punt paradigmàtic del barri.

Com a anècdota, mencionar que la dedicació del carrer a Antoni Bori i Fontestà és del 16 de maig de 1939, poc després de l'entrada de les tropes franquistes a Barcelona, i sorprèn que s'atorgues aquest honor a un escriptor i pedagog catalanista. En canvi, l'actual carrer Beethoven portava el nom de Víctor Hugo, dedicació que no va plaure als guanyadors de la guerra, ja que el 7 de juliol de 1942 el van canviar pel de Compositor Beethoven. ●

Edifici de veïns del carrer Bori i Fontestà núm. 2, l'any 1948.

Fotografia d'autor desconegut, cedida per l'Associació de Comerciants i Veïns del Turó Parc.

Fotografia: Javier Sardá - www.fotosardá.com

Ahorro de hasta un 70% en cartuchos compatibles y reciclados.
Más de 2500 clientes particulares y empresas

Síguenos en:

www.tiendascolorplus.com
www.jsvnet.org

- Cartuchos para impresoras
- Copistería (A partir 50 copias, B/N 0,05€, col. 0,25€)
- Trabajos especializados para empresas (cartas, tarjetas de visita, regalos empresa,...)
- Impresión fotos digitales y fotos carnet al momento
- Venta material informático (www.tienda.jsvnet.org)
- Servicio Técnico y Consultoría Informática (Diseño web - logos, Marketing promocional, videos corporativos)
- Impresoras y Copiadoras multifunción (Compra o renting)
- Envío paquetería: DHL Service Point y UPS-KYALA (Envío y recepción)

Al jardí amb... Albert Lesan

‘Sobretot m’emociona que la gent s’emocioni’

Sandra Palau

I avui, de nou, a Sant Gervasi, de camí al Turó Park, m’envaeix constantment el mateix pensament... És repetitiu i m’abraça amb delicadesa però amb aire vehement. ¿No has tingut mai la sensació que les coses sempre passen perquè han de passar?

M’aturo, i asseguda al banc aquest moment místic s’accentua, mentre l’Albert m’explica com ha arribat fins aquí... I és que, ja sigui per casualitats inesperades o de la mà de la causalitat, l’Albert Lesan, veí del barri, ha anat forjant el seu itinerari professional d’aquests 30 anys amb la seva essència rebel, la curiositat, la passió... El polifacètic periodista s’ha endinsat en els diferents vessants de la seva professió, des de la ràdio, la televisió, la premsa escrita... I la seva creativitat ha anat més enllà tot flirtejant amb la dramàtica i la música... I parlant de ritmes, de cançons, de vida... ja comença a sonar la melodia inconformista, les primeres notes de “Fórmula Lesan”...

Recordes el moment en què vas saber que series periodista?

La meua vida està plena de casualitats inesperades que s’han anat enllaçant al llarg del temps. A 17 anys estiujejava a Roda de Barà, i el meu amic i veí, Jaume Balagueró i jo volíem ser directors de cine, i per aquelles casualitats que et comentava, vam acabar fent un programa a Ràdio Vendrell. L’objectiu, bàsicament, era només lligar aquell estiu, però va resultar que no se’ns donava malament, i d’allà vaig saltar a Ràdio Hospitalet, a Onda Rambla, Onda Cero... El que va començar com una teràpia, un joc, es va convertir en professió.

I ara has descobert la “Fórmula Lesan”?

Sí, ara podríem dir que estic en un mo-

Fotografia: Imma Domenech

ment dolç, ja que necessitava fer, de nou, un programa d’humor, d’entreteniment... I estic molt content d’entrenar “Fórmula Lesan” a Ràdio Estel. Després de 13 anys fent “La Ciutat” a Onda Cero, un programa de base política, i on he estat molt a gust, ara era el moment de canviar i tornar en l’àmbit de la meua professió on em sento més còmode, l’humor. A més a més ara tinc la sort de treballar en les meves dues passions, el còctel perfecte: L’humor i l’esport. Torno a presentar, després d’una absència de deu anys, “El Rondo” a TVE, encara que en aquesta nova etapa trobo a faltar a Xavi Díaz, i segueixo treballant amb Javier Cárdenas a “Levántate y Cárdenas” i “Hora Punta”.

Qui és el teu referent?

El meu gran mestre i referent és Alfonso Arús. Fora de l’esport ell és el meu únic ídol. Quan faig un programa m’imagino la seva opinió, i quan tinc dubtes moltes vegades el truco i li pregunto. És que per mi és un luxe haver treballat amb ell... Sempre el tinc molt present.

Què llegeixes?

Sóc capaç de llegir qualsevol llibre però amb una condició, que tingui menys de 400 pàgines. (*Riu*) (*Aprofito per regalar-li* *Encuentro en la calle Aribau*, de J.C. Giménez-Salinas. *Crec que l’he encertat, ja que té 339 pàgines*).

Què escrius?

Bé, a part de diferents articles al diari,

també tinc escrits molts relats breus... És que no tinc paciència per escriure res més llarg... (*torna a riure*) De fet desisteixo, renuncio a parlar correctament anglès i a escriure una novel·la. (*Riu més*). També he fet les meves pinzellades al camp de la música i del teatre com a coautor de les lletres de dues cançons de Rebeca Jiménez, i també he escrit una petita peça teatral per l’actriu Lucía Jiménez, tot i que de moment ho hem aparcat.

Tens un lloc ideal per llegir i escriure?

Sí, llegeixo i escric al llit. Tinc un llit mecànic que m’agrada posar-lo en posició vertical, i amb l’ordinador, quan escric, i amb el llibre, quan llegeixo, acompanyat d’un esmorzar i bona llum... és quan més en gaudeixo.

Amb quin personatge literari t’identifiques?

Amb Holden Caulfield, el protagonista de *El guardián de el centeno*. M’atrauen els personatges d’actitud provocadora i rebel.

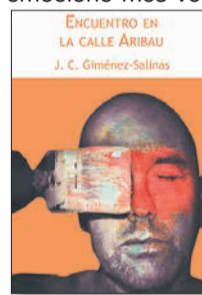
Si no fos Barcelona...

París, hi tinc família i m’agrada molt. Sobretot m’encanta perdre’m pels barris de Rimbaud i Baudelaire... El simbolisme poètic del XIX és una poesia que sempre m’ha fascinat, perquè tenien aquell punt rebel, volien canviar el món... I sovintejar els mateixos llocs on aquests poetes anaven a beure absenta i a escriure em captiva.

Què t’emociona?

Sobretot m’emociona que la gent s’emocioni. Tinc molt mimetisme amb les persones... M’emociono més veient les emocions de la gent que no pas per les meves pròpies, que sovint em costa projectar-les.

Es pot aconseguir a la botiga en línia: www.lavocaldelis.com

Educar amb 100 piulades: viure el present en positiu

► Marta Trius

L’editorial La Vocal de Lis ha presentat la seva nova obra *Educar amb 100 piulades on*, de la mà de la seva autora la professora i educadora familiar Victòria Cardona, es mostra a joves i adults el fàcil que és mantenir una actitud positiva.

Escrit de forma amena i pensant sempre en facilitar la seva lectura, aquest llibre ofereix una infinitat de missatges positius destinats a "descobrir l’alegria de viure el present amb optimisme i no fer cas dels missatges negatius i atemoridors" recalca Victòria.

La presentació d’aquesta obra plena de bones vibracions va córrer de la mà del periodista Alfred Picó, qui va deixar molt clar l’atraient que resulta el fet que s’hagi estructurat per capítols alfabèticament, sent el primer l’A d’Abraçada i l’últim la Zeta de Zero, un zero que mai resta sinó que suma, multiplica i arriba a l’infinít.

Cadascun d’aquests capítols comença amb un tuit perquè, tal com comenta la mateixa autora: "educar pot fer-se amb frases breus clares i concretes com la frase d’un tuit, ja que els discursos llargs poden resultar massa feixucs". A partir d’aquests tuits al llarg de tot el llibre es recullen articles, vivències o històries per il·lustrar i explicar conceptes com la complicitat, l’engany, la felicitat, la resiliència, l’hàbit o la vanitat entre d’altres que ens fan reflexionar (concepte que també trobem al capítol de la R) i mirar cap al nostre interior i connectar amb la nostra essència.

L’origen d’*Educar amb 100 piulades* el trobem en una conversa entre Victòria i Imma Domenech directora de La Vocal de Lis quan parlaven sobre les persones tòxiques i Victòria Cardona, clara i contundent va dir que no hi ha persones tòxiques sinó comportaments tòxics. A partir d’aquesta afirmació es va començar a gestar aquesta obra que ara ha vist la llum, i que sens dubte serà de gran ajuda per recordar molts conceptes que tenim oblidats i conèixer d’altres nous. Tota una lliçó d’aprenentatge per tal de mantenir cada dia una actitud positiva en qualsevol situació i gaudir intensament del present.

Fotografia: Imma Domenech

Sempre ho has imaginat, fa temps que ho desitges, tant de temps esperant aquest moment... I doncs...?

A què esperes... per vestir en un llibre les teves paraules?

Comença el viatge, publica el teu somni...

BOTIGA ONLINE
www.lavocaldelis.com

Passatge Arcàdia

(Balmes 179, Barcelona)

934 637 494

editorial@lavocaldelis.com

ARTS I LLETRES

SANG A SANT GERVASI

Ma mare i les meves exnòvies (16)

► Jordi Quer

L'home de les rastres era el personatge clau. A aquesta conclusió vaig arribar mentre ens preniem una cervesa amb l'Oliver, ja en un ambient distès, al Bodeguín, un històric bar del carrer Hercegovina. Ell en coneixia l'amo, un pintoresc senyor que fumava cigars gegantins amb qui bromejà llargament. L'habilitat social de l'Oliver era llegendària. Una vegada ens convidà, a la Núria Rovira i a mi, a participar en un club literari que havia muntat, el Saló Rosbif. En aquest cenacle, que era itinerant, l'amfitrió havia de proposar un tema per escriure i cuinar un rosbit. Era de precepte que rebés els convidats vestit amb batí, talment un senyor que comprava a la secció "Caballeros" del Corte Inglés. La sessió on vam assistir, que es feia a casa seva, la temàtica sobre la qual calia inspirar-se era "Algoritme". L'Oliver ens obrí la porta amb una elegant bata de setí vermell. En acabat de halar, els agosarats participants es posaren a llegir les seves abstruses composicions. Fou curiós i divertit.

—Vols treballar per mi? —vaig preguntar-li.

—Sí, és clar. —assentí l'Oliver.

La missió que li encomanava era la següent: com que no era prudent que m'apropés al bar La Terrassa, on havia estat vigilant l'home de les rastres abans que s'escapés i m'havien estomacat en sortir-ne, hi havia d'anar ell. Havia de fer-se amic dels parroquians i introduir-se al grup de jugadors d'escacs que practicaven al local, vejant si pescava alguna pista.

—Sobretot, no li diguis res a la Núria —vaig pregar-li—; per part meua no pateixis, procuraré no exposar-me.

Un cop tancàrem els serrells de la nostra "col·laboració", vaig acomiadar-me i vaig baixar Muntaner fins al despatx. El flamant plànol de Sant Gervasi em donà la benvinguda. Vaig cercar-hi el carrer Saragossa i vaig marcar-hi el punt exacte on es trobava La Terrassa. El trencaclosques el tenia allí, davant

dels ulls: dues morts entre Via Augusta i Ronda General Mitre, zona coneguda pels indígenes com Monterols, i un bar sospitós al Farró. Ara faltava dilucidar-lo. Abans, emperò, tenia una assumpte pendent, i estava fent tard. Vaig agafar les proves de correcció revisades d'una revolada i vaig enfilat Santaló fins que vaig anar a raure a la Casa Usher.

La llibreria, inaugurada recentment, era un espai que combinava la literatura amb el tast de vins. Pol Folch, l'editor de Zonalta, ja hi havia arribat. Li vaig lliurar solemnement les proves esmenades. Un moment esperat de la solitària i anodina feina de corrector era quan li explicaves a l'editor les malvestats que havies vist als textos, tot fent escarafalls del fet que avui la gent no sabia escriure i penjaments per l'estil. No vaig ser-hi gaire a temps, tanmateix, perquè començà la presentació del llibre que Folch havia publicat.

La novetat que Zonalta llançava en primícia era la novel·la gràfica *Ma mare i les meves exnòvies*, *opera prima* del periodista i il·lustrador Nàrlitx. L'acte es feia en un pati bufó que hi havia a la part posterior del local, al qual, rescalfat pel bat de sol de tot el dia, hi feia una xafogor considerable.

El públic assistent, prou nombrós i entusiasta, escoltà pacientment les paraules preliminars i laudatòries de l'editor. Aquí, vaig comptar, ens trobàvem una quarantena de persones, les quals, m'hi jugava un pèsol, eren totes conegudes de Nàrlitx excepte jo. Ja se sap, amics, coneguts, examants, futures nòvies... tots participant en el massatge de la vanitat de l'autor que era la presentació d'un llibre en societat. Com si aquell esdeveniment anés dirigit a l'univers per donar a conèixer la seva obra mestra, però que al capdavant anava simplement dirigit als quatre que érem a Casa Usher.

La literatura catalana tenia predilecció per aquest tipus de comèdies que no tenien res a veure amb el fet literari,

Il·lustració de Gràcia Farràs Ribas

sinó amb l'escalf social i la masturbació de l'ego. I això no era tot: el cercle de gent que es trobava allí es replicava a les xarxes socials. Aquella penya era més o menys la mateixa que li reia les gràcies a l'autor cada vegada que excretava un post al Facebook, produint el miratge de tenir un grapat de likes, cosa que no volia dir que tingués cap impacte social, ni encara menys lectors reals que compressin els seus llibres a les llibreries. Ser un escriptor català sense amics havia de ser una gran putada.

Folch acabà la seva intervenció agraint a l'autor les facilitats que en tot moment li havia posat i li passà la paraula. Nàrlitx encetà el seu parlament tornant-li el compliment a l'editor. Quan anava a prosseguir, s'aturà per saludar una parella que acabava d'arribar. La meua estupefacció fou reconèixer-los: eren Jordi Palimpsest i Lídia de Molina, els quals semblava que eren amics o vés a saber què. Si bé Palimpsest em saludà amb la mà, Lídia m'esguardà simplement amb la seva mirada d'ambre, rient per sota el nas. Duia el cabell deixat anar, expel·lint tota ella una bellesa morena i estranya, com si la noia que havia vist el dia anterior no fos la mateixa.

El parlament de Nàrlitx, tot i ser brillant i còmic, se'm feu llarg. L'home

havia escrit el llibre per exorcitzar el fet de comunicar a la seva mare cada cop que ho deixava amb una nòvia, cosa que ocorria sovint i preocupava fortament la progenitora. L'aparició de Lídia amb el poeta autor de *Fetor de pàrquing* m'havia neguitejat. La idea que tots dos estaven involucrats en la trama dels assassinats i me l'estaven jugant cresqué en la meua ànima.

L'autor finí el seu *speech* demanant a la seva mare, present estoicament entre la concurrència, que fes un rànquing de les seves exnòvies, la qual cosa es prengué esportivament i digué que totes eren "molt maques". En el moment que Pol Folch posava Nàrlitx a disposició dels assistents perquè els signés el llibre, vaig buscar amb la mirada Lídia de Molina, però no vaig saber veure-la. Tampoc Jordi Palimpsest. Havien fotut el camp?

Els llibreters es posaren a servir vi. Vaig abocar-me a la copa que m'emplenaren diligentment. Es tractava d'una garnatxa blanca, denominació Terra Alta, que baixava la mar de bé. Fer passar la calor amb tal beuratge i la panxa buida era, sens dubte, temerari. Quan començava a notar-ne els efectes i em serviren la segona copa, Pol Folch s'apropà i em presentà un editor col·lega seu. Tot el que digueren caigué en un sac buit, perquè jo només estava pendent si apareixien Lídia i el poeta. La modesta cua que s'havia fet per a les signatures es dissolgué i, de sobte, vaig sentir-me estúpid de ser en aquell lloc. Vaig fer un Sant Hilari amb la tercera copa que m'havien omplert i vaig fer un mutis pel fons. El meu sentit de l'equilibri no es trobava en el millor moment. Vaig arribar a l'oficina trontollant i suant com un poll. Un cop vaig tancar la porta i vaig obrir el llum fent tentines, uns ulls d'ambre em fitaren. Lídia de Molina estava ajudada al divan, fullejant amb cara de nena entremaliada el seu manuscrit, la cabellera escampada sobre el coixí.

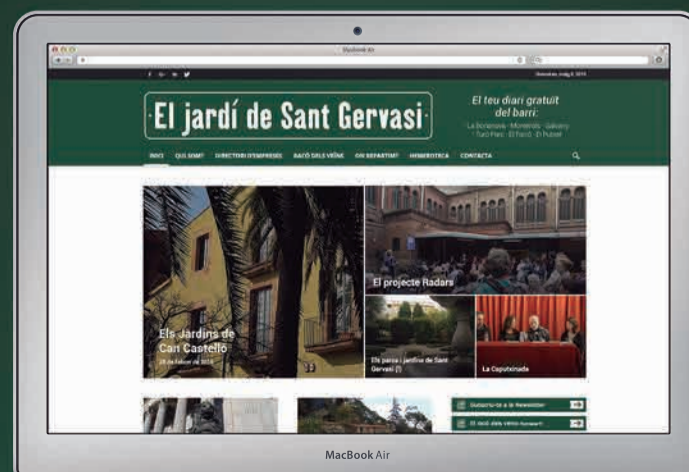
(continuarà)

•
Nova entrega d'una novel·la d'intriga que té l'escenari a Sant Gervasi
•

Segueix-nos al web!

www.eljardidesantgervasi.cat

Llegeix totes les notícies anteriors, assebutat de l'agenda cultural, hemeroteca, xarxes socials...

Directori d'empreses · Racó dels veïns · Hemeroteca · Xarxes Socials

Pertegaz: del somni a la realitat

► Marta Trius

El cèlebre modista barceloní d'origen aragonès Manuel Pertegaz estaria molt orgullós de l'exposició Pertegaz en Diagonal, que pot visitar-se fins al 15 de desembre en la Fundació Rocamora, al carrer Ballester, 12, el Putxet.

Muntada a partir del fons de la Col·lecció Antoni de Montpalau i tenint com a comissaris al crític d'art i expert en moda Josep Casamartina i Parassols i a Ismael Núñez Muñoz, en aquesta exposició es presenten gairebé 100 peces d'indumentària, que van des de vestits de carrer a vestits de núvia passant per vestits de nit, de còctel o abrics, al que se sumen bosses, sabates i altres complements que ens traslladen sense dilació a èpoques passades.

El palauet Isabelí on està ubicada la Fundació Rocamora, fa d'amfitrió perfecte per endinsar-nos en l'univers de l'alta costura i el *prêt-à-porter* el que en el seu moment va ser el modista de la burgesia catalana. Els comissaris de l'exposició es mostren satisfets d'haver aconseguit un dels seus objectius "mostrar tota la trajectòria professional del modista donant a conèixer el seu veritable esperit, cosa que fins ara no havia fet ningú" recalca Casamartina, ja que a través de les peces exposades (més de la meitat de les quals no s'havien mostrat mai al públic) es recorren més de 60 anys: des dels anys 40 fins a les seves últimes produccions de la primera dècada dels 2000.

Si bé tots els vestits són únics en si mateixos, crida l'atenció entre d'altres

Fotografies: Fundació Rocamora

la túnica que va dissenyar el 1960 per als components de l'Órfeó Català o un vestit de nit de color xampany, aquest color que està entre l'or i la plata que era un dels segells únics i característics de Pertegaz.

La carrera d'aquest gran modista es va iniciar quan sent encara molt jove va entrar d'aprenent a la Sastreteria Àngulo, vist el seu talent per la costura ja a mitjans dels anys 30 va obrir el seu propi taller a la ciutat comtal, i no va deixar mai de crear perquè les senyores se sentissin elegants amb els seus vestits de qualsevol tipus. Tota la seva vida es va adaptar a les modes que sorgien i això és especialment visible observant els vestits de núvia de l'exposició: en els anys 50 eren discrets i senzills, i en els 80 exageraven les seves formes i omplint-se de llaços convertint a les núvies en autèntiques princeses de contes de fades.

A més d'homenatjar al modista, aquesta exposició vol ser un homenatge de reconeixement a totes les donants i els donants que han aportat els seus propis vestits a la Fundació Antoni Montpalau per aconseguir un dels conjunts més representatius de l'obra de Manuel Pertegaz. La Col·lecció Antoni de Montpalau és, després del fons que te la mateixa marca Pertegaz, el conjunt més complet i representatiu del treball del modista. Casamartina es mostra molt content amb aquesta exposició, ja que "és alguna cosa que fa molts anys que volíem fer i al final hem trobat el moment i el lloc perfecte per fer-la".

Per a la Fundació Rocamora és un honor poder exposar tot aquest fons i contraposar-ho amb el seu propi patrimoni artístic, que compta amb una important col·lecció de vestuaris d'època que fan l'ullet des de les vitrines a les creacions de Pertegaz. ●

Exposició de M. Teresa Herrero a Farga Beethoven

Maria Teresa Herrero exposa a Farga Beethoven. Des del 2005 viu al barri del Turó Parc però des de sempre hi ha tingut molta vinculació. Recorda quan portava a jugar al seu germà petit al parc, i diu que s'hi viu molt bé.

La seva obra recorda la pintura de Sorolla o de Monet. De fet, la pintura impressionista n'és un referent, sobretot pel fet de buscar colors molt vius. La temàtica oscil·la des de velers i marines fins a paisatges amb boscos, jardins i motius florals. Pinta amb tècniques diverses: aquarel·la, oli, acrílic, pastel... i procura fer-ho cada dia, en un estudi fora de casa. Allà es relaxa i pot expressar-se davant d'una tela. ●

M. Teresa Herrero a Farga. Foto: El Jardí

Llibre sobre Vilasis-Capalleja, l'art d'esaltar al foc

► Miquel Mascort i Riera

S'ha publicat un llibre dedicat a Francesc Vilasis-Capalleja, veí de Sant Gervasi i un artista de prestigi internacional en l'art de l'esmalt. Vilasis-Capalleja es pot considerar l'hereu artístic de la gran figura de Miquel Soldevila que amb el seu treball "Eva" de 100 x 40 cm va significar una peça cabdal de la tècnica de Limoges. Vilasis-Capalleja va ser un alumne distingit en l'alta consideració que té l'Escola Massana, continuadora de la tasca que havia iniciat l'Escola de Bells Oficis.

En el transcurs dels anys, molts catalans han aportat el seu esforç perquè la cultura catalana esdevingui una cultura nacional i Vilasis-Capalleja hi ha contribuït de manera molt important com ho demostra la infinitat de premis, guardons i reconeixements tant a nivell nacional com internacional que ha merescut. La seva obra considerada, junt amb el japonès Oota i l'americà Bennet, la màxima expressió actual de la tècnica de l'esmalt i que li ha estat reconeguda de manera destacada en el llibre *Aportacions Catalanes Universals*, i crec que la seva personalitat que tant dignifica la cultura catalana podria ser ben bé mereixedora de la Creu de Sant Jordi.

Les línies de bellesa dels seus esmalts amb la utilització de materials metàl·lics, les naturaleses vítries que conformen les seves estilitzades figures. L'esmalt que representa el nostre admirat Francesc Vilasis-Capalleja i El Claustre que l'estima com a persona i l'admira com a artista s'adhereix a l'homenatge d'aquest llibre en l'esperança de comptar amb la seva amistat durant molts anys. ●

Miquel Mascort i Riera és Creu de Sant Jordi

BOTIGUES FARGA A BARCELONA

Farga Passeig Sant. Gervasi · 58 · 932.115.704
Farga Gran de Gràcia 262 · 932.189.670
Farga Diagonal 391 · 934.160.112
Farga Beethoven 11 · 932.006.372
Farga Gran Via 630 · 933.426.040

CONTACTE COMERCIAL

637.411.367 · 678.486.574
comercial@fargabarcelona.com
catering@fargabarcelona.com

SEGUEIX-NOS A FACEBOOK/INSTAGRAM

LOTS
TORRONS ARTESANS
RECEPTES ORIGINALS DES DE 1957
EL MILLOR SABOR PER AQUEST NADAL

SALUT I NUTRICIÓ

La magrana

► Marta Castells

El magraner o mangraner (*Punica granatum*) és un arbre conreat pel seu fruit, la magrana, procedent del nord d'Àfrica o d'Àsia occidental. El magraner és freqüent a Catalunya (excepte en comarques Pirinenques) i al País Valencià. Plantat en horts i jardins, està assilvestrat en zones del litoral, sobre marges i zones pedregoses.

Punica, nom antic de la regió on es trobava Cartago, i *granatum*, granat, que té grans. El mot magrana també ve del llatí *malum granatum*, poma granada, que té grans.

La magrana és una de les primeres fruites cultivades per la humanitat i un símbol de fertilitat. Aquesta fruita es coneix d'ençà dels egipcis (2500 aC) que enterraven les persones amb una magrana per desitjar-los abundància i poder a l'altra vida. Els grecs i els romans la van incorporar a la dieta habitual i atribuíen la plantació del primer magraner a la deessa de l'amor Afrodita. Els jueus creuen que és símbol de veritat, ja que afirmen que té 613 llavors, el mateix nombre de manaments de la Torah. A l'Orient mitjà, la magrana està vinculada a la fertilitat i és un present que es fa als nuvis per desitjar-los molta descendència.

La magrana és una fruita de 7 a 12 cm de diàmetre de forma arrodonida i hexagonal amb moltes llavors. La part comestible són les llavors. A l'hemisferi nord, madura a la tardor de setembre a novembre.

La magrana destaca perquè conté molta aigua (més del 80%) i és baixa en sucres. És un fruita antioxidant (més que el te verd), depurativa, diürètica, tònica cardíaca i és un gran remei per a malalties circulatories i l'asma. Conté bones quantitats de zinc i manganès, potassi i calci. També és rica en vitamines com la provitamina A, la vitamina C i B2 (fa que sigui indicada per a inflamacions de la boca i dels ronyons), B3 (afavoreix el bon funcionament del sistema digestiu) i B9. Els dos aminoàcids essencials que té (la metionina i valina) la fan indicada per a problemes hepàtics i el seu suc és bo en casos de diarrea.

La magrana s'ha utilitzat en medicina tradicional xinesa en les cures de regeneració i neteja interna. També per tractar afeccions del sistema digestiu, enfortir les genives i alleugerir úlceres bucals. Les gàrgares amb suc de magrana ajuden a millorar la tos seca de coll, és eficaç en cas de febre, diarrees i còlics (utilitzant només els granets vermells). S'utilitza també com a fruita vermífuga per eliminar els paràsits intestinals, ja que conté alcaloides, que la fan especialment efectiva.

A LA CUINA

És una de les fruites dolces típiques de la tardor. La magrana s'empra sovint en la preparació de postres, és molt vistosa, proporcionant elegància a alguns plats com les amanides. Combina bé amb fruits secs, llavors i tofu. També dona un toc de color i sabor als plats.

El sabor de la magrana varia segons la varietat o el punt de maduració: pot tenir un sabor una mica insípid o lleugerament dolç fins a un punt amargant i fins i tot aspre.

La fruita es menja al natural, gra a gra, apartant la pell i les làmines blanques i amargants que separen les cel·les. Quan més grans siguin més sucosa serà la polpa. La pell ha de ser llisa i brillant sense cops ni marques.

La manera més efectiva de pelar-la és tallar-la per la meitat, agafar una de les meitats, i, sobre una plata gran, amb el tall cap avall, donar cops a la pell amb una massa de morter mentre girem la fruita amb l'altre mà.●

•
La magrana és una de les primeres fruites cultivades per la humanitat i un símbol de fertilitat
•

CUINA DE MERCAT
Plats de Tardor

► Blai Pérez

Guisat de carxofes

Ingredients per 4 persones

8 carxofes
2 alls
120 gr de pernil a daus
1 culleradeta de pebre vermell
120 gr de sofregit de tomàquet
1 llimona
6 ametlles torrades
1 llesca de pa fregit o torrat
2 branques de julivert
Oli d'oliva verge extra
Sal i pebre

Elaboració:

Netegem les carxofes, traiem les fulles dures, els pels centrals, tallem les puntes i les partim en quarts, i les reservem en aigua amb el suc de mitja llimona.

Pelem i piquem els alls per sofregir-los, tot seguit afegim el pernil, el tomàquet sofregit, el suc de llimona restant, el pebre vermell, i ho removem durant uns minuts, mentrestant escorrem les carxofes i les afegim al guisat, cobrim amb una mica d'aigua, salpebrem i coem uns 15 minuts fins que estiguin ben tendres. Durant la cocció preparem una picada amb el pa, les ametlles i el julivert, que afegirem un cop feta. Seguim la cocció fins que la salsa hagi espessit, i ja estarà a punt per menjar. Es un plat calent, acompanyat d'arròs blanc el fa un plat únic complet i ideal.

Arròs, llegums i verdures

Ingredients per 4 persones

100 gr d'arròs
100 gr de lleties pardina
100 gr de mongeta del ganxet
125 gr de carbassa
1 nap
1 ceba de figueres
4 fulles de bleda o 12 d'espínacs
1 patata
40 gr d'oli d'oliva verge extra
1 culleradeta de pebre vermell dolç
Sal i julivert picat

Elaboració:

La nit anterior deixem en remull les mongetes.

Escorrem les mongetes i en una olla les cobrim amb aigua i coem durant 1 hora. A continuació afegim les lleties, sempre controlant si fa falta més aigua per coure-ho 30 minuts més.

Mentrestant, pelem el nap i la patata, rentem i ho tallem en daus. Netejem la verdura verda triada i les reservem. En cas d'haver triat les bledes, picarem les penques i les afegirem a la cocció. Afegim les verdures i coem 10 minuts.

Pelem i piquem la ceba, la sofregim amb el pebre dolç i ho afegim tot a l'olla. Piquem les fulles verdes, tallem la carbassa en daus i ho afegim tot a l'olla amb l'arròs, salpebrem i coem 20 minuts. Per acabar, posem el julivert, remenem i ja tindrem el plat acabat, bon profit! ●

celler de sant Gervasi

El celler de Sant Gervasi inaugurarà su ciclo de acercamiento de la cultura vinícola a sus vecinos. Un enclave perfecto conectado a la via Augusta, principal arteria del Imperio Romano, por donde circularon los mejores caldos de la Península Ibérica. El celler de Sant Gervasi os invita a degustar su Programa de catas "Conscientes" actividades vinícolas y eventos privados. **Os esperamos.**

St.
Gervasi

Aymeric i Marion Castelli, La Fromagerie. La cava del formatge

'Volem que els nostres veïns gaudeixin dels autèntics formatges francesos'

Josep Xurigué (@josepxurigue)

L'Aymeric i la Marion Castelli no són un comerciants a l'ús. El seu itinerari parteix de Lió, on després d'alts estudis de Comerç, i de passar per les cuines de grans xefs francesos, aterren al mercat rics de coneixement i experiències. Estimen els seus productes; una gran selecció de formatges i productes francesos, i estan plens de vocació. Ara després de poder-los gaudir al Mercats de Sant Gervasi (93 212.50.66) i de la Concepció (93 763.43.61), tenen a punt el seu darrer projecte al Mercat de Santa Caterina, on hi trobarem un ampli ventall de productes francesos.

L'Aymeric i la Marion Castelli es van formar en comerç i finances, van aprendre al costat de cuiners amb estrelles Michelin -com Michel Bras a Laguiole i Nicolas Le Bec a Lió-, i van estar al capdavant d'un càtering. Enamorats de la Costa Brava i de Barcelona hi estiuaven, fins que l'any 2015 s'hi establiren amb els seus fills. Es van adonar que no hi havia formatgeries al barri. Un dia La Marion va entrar al Mercat de Sant Gervasi i van conèixer el món dels Mercats de Barcelona. I el projecte que havien ideat a Lió, anys enrere, es va fer realitat.

Com va ser el començament de la Fromagerie al mercat i a Barcelona?

Ens va agradar el barri, ens va generar simpatia, a més de per la seva localització. També es dona el fet que hi ha una comunitat important de ciutadans francesos. Tot i que la nostra botiga vol sorprendre i fer descobrir els gustos i textures dels formatges de França a tot el veïnat.

En el cas de la Concepció, va coincidir amb el fet que una parella que regentava

una parada, es jubilaven i n'aconsegüem el traspàs. Al principi no és fàcil; el dia a dia, el tenir totes els productes a punt, la selecció, esperar-los a que arribin de França. Però l'esperit i la il·lusió amb el que hem creat i mantenim el projecte és fort. I és la clau.

Quin us sembla que és el valor singular de La Fromagerie?

A nosaltres ens motiva que el públic de Barcelona pugui apropar-se i descobrir la riquesa dels més de 1.000 formatges francesos. La Nathalie, com a dependenta, a diari, acompanya i orienta als clients a conèixer i gaudir d'aquests nous gustos i textures. A França gairebé cada poble té la seva especialitat. A la botiga podreu trobar-hi la millor selecció de formatges blaus, de Savoia, del sud de França, de formatges cuits, de llet crua, també amb sabors més forts. També tenim formatges pasteuritzats recomanables per a les dones embarassades.

Per exemple, dels formatges Comté, en tenim amb diferents curacions: de 8, 12, 18 i 24 mesos. Els de 8 i 12 mesos són més

Fotografia: Mercat de Sant Gervasi

làctics; els de 18 i 24 mesos tenen una textura més cruixent, amb un punt de sal. Si us venen de gust, podeu conèixer més productes i seguir-nos a www.facebook.com/Lafromagerielacavadelformatge/

Quins formatges tenen més èxit?

Mira penso que per contrast als formatges d'aquí -on hi ha menys varietat-, a la clientela del barri i de Barcelona els agrada molt els formatges cremosos, com els Comté o bé els formatges de la família dels Brie. També les diferents especialitats de formatges de cabra, petits, grans, amb cendra, entre d'altres. Són formatges molt sol·licitats i reconeguts.

Ens agrada tenir excel·lents formatges, molt frescos, i per això cada setmana rebem el formatge ben fresc directament dels elaboradors. Darrerament, m'ha fet il·lusió dur el "Le Moelleux du Revard". Duu el nom de la muntanya que hi ha davant de casa de la meva àvia. És excel·lent. I per últim, una tendència ben actual als restaurants de França és prendre els formatges amb vins blancs.

Esteu introduint novetats a mesura que el públic descobreix gustos i productes.

Sí, hem fet ara una selecció de bona xarcuteria de la regió lionesa. De la mateixa manera com hem fet amb els formatges, tractem de defugir l'elaboració industrial i ens centrem sobretot en l'elaboració artesana, de petits productors. Si us acosteu a la parada, podreu descobrir i gaudir de les llangonisses, patés de campagne, de conill, de gallina, de pollastre, torrats, amb crosta, entre d'altres. I també oferim pernil de Baiona.

Com heu viscut gairebé aquest primer any al Mercat?

Satisfets. El Mercat de Sant Gervasi és un espai alimentari i gastronòmic de qualitat, amb bons productes i amb companys que coneixen molt bé el seu ofici. Ara s'hi instal·larà un nou i gran operador amb productes de qualitat. Penso que contribuirà a que el mercat torni a viure un altre moment molt bo.●

MERCAT DE
SANT GERVASI

ASSOCIACIÓ DE VENEDORS

www.mercatdesantgervasi.com

Plça de Joaquim Folguera, 6
Tel. 93 4177874

Horaris:

Dilluns, dimecres, dijous i dissabtes:
de 8:00 a 14,30 h.

Dimarts i divendres de 8:00 a 20:30 h
amb una aturada al migdia

Serveis:

- Aparcament
- Repartiment a domicili

Troba'ns a: [f](https://www.facebook.com/mercatsantgervasi) [i](https://www.instagram.com/mercatsantgervasi)

Mercat de Sant Gervasi

Menja bé, menja sa,
menja del nostre mercat!

AVIRAM

Aviram La Moreneta
Polleria Chelo

BAR

Bar Cafeteria El Mercat

CANSALADERIES
Ginés i Loli

FORMATGES

La fromagerie,
la cava del formatge

CARNISSERIES

Carnisseria Farran
Carnisseria Miquela Artés
Carnisseria Chelo

FRUITES I VERDURES

Fruites i verdures
Alcalà
Carles i Susi

Fruites i verd. Salcedo
La Selecta

LLEGUMS

Llegums Sumarroca

PASTA FRESCA

Farina Pasta Fresca

PEIXATERIES

Peix de platja César

Peix i marisc Ramon
Peix fresc Cesar 2
Peix de Platja Olivé

PESCA SALADA

La Bacallaneria de
Sant Gervasi

QUEVIURES

Alimentació Sant
Gervasi

LA MIRADA JOVE

Tot el poder als CDR!

"Instruiu-vos, perquè necessitem tota la nostra intel·ligència. Emocioneu-vos, perquè necessitem tot el nostre entusiasme. I organitzeu-vos, perquè necessitem tota la nostra força."

► Assemblea Jove de Cassoles

Amb aquestes directrius, aparegudes en el primer número del setmanari L'Ordine Nuovo (1919), el seu fundador, l'escriptor i pensador marxista italià Antonio Gramsci, assenyalava les línies revolucionàries que havia de seguir la classe treballadora del seu país. Gairebé un segle més tard, aquestes instruccions es mantenen com a fites necessàries en el camí per la transformació de la realitat.

Encara que ens sonin abstractes, podem veure que aquesta mena de citacions tenen una traducció concreta en moments polítics tals com els que estem vivint a Catalunya. D'ençà que els preparatius del referèndum de l'1 d'octubre, una part important de la societat catalana s'ha organitzat col·lectivament en el que coneixem com a Comitès de Defensa del Referèndum -ara, Comitès de Defensa de la República-. Al nostre barri i a la resta del Districte de Sarrià - Sant Gervasi, el CDR ja es gestava al llarg de l'estiu, però no va ser fins que l'objectiu de garantir la celebració del referèndum s'apropà, que va prendre l'empenta que avui encara conserva.

Amb intel·ligència, l'1-0 vam aconseguir obrir els col·legis, protegir les urnes i garantir el transcurs de la votació. Amb entusiasme, vam plantar els nostres cossos davant els antiavalots de la Policia Nacional i la Guàrdia Civil, aconseguint, a la majoria de punts de votació i malgrat els nombrosos ferits, que l'activitat seguís amb normalitat. Amb força, persones de condicions i creences polítiques diverses, unides per defensar la democràcia i el dret a l'autodeterminació dels pobles, ens vam encarar a l'embat de l'Estat espanyol. I sí, vam vèncer.

Un mes després, la lluita dels CDR no s'ha aturat. Al contrari, hem mantingut el nivell de mobilització i el gruix de participants ha crescut. Som conscients que això va per llarg: amb presos polítics i exiliats, institucions i autogovern intervinguts, més d'un miler de ferits a la memòria, ocupació policial i militar al territori, no acceptem ni acceptarem que la situació es normalitzi. Seguirem organitzant actes, empaperades, mobilitzacions, accions, etc., fins que la República catalana sigui efectivament constituïda i els presos polítics i exiliats tornin a casa. Cap amenaça de l'extrema-dreta -emparada i promoguda per determinats partits polítics amb representació al Districte- ni de les forces d'ocupació ens aturarà.

Visca la República! •

'Volar és l'oportunitat d'assolir reptes'

El Sant Gervasi del Guillem Olivella

► Elena Bulet (@elenabulet)

Jove pilot. Fa un any que té la llicència d'avió. Per pocs dies no va aconseguir treure-se-la abans que el carnet de cotxe. Ha viscut sempre al barri, però li agradaria sentir-se més unit als veïns, crear lligams entre les persones que l'integren. Si no, Sant Gervasi es converteix únicament en el lloc on viu. En Guillem és inquiet i li agraden els reptes. Sempre està fent coses noves. En uns anys, ha passat de tocar el violí a Virtèlia a conduir una avioneta cada setmana.

Vas ser president de mesa l'1-0...

Érem jo i el meu cosí que ens estàvem donant suport mútuament. Ens feia molta il·lusió. L'1-0 va ser de les grans coses que m'ha aportat Sant Gervasi. Molt emocionant. Em va fer sentir partícip del barri i em vaig retrobar amb persones que feia temps que no veia.

Què estudies?

Enginyeria en Tecnologies Aeroespacials. Em ve del meu avi, que sempre m'ha animat molt a construir coses.

Té futur?

No m'ho he plantejat gairebé mai, vull fer el que m'agrada. El que tinc clar és que la indústria aeroespacial canviarà tal com l'entendem ara.

Tanca els ulls i digue'm: Què sents quan voles?

(silenci) Satisfacció. És la meua oportunitat d'assolir reptes. A la vegada, sento molta tensió. He d'estar atent a no perdre'm, a escoltar el que diu torre... Però no hi ha una sensació de volar. Tu estàs dins l'aparell i és ell qui vola.

Abans de volar, sempre pensa a casa on anirà. Mai són vols on la importància és el destí, perquè ja coneix els aeroports d'aterratge. L'interessant són els punts de la ruta. També ha d'agafar elements de referència visual, ja que no vola amb cap instrument sofisticat de navegació...

Tens por a caure?

Tinc més por a un error de pilotatge que no pas a caure. Em fascina com un avió vola i no em plantejo la caiguda. Si hi ha alguna emergència, conec els procediments a seguir. No tinc por, simplement respecte.

Quins reptes et plantejes a curt termini?

Espero poder pilotar avions comercials en dos anys. Però no ho faria tota la vida, ja que sentiria que no aporto

Fotografies: Elena Bulet

res al camp. És una feina substituïble per un ordinador.

El fet de ser pilot també porta riscos per la salut...

A la llarga és més probable tenir càncer. Les compressions i descompressions i el jet lag et perjudiquen. Però pel temps que vull treballar de pilot, assumir el risc compensa.

Et consideres afortunat de poder volar?

Molt. Més enllà de per haver-me tret el títol, per haver tingut l'entorn que m'ha facilitat poder-ho fer.

Abans d'acabar, m'agradaria fer-te unes preguntes ràpides.

Mar o muntanya (o cel)?

Cel totalment. Des d'allà també veig la muntanya.

Avió gran o avioneta?

Avió antic. Són preciosos. M'estic construint una hèlix de fusta com les dels avions de fa temps.

Quan vas dins un avió, vols passadís o finestra?

Sempre finestra.

Has imitat mai la coreografia del protocol de seguretat dels avions?

Sí, ho confesso. A casa, sempre fem broma amb la meua germana.

Quina és la teua companyia aèria preferida?

Emirates, ja han comprat el seu avió que fa 100 del model Airbus A380.

Quan voles, el mòbil apagat o en mode avió?

Apagat sempre. La gent s'ho hauria

de prendre més seriosament, perquè afecta certs instruments que el pilot no podrà fer servir.

Què prefereixes, volar amb tempesta o turbulències fortes?

La tempesta és preciosa des de l'aire. Però en cap cas puc pilotar en aquesta situació.

On et veus d'aquí a 40 anys?

Si els metges em deixen, volant.

Seguiries vinculat al barri?

Si la meua família hi segueix vivint, sí. En cas contrari, de moment no tinc res que m'hi lligui.

Aquesta és la vida i el Sant Gervasi del Guillem. Ell ho ha descrit amb una veu clara, càlida i vocalitzant molt. M'he fixat que, quan parla, de tant en tant ho fa força alt i de tant en tant crea silencis que l'ajuden a reflexionar. I precisament, són aquests silencis els qui més diuen d'ell. Ara et toca a tu, quin és el teu Sant Gervasi? •

GERVASIENTOS: Capítol 7: Revelació

► **Juan José Álvarez G.**

Als seus trenta anys, Martí, dempeus enfront de l'altar i al costat de la Lía, era presoner de molts dubtes. Deu anys abans, havia conegut a un noi anomenat Javier, del que s'havia enamorat i al que al costat dels seus amics, en una macabra broma, havien donat per mort. Després del fet, tots els Gervasientos, van fer el jurament de mai revelar on havien posat el cos del novè integrant del grup. Des de llavors alguns s'havien refugiat en les drogues o l'alcohol; uns altres en el treball i ell, en el amor de la Lía. Un amor que després d'anys arribava a l'altar.

Durant tota la seva vida, Martí havia fet cas als seus temors que, aquesta tarda es feien encara mes insuportables. Des de la mort de Ricard, unes setmanes enrere, tot havia canviat per a ell. Primer s'havia trobat amb els seus amics de joventut i junts havien enfrontat a una misteriosa dona de vermell, que s'assemblava molt a Javier i que coneixia cadascuna de les seves personalitats. Una dona que havia deixat sense treball a alguns, a uns altres els havia fet fer fallida el negoci familiar i a ell li havia sembrat el dubte sobre quin hauria passat si als 20 anys ell hagués tingut el valor per triar l'amor d'un altre noi, abans dels prejudicis establerts sobre les relacions homosexuals.

Martí, estàs bé? - Va preguntar la Lía i el Martí pàl·lid, no va respondre gens. Va re-

córrer l'església plena de gent amb la mirada i finalment els ulls de la parella es van trobar novament.

"Lía, sempre m'has ajudat a estar millor", va murmurar Martí mentre va recordar un article que havia llegit amb la pregunta de: En quin moment s'acaba l'amor? - "Però han estat molts anys sota la teva empara - Va murmurar Martí amb els ulls entelats. "Et vull molt, però no em puc casar amb tu en aquestes condicions. Seria arruïnar la teva vida i la meua" - Va sentenciar Martí davant la desesperació de la Lía, que va trencar en plor.

A quilòmetres d'allí, a la part alta de l'hotel Vela, al costat de la platja de Barcelona, la dona de vermell, de nom Julia, va mirar les ones del mar i va mirar el seu rellotge.

Van sonar les campanes de l'església a Sant Gervasi, alhora que Martí va sortir corrent del lloc llevant-se la jaqueta i el corbatí. Va baixar les escales i va córrer amb totes les forces que va poder. Va córrer i va córrer per tot Barcelona. Va baixar per Muntaner, va travessar Diagonal, va creuar la Gran Via, la plaça Catalunya i les Rambles. El passeig marítim i va córrer com mai abans, com un animal que per fi és lliure. Finalment va arribar a la platja al costat de l'hotel Vela i es va deixar caure al costat de les ones. Va inspirar i va exhalar aire amb força alhora que va trencar en plor. Sabia que tard o

d'hora hauria de donar la cara, parlar amb la Lía, amb els convidats i amics, però no li importava. Per primera vegada no li importava la resta, només ell. Era la culminació d'un procés interior que havia començat en el funeral de Ricard, quan havia vist els ulls d'aquella bella dona de vermell.

"Martí no es va casar" - Va dir un dels Gervasientos pel telèfon en l'oïda de la dona de vermell que parada en el finestral de l'hotel Vela mirava l'ombra de Martí al lluny, al costat del mar recolzat en la sorra - "Ho has aconseguit, Martí ha arruïnat la seva vida"

- Va dir el Gervasiento.

"Sí, murmuro la dona de vermell i va tallar. Els seus dits van recórrer el finestral de vidre escrivint la paraula JAVIER i un somriure va il·luminar el seu rostre en veure a Martí perdut, sense núvia i sense futur. Encara que... en el fons del seu cor, la seva alegria no era de venjança, doncs dins de la seva ànima seguia estimant a Martí malgrat els deu anys transcorreguts, doncs JULIA I JAVIER EREN LA MATEIXA PERSONA...•

Continuarà...

JO PILATES
La mejor tendencia para otoño es una espalda saludable.

jopilates.es
f Jo Pilates i jo_pilates_bcn
Reserva ya tu sesión
+34 651 695 714

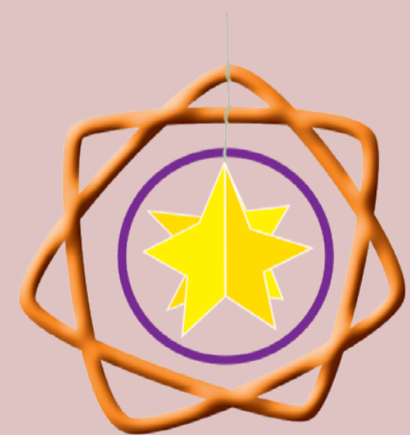
novetat!
als **Migdies** de dimarts a divendres
ara al **krampus** tenim

Menú Degustació
Menú Crepes

Crêpes - Atelier
especialitat en crêpes d'arreu del món

Carrer Saragossa, 89 08006 - Barcelona
Tel. +34 932 008 597 www.krampuscrepes.com

Us desitgem unes bones festes de Nadal

PER ALS PETITS DE CASA

Cançó

Peix, peixet
de la canya, de la canya
Peix, peixet
de la canya al sarronet

Busca sis paraules que puguis fer amb aquestes lletres.

1. P _ _ _
2. _ _ _
3. _ _ _
4. _ _
5. _ _
6. _ _

Compta que comptaràs amb la balena Elena

Amb un cop d'ull, on diries que hi ha més peixos, a dins la panxa de la balena o a fora? T'atreveixes a comptar-los?

Saps que les balenes no són peixos? Són mamífers, com els dofins. Tenen un balenó cada 3 anys i la seva gestació té una durada entre 10 i 13 mesos.

Quants peixos neden a contracorrent? ←

Quants peixos hi ha de color ●?

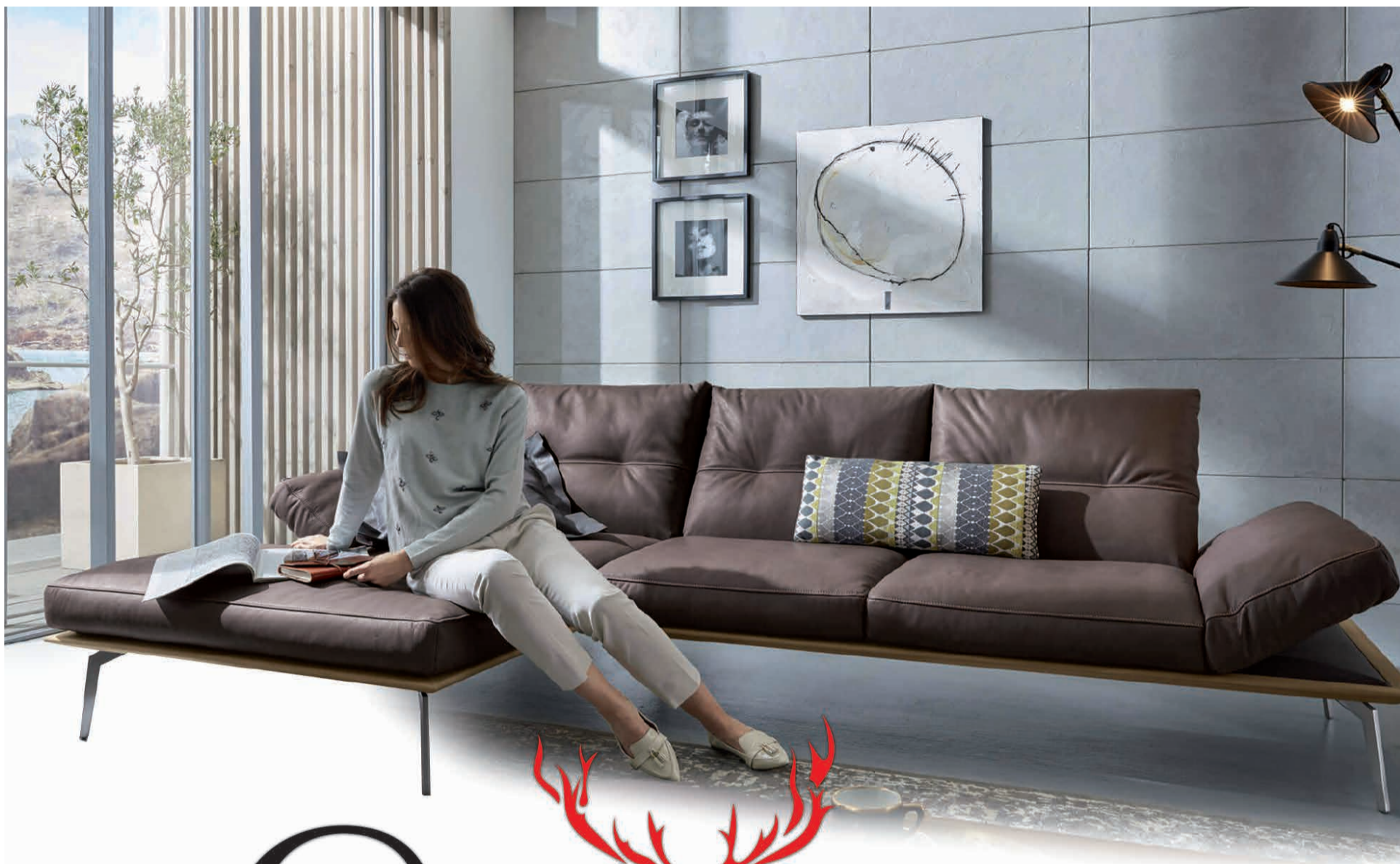
Quants peixos hi ha de color ●?

Quants peixos hi ha de color ●?

Saps que hi ha balenes que poden arribar a nedar a una velocitat de 50 km/h?

Saps que hi ha balenes, com la blava, que poden arribar a fer 30 metres de llargària i pesar unes 180 tones*?

*Una tona és equivalent a 1000 Kg. Si un paquet d'arròs pesa 1 Kg, 1000 paquets d'arròs junts pesen una tona. Una balena blava podria arribar a pesar 180 vegades el que pesen 1000 paquets d'arròs.

COSY MAISON

Oferim mobiliari, sofàs, decoració i també la millor tecnologia per al vostre descans amb GELTEX®.

www.cosymaison.com

Ronda del General Mitre, 104 bjs,
08021 BARCELONA
Rue des Isard 2, Parc d'activitats
del Segre, 66800 SAILLAGOUSE

Horari:
Dilluns a Divendres
10:30/14:00 - 15:00/20:30
Dissabtes
10:30/14:00 - 15:00/20:00
Contacte: 937975839/636831694

Les finestretes dels records (3)

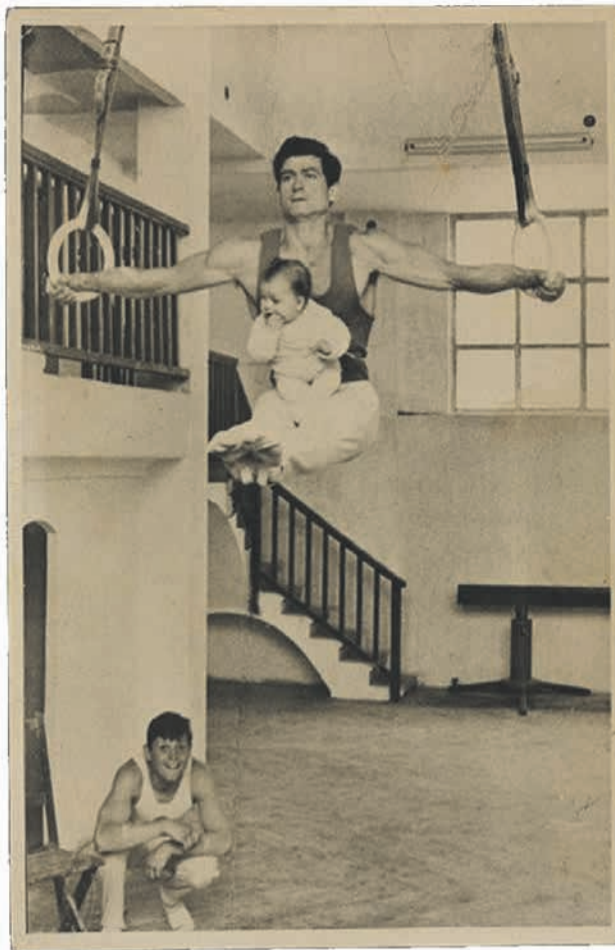
► Neus Gavalrà Alcácer

Recordo el col·legi, i que molts dies feia campana, però no és que me n'anés a voltar pel barri, tot i que aleshores Sant Gervasi era preciós, ple de camps i torretes amb les reixes i les parets plenes de flors, amb tan bona olor! Un carrer que em cridava especialment l'atenció era el que en dèiem la riera, avui Teodora Lamadrid: a la part de baix hi havia molts horts i a la de dalt hi havia el club dels alemanys, on jugaven al tennis, amb un ambient molt distingit... Quan sortíem del col·legi ens hi quedàvem badant una estona. La causa de les meves faltes no era aquesta, sinó que no anava al col·legi perquè em sortien uns grans a les cames, segurament d'anar mal alimentada, tot i que no recordo haver passat mai gana. I fins que no se'm curaven bé, la mama no em deixava tornar a l'escola.

El carrer Ríos Rosas, al xamfrà amb el carrer Wagner (que avui ja no existeix), hi havia una torre que tenia una terrassa molt gran. Els fills de la família que hi vivia eren tots pèl-rojos. A la terrassa hi acostumaven a fer *verbenes* i hi posaven fanalets i música, i a les meves amigues i a mi ens feia gràcia mirar-ho des del carrer. Aleshores de-

viem tenir 9 o 10 anys. Més endavant, amb 14 o 15 anys, teníem una colla i també fèiem festes els diumenges a la tarda. De vegades a una torre del carrer Arimon, de vegades al terrat de l'Ajuntament, a casa de l'home que se'n cuidava, que els seus fills eren de la colla, o en una casa o altra. Al mateix carrer Ríos Rosas, gairebé tocant a Pàdua a mà dreta, hi havia una fàbrica que en deien "Europa Industrial", on hi feien roba per als soldats. La meva germana gran, que tenia 12 anys més que jo, hi havia treballat. La casa que hi havia al cantó esquerre, quan la van fer era tota de línies molt rectes i tota de vidre verd, una cosa mai vista, i dèiem que era cubista.

Els veïns de sota de casa, un any van comprar un be. Llavors es feien les coses així: es comprava el be per una Pasqua i es matava per l'altra. Aquell animalet va ser la joguina de tota la canalla del carrer. Cada tarda, en sortir del col·legi, l'anàvem a pasturar als camps que hi havia cap a les Tres Torres, on hi havia també els camps de futbol, on ara hi ha el carrer Mandri. Un dia, anant allà, vam descobrir un forat que era la sortida de les clavegueres de sota del passeig de la Bonanova i hi vam entrar un tros, però era fosc i

Joaquim Blume i la seva filla Elena, l'any 1959 al Gimnàs Blume del carrer Pàdua. Autor desconegut, ions Leni Blume.

ens feia por. L'endemà hi vam tornar tota la colla amb espelmes i hi vam anar fins bastant endins. Hi havia un rierol al mig de les voreres per on pasàvem tots en fila índia. Vam veure rates mortes i uns ferros que segur que eren escales per sortir al carrer. Com que feia molta pudor ja no hi vam tornar més, però allò ens va semblar una gran aventura.

Una altra germana de la mama i les seves dues filles venien a casa moltes vegades. Amb la meva cosina petita, la Susana, m'hi avenia molt, tot i que tenia un parell d'anys més que jo. Ella tenia una bicicleta i anàvem pujant pel carrer Modolell, que era més pla i on no hi havia tant de trànsit, i també anàvem pel carrer Pàdua, on sempre ens aturàvem a mirar per les finestres d'un gimnàs que feia cantó amb Ríos Rosas. Després vam saber que era el gimnàs de Joaquim Blume i que l'havíem vist molt cops com s'entrenava. La tieta i les cosines vivien a prop dels Josepets i quan la Susana venia a casa jo l'acompanyava bastant tros quan tornava a casa seva, fins al carrer Saragossa o al carrer Homer, i ella encara tornava a acompanyar-me un altre tros enrere i així xerràvem més estona, i amunt i avall estàvem tres hores...•

El cuidador del segle XXII

► Claudia Aineto

Un fillastre, un membre d'un matrimoni divorciat, un fill que ha hagut d'emigrar per feina, aquest és el cuidador del segle XXII. No podem negar que la societat ha patit molts canvis en els últims deu anys i que per tant la pròxima generació ha estat marcada per fets de gran importància que han portat a prendre decisions vitals que marcaran un futur personal a curt termini, i que alhora afectaran l'entorn a llarg termini.

La crisi econòmica amb inici l'any 2007 va marcar, sens dubte, un abans i un després social de la qual en seguim patint les conseqüències en l'actualitat. Aquella persona que ha hagut de marxar de la ciutat d'origen per trobar feina en un altre país i que per tant ja no es relaciona amb assiduïtat amb l'entorn familiar, en seria un exemple. Aquests fets siguin per decisió o per imposició de circumstàncies vitals, fan a persones de caràcter independent. Les arrels d'un individu ja no es troben únicament on s'ha viscut la infància sinó que també al lloc on estan creixent professionalment i on possiblement formaran la pròpia família. Per altra banda també hi ha hagut una evolució en la perspectiva familiar. El concepte de família nuclear clàssica va desapareixent donant pas a un tipologia de família reconstituïda (formada per una parella o matrimoni amb fills de parelles anteriors). Les

Fotografia cedida per Fundació Uszheimer

diferents relacions que s'estableixen en les "subfamílies" que es van constituint, fa que hi hagi present una afectivitat entre els diferents membres i per tant un augment del nombre de persones amb disposició d'emprendre l'acte de cuidar en cas de que un dels components emmalalteixi.

Tots aquests canvis fan arribar a la conclusió que la figura del cuidador, en els pròxims sis anys, canviarà en diversos aspectes. Els cuidadors del segle XXII, la pròxima generació, són els que han viscut aquesta evolució social i per tant són els que marcaran

•
La família nuclear clàssica va desapareixent i dona pas a un tipologia de família reconstituïda
•

canvis en la cura del malalt. Aquest fet tindrà unes conseqüències evidents en la persona que pateix la malaltia i en els canvis socials. El cuidador no tindrà perquè ser necessàriament un fill biològic, ja que la figura de la família reconstituïda podrà donar lloc a que el cuidador sigui un/a fillastre. De la mateixa manera que aquesta figura no tindrà perquè ser una persona físicament present de forma constant, ja que possiblement la seva vida laboral i també familiar sigui en un altre país. Tal fet suposarà un augment de la contractació de cuidadors en qualitat de

servei extern i un increment de l'activitat en els centres de dia i residències de llarga estada, en conseqüència es promourà més la sociabilitat del malalt. L'aïllament social tant del malalt com del cuidador disminuirà significativament, ja que la persona afectada estarà en un entorn amb persones de patologia similar i l'acte de cuidar recaurà en diverses persones.

En vista d'aquests fets es pot preveure que està en "risc d'extinció" la sobrecàrrega del cuidador, donat que l'absència d'una figura estable present en la vida quotidiana del malalt farà que aquest factor no es manifesti de forma tant evident i passi a tenir una presència latent en el dia a dia de l'individu. Per altra banda, un element que adoptarà més contundència respecte aquests canvis es la soledat del malalt, ja que tot i que les necessitats del malalt seguiran estant cobertes, l'afecte directe que es pot rebre d'un ésser estimat és irremplaçable. •

Claudia Aineto és psicòloga

Fundació Uszheimer
Centre de Dia i Unitat de Memòria
Passatge Forasté, 11-13,
Tel.: 93 418 65 65
fundacio@fundaciuouszheimer.org
www.fundaciuouszheimer.org
<http://www.premisoletura.com>

GUIA COMERÇOS I D'EMPRESES DE SANT GERVASI

ARTS

ARTiS
ARTISUBASTA.COM
info@artisubasta.com

ESPORTS

can caralleu
més que fitness!
C/Esports, 2-8
08017 Barcelona
www.canaralleu.cat

CONTRACTACIÓ D'ANUNCIS:
Mariona Alumà:
mariona.aluma@eljardisg.com

OCI

MATALASSERIA A. MERCADER
FUNDADA L'ANY 1886
Alfons XII, 81 (Plaça Molina)
93 200 29 70
www.matalasseriamercader.com
mercader@matalasseriamercader.com

Cuina d'avui, cuina de sempre
LA FONDA DE SANT GERVASI
BAR-RESTAURANT
Obert de dilluns a dissabte, de 9 a 19 h.
Sant Màrius, 22 - 08022 Barcelona
T. 93 211 52 40 - fondasantgervasi.cat

SLAM BRIDGE
Events diarios
Cursos y Clases todos los niveles
Ronda General Mitre, 126
Teléfono Club: 93 269 5578
Web: www.clubslambridge.com
Email: bridgenouslam@gmail.com

CERRAJERÍA MODELELL
www.cerrajeriamodelell.com
Carrer de Modolell 57, Bcn Local 4

PUBLICITAT:
mariona.aluma@eljardisg.com

ESCOLES INFANTILS

Escola infantil Peggy
Marc Aureli, 18-20
Tel: 932 011 350
info@escolainfantilpeggy.com
www.escolainfantilpeggy.com

FOTOGRAFIA IMATGE I SÓ

ACRÒNIM
LOGOTIP | DISSENY WEB | MARKETING
PLATÓ 6, 2N 2A
938 791 770 | ACRONIM.CAT

MODA

amb mimo
BARCELONA
C/d'Ànimon, 1 • 932530617
www.ambmimo.com
MODA INFANTIL • CANASTRETAK • CERIMONIA

REFORMES, SERVEIS PER LA LLAR

ALICIA OZORES BARBANY
ADVOCADA PENALISTA
www.aliciaozores.com
Tel. 654 466 977
c. Muntaner 391, 1º 3º
08021 Barcelona

SALUT

BUIDAT DE CASES
DIT I FORA
647 655 284
ditifora@gmail.com

CLÍNICA SAGRADA FAMILIA
www.csf.com.es
c/ Torras i Pujalt, 1
08022 Barcelona
Tel: (+34) 93 212 23 00
URGENCIAS 24h

ESCOLES D'ARTS

boloerry
www.boloberry.com
c/Muntaner 501, 1da 2
93.211.58.44

EGM
QUALITY IMAGE
PRATS DE MOLLÓ, 20
08021 BARCELONA
T. 93 201 63 88
F. 93 414 49 20
http://www.egm.es
e-mail:egm@egm.es

PUBLICITAT:
mariona.aluma@eljardisg.com

CONTRACTACIÓ D'ANUNCIS:
Mariona Alumà:
mariona.aluma@eljardisg.com

RESTAURANTS I ALIMENTACIÓ

Angela Bertoni
Pasta fresca italiana des de 1965
Passeig de Sant Gervasi 280
08022 Barcelona
+34 937689055

FARMÀCIA CABANAS
muntaner 476 - Bcn
www.reservafarmacia.com
93 201 03 89

INSTITUT AUDITIU salesa
El meu centre auditiu de confiança
Ronda General Mitre, 134
Tel. 935 507 920
www.salesa.es

scòts
CORSETERIA • MODA ÍNTIMA • BANY
Especialistes en corseteria
ROSA FAIA
BEAUTYFULL
C/ d'Àrimon, 6
Tel. 93 667 83 90
www.corseteriascots.com

LABORATORI PROFESSIONAL VENDA DE MATERIAL AUDIO · VIDEO · CINEMA · MULTIMEDIA
VIDEOLAB
AUDIOVISUAL
Santaló 133 · 08021 Barcelona
www.videolab.es 932 005 400

Anuncia't al directori per menys d'1€ al dia!

www.eljardidesantgervasi.cat/directori-empreses

Directori de comerç de Sant Gervasi

Posa't en contacte amb mariona.aluma@eljardisg.com

CONTRAPORTADA: GENT DEL BARRI

Mariette Llorens i els artistes del Putxet

‘L’Olga Sacharoff ens va pintar al meu germà i a mi. Després de posar, preniem el te.’

► **Maria Antònia Font Fernández**

El seu pare treballava al carrer de Jules Verne... deu recordar perfectament com era el Putxet abans que la Ronda del General Mitre el ferís

Exacte. Tenia l'estudi en un barri ple d'artistes. Al pis de sobre hi vivia Josep Amat, que baixava a l'hora de dinar i jugava a la petanca amb el meu pare al jardí de darrere. I els fills del senyor Amat i jo ens enfilàvem per una porta a un jardí amb llimoners que hi havia al costat del taller. En dèiem *la selva*, ja que no estava habitat. Estàvem convençuts que algun dia hi passaria un carrer, allà.

Ja us ho havien comunicat, doncs, que obririen la Ronda?

Ja es deia, era una cosa que se sabia. Ara ha quedat com una C, el carrer de Jules Verne; com un carrer petitó.

Centrem-nos ara en el taller del pare. Aquí a la sala hi ha alguna pintura de Miró...

Nosaltres vam arribar aquí després de la guerra. Als anys 1940, Joan Miró col·laborava amb el meu pare. A més, els pares es van fer amics de l'Olga Sacharoff. Al principi, ella sempre exposava a París, va ser més tard quan va exposar aquí. Va pintar un quadre per a la seva família i després un per a nosaltres: resulta que al primer havia representat un home que s'assemblava molt al pare... També s'intercanviaven gerros: ara ja no s'estila fer-ho, o si més no, no veig que els artistes continuïn fent permutes. I això que tinc un nebot pintor...

Però un dia van deixar el taller del carrer de Jules Verne. És perquè volien obrir la Ronda del General Mitre?

Hi vam ser fins al 1951, que és quan vam marxar a Gallifa. Els veïns es queixaven del fum... Un deixeble del meu pare tenia una casa allà: El Racó. Es venia i la vam comprar.

Així, a Barcelona hi vau estar uns 10 anys. Correcte. És que les fornades eren a 1.000 graus, i sabies quan començaves però no quan acabaves.

Fotografies: Juanjo Compañé

‘Si un artista no tenia diners, un altre li’n deixava’

L'entrevista d'aquest mes no segueix la línia habitual d'aquesta secció. I és que, aquesta vegada, la persona entrevistada és un pont (de primera categoria) per accedir a dos artistes que ja no són en aquest món: el seu pare, el ceramista Josep Llorens Artigas (1892 – 1980) i la pintora Olga Sacharoff (1889 – 1967). La Mariette ens va rebre al seu pis de les Tres Torres per parlar d'art, d'artistes, de la postguerra...

L'art demana paciència...

Es posava una montra i s'havia d'esperar que caigués. Ho podies mirar per un foradet. Ara recordo una senyora americana que es desesperava perquè la montra no queia ni a la de tres. A més, calia esperar tres dies perquè el material es refredés. Però el resultat va ser una meravella i la senyora americana es va fer amiga del meu pare. I de l'Olga, que no n'hem de parlar?

I tant, si hem de parlar de l'Olga Sacharoff! Se'ns avança!

Anàvem molt a casa seva. El seu marit era Otto Lloyd, fotògraf. L'Olga ens va pintar al meu germà, que era més petit, i a mi. Després de posar, que era molt avorrit, preniem el te. I tenia molt gelós el gos: no podia menjar res que ella no sabés de què estava fet. Però érem com de la mateixa família, en tinc un record més que grat. A casa seva em va semblar descobrir el luxe, tot i que amb el temps vaig veure que no n'hi havia per tant, que les aparences sovint enganyen. Però jo era una criatura, tenia uns 6 anys... La realitat és que quasi tot ho comprava als Encants, però ho disposava d'una manera que donava molt bon resultat.

Quan vaig agafar aquest estudi [*l'àtic de la Via Augusta on viu*], era per treballar. Als meus pares els va fer molta ràbia, però és que a Gallifa m'hi avorria. Ells van tardar un any a venir, mentre que l'Olga va venir l'endemà mateix. Va ser quan em va portar el quadre de la finestra, que durant molts anys vaig tenir a sobre de la xemeneia. Era una persona molt diferent de qualsevol altra, l'Olga. No sé com explicar-ho, però tenia unes reaccions pròpies. A més, com que no tenia fills, em consentia molt. Un any em va preguntar què volia per al meu aniversari, i li vaig demanar un dibuix perquè no s'hi gastés gaire. I em va regalar una aquarel·la antiga.

Ella també es va moure bastant...

Era molt cosmopolita, l'Olga. Va néixer a Geòrgia i va viure a Alemanya, al Putxet i a davant el mercat de Sant Gervasi. Jo hi vaig anar, a Geòrgia, quan encara pertanyia a Rússia, tot i que parlaven una llengua diferent. I saps què és el més curiós? Que allà hi vaig descobrir un barri que s'assemblava molt al Putxet. No sé si degué viure per allà, de petita...

Però els artistes no solien viatjar sobretot a París?

Bé... Abans anaven a Munic; l'Olga hi va anar amb una amiga, i és on va conèixer l'Otto. Després, sí, va anar a París, i d'allà a Barcelona. Però és cert que sempre va anar i venir de París. I el meu pare s'hi va estar

25 anys, a París, per això el meu germà i jo vam néixer allà. La gent de la meua època, en canvi, anava a Nova York.

La pintura de la colla d'artistes de Putxet en deu ser un mostrari.

Hi surt representada tota la colla, la dona del senyor Barba difuminada perquè ja era morta. El quadre el van exposar a La Virreina, i tothom hi identificava algun conegut, fet que sempre incentivava a continuar mirant. Per això crec que al MNAC l'haurien d'integrar a l'exposició general, el quadre de la colla.

L'Olga també va pintar a Josep Llorens...

Va ser el primer retrat d'un home que va fer a Barcelona. L'Olga sempre retatava dones, les quals tornaven al seu estudi cada vegada que canviaven l'agulla de pit, per que sortís en el quadre la última, la més bona. Eren els temps de l'estraperlo. Va tenir sort, el meu pare: va ser l'últim fill, i va sobreviure a uns quants germans. Els seus pares ja esperaven que el nounat es morís per dir que havia nascut, però ell, passats deu dies, encara era viu. I va ser aleshores quan el van registrar, són coses que abans es feien.

Encara no li he preguntat com va viure vostè la postguerra.

També vaig tenir sort. Vaig estudiar a l'Escola suïssa, a prop de la plaça Molina. La veritat és que no semblava que allà hi hagués hagut una guerra. Així com el doctor Pinós ajudava molt l'Olga econòmicament, nosaltres jugàvem i menjàvem ben tranquils. El fet és que, en arribar a Catalunya, li van preguntar a mon pare quins eren els seus ingressos. És clar, no en tenia, perquè acabava d'arribar, però el van posar amb el grup dels més ben situats. D'aquesta manera és com aconseguia que li donessin un panet groc (al capdavant molt petit), però la mare no volia que els meus companys es pensessin que érem rics, perquè de fet no ho érem. I per això a l'escola portava un altre panet.

Tornem al present. L'entrevista hauria pogut ser molt més extensa, però el temps, abans i sobretot ara, sempre passa de pressa. Només les pintures es mantenen fidels al repòs. ●

MC & MC
GEMMÒLEGS i TAXADORS OFICIALS
amb més de 30 anys d'experiència
Taxem i valorem joies i pedres precioses

Concertar cita:
640 02 54 43

RAMBLA DE CATALUNYA 68, pral C
mccgemologos@gmail.com

SOFÁS CON CARISMA

- 20%
- 30%
- 40%

Sofás italianos NIERI
BALMES 294 +34 642 109 224
www.nieribarcelona.com